

د افغانستان اسلامي جمهوریت د عدلیې وزارت

سرمجاریک

فوق العاده گڼه

۱- قانون صحت عامه. ۲- قانون	۱- د عامې روغتیا قانون. ۲- د عدلي
طب عدلی . ۳- قانون ادویه.	طب قانون. ۳- د درملو قانون.
۴- مقررۀ دواخانه.	۴- د درملتون مقررۀ.
۵- مقررۀ تولید و توريد ادويه	۵- د درملو او طبي لوازمو د تولید او
و لوازم طبي.	توريد مقررۀ.
۶- مقررۀ لابراتوارهای طبي	۶- د شخصي طبي لابراتوارونو
شخصی. ۷- مقررۀ کلینیک های	مقررۀ. ۷- د شخصي اکسریز د
اکسریز شخصی.	کلینیکونو مقررۀ.

تاریخ نشر : (۵) حوت سال ۱۳۸۵ هـ.ش
نمبر مسلسل (۹۱۶)

د خپرېدو نېټه: د ۱۳۸۵ هـ.ش کال د کب د میاشتې (۵)
پرله پسې نمبر (۹۱۶)

در این شماره :

- ۱- فرمان شماره (۹۷) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ رئیس ج.ا.ا در مورد توشیح قانون صحت عامه.
قانون صحت عامه صفحه (۲۶-۱)
- ۲- فرمان شماره (۹۶) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ رئیس ج.ا.ا در مورد توشیح قانون طب عدلی .
قانون طب عدلی صفحه (۲۷-۴۹) .
- ۳- فرمان شماره (۹۳) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ رئیس ج.ا.ا در مورد توشیح قانون ادویه .
قانون ادویه صفحه (۵۰-۸۶).
- ۴- مصوبه شماره (۳۴) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقررہ دواخانه .
مقررہ دواخانه صفحه (۸۷-۱۰۸).
- ۵- مصوبه شماره (۳۹) مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۳۰ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقررہ تولید و
تورید ادویه و لوازم طبی.
مقررہ تولید و تورید ادویه و لوازم طبی صفحه (۱۰۹-۱۶۰).
- ۶- مصوبه شماره (۳۹) مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۳۰ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقررہ لابراتوارهای
طبی شخصی .
مقررہ لابراتوارهای طبی شخصی صفحه (۱۴۴-۱۶۰).
- ۷- مصوبه شماره (۳۹) مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۳۰ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقررہ کلینیک های
اکسریز شخصی.
مقررہ کلینیک های اکسریز شخصی صفحه (۱۶۱-۱۷۷).

د امتیاز خوانند : د عدلی وزارت

مسئول چلوونکی : عبدالرشید "قیومی"

مرستیال : نور علم

مهمتم : محمد جان

رسمي جریده

۳

جمهوری اسلامی

افغانستان

د افغانستان اسلامي

جمهوریت

شماره : (۱۶۸۳۸)

تاریخ : ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

محترم سرور دانش

وزیر عدلیه !

قانون صحت عامه را که به اساس

مصوبه شماره (۳۴)

مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای

وزیران بداخل (۸) فصل و

(۳۴) ماده تصویب گردیده و از

جانب ما بحیث فرمان تقنینی

شماره (۹۷) مؤرخ

۱۳۸۵/۱۰/۲۷ توشیح گردیده

است به شما ارسال شد تا به نشر

آن در جریده رسمی اقدام نمائید .

گڼه : (۱۶۸۳۸)

نېټه : ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

د عدليې وزير محترم

سرور دانش !

د عامې روغتيا قانون چې د وزيرانو

د شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې

(۳۴) گڼې مصوبې پر بنسټ ، په

(۸) فصلونو او (۳۴) مادو کې

تصويب شوی دی او زموږ لخوا د

۱۳۸۵/۱۰/۲۷ نېټې (۹۷) گڼې

تقنيني فرمان په توگه توشیح

شوی دی ، تاسو ته درواستول شو

خوږې په رسمي جریده کې په

خپرولو اقدام وکړئ .

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان داسلامي جمهوریت

رئیس

رسمي جریده

۴

د عامې روغتیا د قانون د
توشیح په هکله ، د افغانستان د
اسلامي جمهوریت د رئیس
فرمان

فرمان
رئیس جمهوري
اسلامي افغانستان در مورد
توشیح قانون صحت عامه

گڼه : (۹۷)

شماره : (۹۷)

نېټه : ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

تاریخ : ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

لومړۍ ماده :

ماده اول :

د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹)
مادې د حکم له مخې د عامې
روغتیا قانون چې د وزیرانو د
شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې
(۳۴) گڼې مصوبې پر بنسټ ، په
(۸) فصلونو او (۳۴) مادو کې
تصویب شوی دی ، د تقنیني فرمان
په توگه توشیح کوم .

به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون
اساسی افغانستان قانون صحت
عامه را که به اساس مصوبه شماره
(۳۴) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸
شورای وزیران بداخل (۸) فصل
و (۳۴) ماده تصویب گردیده
است ، به حیث فرمان تقنینی
توشیح میدارم .

دوهمه ماده :

ماده دوم :

د ا، ج د عدلیې وزیر او په
پارلمانی چارو کې د دولت وزیر
موظف دي ، دغه قانون د ملي
شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو

وزیر عدلیه ج، ا، و وزیر دولت
در امور پارلمانی موظف اند این
قانون را در خلال (۳۰) روز از
تاریخ انعقاد نخستین جلسه

رسمي جریده

۵

له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې ملي شوري ته وړاندې کړي .
شورای ملی به شورای ملی تقدیم نمایند .

درېیمه ماده :
ماده سوم :

دغه تقنیني فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي .
این فرمان تقنینی از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد .

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت

رئیس

رسمي جريده

٦

فهرست مندرجات

قانون صحت عامه

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
١.....	مبنى	ماده اول:
٢.....	عرضه رايگان خدمات طبي	ماده دوم:
٣.....	فعاليت متشبين خصوصي	ماده سوم:
٣.....	همكاري ادارات	ماده چهارم:
٤.....	وظايف اساسي وزارت صحت عامه	ماده پنجم:
٦.....	اداره خدمات طبي	ماده ششم:
٧.....	مراقبت از عرضه خدمات طبي	ماده هفتم:
٨.....	توسعه مؤسسات صحي	ماده هشتم:

فصل دوم

فعاليت هاي طبي و دوا سازي

٩.....	اجازه فعاليت	ماده نهم:
١٠.....	حفظ اسرار طبي	ماده دهم:
١٠.....	عرضه كمك هاي اوليه طبي	ماده يازدهم:
١١.....	ارتقاي سطح دانش مسلكي	ماده دوازدهم:

رسمی جریده

۷

۱۱.....	همکاری ادارات و اشخاص	ماده سیزدهم:
۱۲.....	فعالیت های طبی شخصی	ماده چهاردهم:
۱۲.....	تخلف از انجام وظایف	ماده پانزدهم:

فصل سوم

خدمات و قایوی و معالجوی

۱۳.....	تأمین خدمات طبی	ماده شانزدهم:
۱۳.....	وظایف مؤسسات صنعتی	ماده هفدهم:
۱۴.....	عرضه کمک های عاجل	ماده هجدهم:
۱۴.....	استفاده از مواد دوابی مجاز	ماده نوزدهم:
۱۵.....	اخذ موافقه عملیات جراحی	ماده بیستم:
۱۶.....	تدابیر اجباری صحی	ماده بیست و یکم:
۱۶.....	لایحه عرضه خدمات طبی	ماده بیست و دوم:

فصل چهارم

حمایه طفل و مادر

۱۷.....	تدابیر صحی طفل و مادر	ماده بیست و سوم:
۱۸.....	تأمین شرایط صحی برای اطفال	ماده بیست و چهارم:

فصل پنجم

عرضه خدمات طب و قایوی و ضد وبائی

(اپیدیمولوژیکی)

- ماده بیست و پنجم: رعایت دساتیر و قایوی ۱۹
- ماده بیست و ششم: تبلیغات و قایوی ۲۰

فصل ششم

امور مواد دوائی (فارمسی)

- ماده بیست و هفتم: عرضه و استعمال مواد دوائی و لوازم طبی ۲۱
- ماده بیست و هشتم: تثبیت مؤثریت دوائی ۲۲
- ماده بیست و نهم: تنظیم امور ادویه ۲۲

فصل هفتم

ارزیابی طبی

- ماده سی ام: کمیسیون ارزیابی طبی ۲۳
- ماده سی و یکم: ارزیابی عدلی طبی ۲۴

فصل هشتم

احکام متفرقه

- ماده سی و دوم: اهمال و غفلت ۲۴
- ماده سی و سوم: مقررہ ها ۲۵
- ماده سی و چهارم: انفاذ ۲۵

قانون صحت عامه

فصل اول

احکام عمومی

دعای روغتیا قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

ماده اول :

این قانون در روشنی احکام مندرج مواد پنجاه و دوم ، پنجاه و سوم و پنجاه و چهارم قانون اساسی به منظور وقایه و علاج امراض و فراهم نمودن تسهیلات صحی رایگان برای همه اتباع کشور ، تأمین و توسعه خدمات طبی و مراکز صحی خصوصی ، اجرای برنامه های مؤثر صحی در ساحات مختلف صحت عامه اعم از عرضه مناسب خدمات طبی و قایوی و معالجوی ، بهبود حفظ الصحة

مبني

لومړۍ ماده :

دغه قانون د اساسي قانون په دوه پنځوسمه ، دري پنځوسمه او څلور پنځوسمه ماده کې د درج شوو حکمونو په رڼا کې د ناروغيو د وقایې او درملني او د هېواد اتباعو ته د وړيا روغتيايي خدمتونو د برابرولو ، د طبي خدمتونو او د خصوصي روغتيايي مرکزونو د تأمینولو او پراخولو او د طبي خدمتونو د مناسبې وړاندې کېدنې ، د فردي او د ژوند د چاپېریال د ساتنې او ښه والې ، د ساري ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنیوي

رسمي جریده

۱۰

فردی و محیط زیست، جلوگیری از شیوع امراض ساری و امحای آن، حمایه صحت طفل و مادر و فراهم نمودن شرایط مناسب صحی کار در مؤسسات تولیدی و خدماتی کشور وضع گردیده است.

عرضه رایگان خدمات

طبی

ماده دوم :

(۱) وزارت صحت عامه برای اتباع کشور، وسایل وقایه و علاج امراض کتلوی، وقایع طبیعی و خدمات اولیه صحی رایگان را تأمین می نماید.

(۲) عرضه خدمات ثانویه معالجوی، در محدوده امکانات مالی دولت در بدل اجرت معین طبق سند تقنینی مربوط صورت می گیرد.

(۳) عرضه خدمات طبی برای اتباع خارجی و اشخاص

او د هغو د له منځه وړلو د مور او ماشوم د ساتنې او د هېواد په تولیدي او خدماتي مؤسسو کې د کار د روغتیايي مناسبو شرایطو د برابرولو په شمول، د روغتیايي اغېزمنو برنامو د اجراء کولو په منظور وضع شوی دی.

د طبي خدمتونو وړيا وړاندې

کول

دوه یمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت د هېواد اتباعو ته د پرکنیزو (کتلوی) ناروغیو، طبیعي پېښو او لومړنیو خدمتونو د وقایې او درملنې وسایل په وړیا توګه تأمینوي.

(۲) د ثانویه معالجوی خدمتونو وړاندې کول د دولت د مالي امکاناتو په محدوده کې، د ټاکلې اجرې په بدل کې د اړوند تقنینی سند مطابق صورت مومي.

(۳) بهرنیو اتباعو او د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې مېشتو له

رسمي جریده

۱۱

بدون تابعیت مقیم جمهوری اسلامی افغانستان مانند اتباع کشور صورت می گیرد.

فعالیت متشبثین خصوصی

ماده سوم :

وزارت صحت عامه زمینه فعالیت متشبثین خصوصی را در عرضه خدمات صحی فراهم و از امور مربوط آنها مراقبت می نماید .

همکاری ادارات

ماده چهارم :

(۱) حفاظت از صحت فردی و حفظ الصحة محیطی از وظایف اساسی وزارت صحت عامه در تفاهم و همکاری با تمام ادارات دولتی، غیردولتی و اتباع کشور میباشد.

(۲) سره میاشت و سایر مؤسسات اجتماعی در صورت

تابعیت پرته اشخاصو ته د وقایوی او معالجوی طبي خدمتونو وړاندې کول، دافغانستان د اتباعو په شان صورت مومي .

د خصوصي متشبثينو فعاليت

درېمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت د روغتیايي خدمتونو د وړاندې کولو په ډگر کې خصوصي متشبثينو ته د فعالیت زمینه برابروي او له اړوندو چارو څخه ئې څارنه کوي .

د ادارو همکاري

څلورمه ماده :

(۱) دفردي او دچاپېريال د روغتيا ساتنه له دولتي او غير دولتي ادارو او د هېواد له اتباعو سره په همکاري کې د عامې روغتيا وزارت له بنسټيزو دندو څخه دي .

(۲) سره میاشت او نور ټولنيز سازمانونه د نا ځايي پېښو د

بروز حوادث غیرمترقبه ، در تأمین صحت اتباع کشور با وزارت صحت عامه همکاری می نمایند.

(۳) امور مربوط به حفظ الصحة محیطی توسط سند جداگانه تنظیم می گردد .

وظایف اساسی وزارت

صحت عامه

ماده پنجم :

وزارت صحت عامه جهت تأمین صحت اتباع کشور ، تدابیر ذیل را اتخاذ می نماید:

۱- تدابیر وقایوی به منظور جلوگیری و کاهش شیوع امراض ساری و انتانی با توجه بیشتر به تأمین صحت طفل و مادر.

۲- عرضه کمک های اولیه خدمات طبی وقایوی و معالجوی.

۳- تدابیر جهت تأمین خدمات

رامنخته کبدو په صورت کې ، د هېواد د اتباعو د روغتیا په تأمینولو کې د عامې روغتیا له وزارت سره همکاري کوي .

(۳) د چاپیریال روغتیا ساتنې اړوندې چارې د جلا تقنیني سند په واسطه تنظیمېږي .

د عامې روغتیا وزارت بنسټیزې

دندې

پنځمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت د هېواد د اتباعو د روغتیا د تأمینولو لپاره لاندې تدبیرهونه نیسي :

۱- د مور او ماشوم د روغتیا تأمینولو ته په زیاتې پاملرنې سره د ساري او انتانی ناروغیو د مخنیوي او د خپرېدو د راکمولو په منظور وقایوي تدبیرهونه .

۲- د وقایوي او معالجوی طبي خدمتونو د لومړنیو مرستو وړاندې کول .

۳- په دولتي او غیر دولتي ادارو

- کې د کارکوونکو لپاره د وقایوي طب او د ژوند چاپیریال د روغتیا سانسې د خدمتونو د تأمینولو لپاره تدبیرونه .
- ۴- د هېواد د اتباعو لپاره د اوبو د رسولو او د څښلو د اوبو د شبکو او د روغتیايي کیفیت لرونکو غذايي توکو څخه څارنه .
- ۵- د روغتیايي بنوونو پر مخ بیول او د فردي سلامتۍ د سطحې د ښه کولو لپاره د معلوماتو او خبرتیا خپرول او له وژونکو ساري ناروغيو څخه وقایه .
- ۶- د روغتیايي آسانتیاوو، کلینیکونو، روغتونونو ، روغتیايي مرکزونو او درملتونونو پراختیا او پرمختیا.
- ۷- د هېواد د اتباعو د روغتیايي اړتیاوو د لرې کولو لپاره د طبي تجهیزاتو او دوايي توکو برابرول او تدارک کول او په دې برخه کې د روغتیايي آسانتیا وو برابرول .
- ۸- د طبي کارکوونکو د روزنې د طب وقایوي و حفظ الصحة محیط زیست برای کارکنان در ادارات دولتي وغیردولتي.
- ۴- مراقبت از شبکه های آبرسانی و آب آشامیدنی و مواد غذایی دارای کیفیت صحی برای اتباع کشور.
- ۵- پیشبرد تعلیمات صحی و اشاعه معلومات و آگاهی جهت بهبود سطح سلامت فردي و وقایه از امراض مهلك ساری.
- ۶- توسعه وانکشاف تسهیلات صحی کلینیک ها ، شفاخانه ها ، مراکز صحی و دواخانه ها .
- ۷- تهیه وتدارک تجهیزات طبي و مواد دوائی جهت رفع نیازمندی های صحی اتباع کشور و فراهم نمودن تسهیلات صحی در زمینه.
- ۸- توسعه و تکامل نظام تربیه

کارکنان طبی، بلند بردن سویه تخصصی طیبیان وانکشاف تحقیقات علمی در ساحات مختلفه طب وقایوی و معالجوی.

۹- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تغذی مردم .

۱۰- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تأمین صحت باروری اطفال و مادران.

۱۱- تشریک مساعی تأسیسات دولتی وغیردولتی به منظور رفع معضلات صحی در ساحه عرضه کمکهای صحی اولیه وخدمات صحی.

اداره خدمات طبی

ماده ششم :

(۱) وزارت صحت عامه و ادارات صحت عامه ولایات

نظام پراختیا او بشپړول ، د طیبیانو د تخصصی سویې لوړول او د وقایوی او معالجوی طب په مختلفو برخو کې د علمی څېړنو پرمختیا .

۹- د خلکو د تغذی په هکله د روغتیا ساتنې (حفظ الصحوی) د علمی اساساتو طرح کول .

۱۰- د ماشومانو او میندو د امپندواری د روغتیا د تأمینولو په هکله د روغتیا ساتنې د علمی اساساتو طرح کول .

۱۱- د لومړنیو روغتیایي مرستو او روغتیایي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د روغتیایي ستونزو د لرې کولو په منظور ، د دولتي او غیر دولتي تأسیساتو د کوښښونو شریکول .

د طبی خدمتونو اداره

شپږمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت او د ولایتونو د عامې روغتیا

مسئولیت اداره ، رهنمائی ،
مراقبت و ارزیابی عرضه
خدمات صحی همه جانبه و با
کیفیت را به تمام اتباع
کشور خاصتاً اشخاصیکه
بصورت کتلوی در اماکن
و لیلیه های مؤسسات
تعلیمی و تحصیلی ، تأسیسات
صنعتی، کودکان ها ،
محاسب و توقیف خانه ها
زندگی می نمایند ، بعهدہ
دارند.

(۲)متصدیان اماکن و تأسیسات
مندرج فقره (۱) این ماده
مکلف اند ، از دساتیر
ورهنمودهای صحی
وزارت صحت عامه پیروی
نمایند.

مراقبت از عرضه خدمات

طبی

ماده هفتم :

وزارت صحت عامه پیشبرد

اداری ، د هپواد تولو
اتباعو په خاصه هغو اشخاصو ته
چې په بنوونیزو او تحصیلي
مؤسسو ، صنعتي تأسیساتو،
ورپوکتونونو ، محبسونو
او توقیف خایونو کې په
کتلوي ډول ژوند کوي ،
د هر اړخیزو او با کیفیته
روغتیايي خدمتونو د اداره کولو،
لارښوونې ، څارنې او وړاندې
کولو د ارزو ني مسئولیت په غاړه
لري .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره
کې د درج شوو مکانونو او
تأسیساتو متصدیان مکلف دي، د
عامې روغتیا د وزارت له
دستورونو او لارښوونو څخه پیروي
وکړي .

د طبي خدمتونو له وړاندې

کولو څخه څارنه

اوومه ماده :

د عامې روغتیا وزارت په

برنامه های سایر ادارات دولتی و سازمان های صحتی غیردولتی و سکتور خصوصی را از نظر عرضه سالم خدمات و قیایوی و معالجوی و جلوگیری از امراض ساری و انتانی درکشور مراقبت می نماید.

توسعه مؤسسات صحتی

ماده هشتم :

توسعه و انکشاف مؤسسات صحتی و تعیین موقعیت جغرافیائی آنها با استخدام تعداد کافی کارکنان مسلکی طبی مطابق معیار های قبول شده و پلان های انکشافی وزارت صحت عامه بانظر داشت خصوصیات اقتصادی ، جغرافیائی ، نفوس و سایر مشخصات اجتماعی صورت میگیرد.

هپواد کپی د وقایوی او درملیزو سالمو خدمتونو د وړاندې کولو او د ساری او انتانی ناروغیو د مخنیوی له نظره د نورو دولتی ادارو او غیر دولتی روغتیایی سازمانونو او خصوصی سکتور د برنامو د پر مخیولو څخه څارنه کوي .

د روغتیایی مؤسسو پراختیا

اومه ماده :

د روغتیایی مؤسسو پراختیا او پر مختیا او د هغوی د جغرافیائی موقعیت ټاکل د مسلکی طبی کارکوونکو د کافی شمېر په استخدامولو سره د عامې روغتیا وزارت د منل شوو معیارونو او پرمختیایی پلانونو مطابق د اقتصادي، جغرافیایی، نفوسو او نورو ټولنیزو ځانگړنو (مشخصاتو) ته په پام سره صورت مومي .

فصل دوم
فعالیت های طبی و
دواسازی

دوه یم فصل
طبی اود درمل
جوړولو فعالیتونه

اجازة فعالیت

ماده نهم :

(۱) اجازة فعالیت در ساحه طبابت و دواسازی در جمهوری اسلامی افغانستان برای اشخاصی داده می شود که دارای اسناد تحصیلی، اهلیت و کفایت در رشته های اختصاصی مربوط بوده، جوازنامه وزارت صحت عامه را در دست داشته باشند.

(۲) طبیبان و دواسازان خارجی مقیم جمهوری اسلامی افغانستان در صورت ضرورت صرف به اجازة وزارت صحت عامه در رشته های

د فعالیت اجازه

نهمه ماده :

(۱) د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې د طبابت او درمل جوړونې په برخه کې د فعالیت اجازه هغو اشخاصو ته ورکول کېږي چې د تحصیلي سندونو، په اړوندو اختصاصي رشتو کې د اهلیت او کفایت لرونکي وي او د عامې روغتیا د وزارت جواز لیک په لاس کې ولري.

(۲) د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې مېشت بهرني طبیبان او درمل جوړوونکي، د اړتیا په صورت کې یوازې د عامې روغتیا د وزارت په اجازه د هغوی په

اختصاصی رشتو کپي ، د هېواد د نافذو قوانینو د حکمونو له په پام کپي نیولوسره، استخدایمېدای شي.

د طبي اسرارو ساتل

لسمه ماده :

طیبیان او نور طبي کارکوونکي مکلف دي ، د طبابت اسرار وساتي .

د هغو ناروغیو د رابرسېره کېدو په صورت کپي چې د خلکو د پراخو پرگنو روغتیا او سلامتی له گواښ سره مخامخ کړي ، هغوی موظف دي ، اړوندو مسؤولینو او واکمنو مقامونو ته خبر ورکړي .

د طبي لومړنیو مرستو وړاندې

کول

یوو لسمه ماده :

طبي او د درمل جوړولو کار کوونکي مکلف دي ، په لارو ، واټونو ، ټولنیزو ځایونو او کورونو کپي خلکو ته طبي

اختصاصی شان با رعایت احکام قوانین نافذو کشور استخدام شده میتوانند.

حفظ اسرار طبي

ماده دهم :

طیبیان وسایر کارکنان طبي مکلف اند ، اسرار طبابت را حفظ نمایند .

در صورت بروز امراضی که صحت وسلامت کتله های وسیع مردم را به مخاطره اندازد، آنها موظف اند ، به مسؤولین مربوط ومقامات ذیصلاح اطلاع دهند .

عرضه کمک های اولیه

طبي

ماده یازدهم :

کارکنان طبي و دواسازی مکلف اند ، در راه ها، جاده ها، محلات اجتماعی و منازل برای مردم کمک های

رسمي جریده

۱۹

اوليه طبي را عرضه
نمايند .

ارتقای سطح دانش
مسلكي

ماده دوازدهم :

(۱) کارکنان طبي و دواسازی
مكلف اند، بصورت متداوم
دانش مسلكي و اختصاصي خود
را ارتقاء دهند.

(۲) وزارت صحت عامه مكلف
است ، جهت ارتقای سطح دانش
مسلكي کارکنان طبي مربوط
شرایط وامكانات لازم را فراهم
نمايد.

همکاری ادارات و اشخاص

ماده سیزدهم :

ادارات دولتي و غيردولتي
وساير اتباع کشور مكلف اند،
بانظرداشت امكانات
دست داشته کارکنان طبي را
درجهت انجام وظائف

لومړنۍ مرستې وړاندې
کړي .

د مسلكي پوهې د سطحې
لوړول

دوو لسمه ماده :

(۱) طبي او د درمل جوړولو
کارکوونکي مکلف دي ، په پرله
پسې توگه خپله مسلكي او
اختصاصي پوهه لوړه کړي .

(۲) د عامې روغتيا وزارت مکلف
دی ، د اړوندو طبي کارکوونکو د
مسلكي پوهې د سطحې د لوړولو
لپاره لازم شرایط او امکانات برابر
کړي .

د ادارو او اشخاصو همکاري

د یارلسمه ماده :

دولتي او غير دولتي ادارې او د
هېواد نور اتباع مکلف دي ، په لاس
کې د شته وو امکاناتو له په پام کې
نيولو سره ، له طبي کارکوونکو
سره د هغوی د اختصاصي

دندو په سر ته رسولو کې همکاري وکړي .
اختصاصی شان همکاري نمايند .

شخصي طبي فعاليتونه

شوارلسمه ماده :

په شخصي کتنځایونو ، کلینیکونو ، روغتونونو ، طبي لابراتوارونو او نورو روغتیايي مرکزونو کې طبي فعاليتونه، د جلا تقينی سند مطابق تنظيمېږي.

له دندې څخه سر غړونه

پنځلسمه ماده :

که چېرې طبي کارکوونکي د اختصاصي دندو په سر ته رسولو کې سرغړونه وکړي ، د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نیول کېږي .

دربیم فصل

وقايوي او معالجوي

خدمتونه

معالجوي

فصل سوم

خدمات وقايوي و

معالجوي

رسمي جریده

۲۱

د طبي خدمتونو تامينول

شپاړسمه ماده :

طبي خدمتونه د روغتيايي مؤسسو د شبکو له لارې ټولو خلکو ته د روغتيا د وقايې ، د روغتيا د پياوړتيا، د روغتيا د راگرځولو ، د ناروغانو د درملنې او بيارغونې په برخو کې د لومړنيو مرستو په وړاندې کولو سره تامينېږي .

د صنعتي مؤسسو دندې

اووه لسمه ماده :

دولتي او د خصوصي سکتور صنعتي مؤسسې مکلفې دي ، چې د عامې روغتيا وزارت له مؤسسو سره په ګډه هڅه د کار د ځای له زيان منېدو، د حرفوي ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنيوي او د کار د وړتيا د بېرته راگرځولو لپاره تدبېرونه ونيسي .

د بېرنيو مرستو وړاندې کول

اتلسمه ماده :

تامين خدمات طبي

ماده شانزدهم :

خدمات طبي برای همه مردم از طريق شبکه های مؤسسات صحي باعرضه کمک های اوليه در ساحات وقايه صحت، تقويت صحت ، اعاده صحت ، معالجه مريضان و احياى مجدد تامين مى گردد.

وظايف مؤسسات صنعتي

ماده هفدهم :

مؤسسات صنعتي دولتي وسکتور خصوصي مکلف اند، با تشریک مساعی مؤسسات صحت عامه ، تدابيړی را جهت جلوگیری از صدمات محل کار، شيوع امراض حرفوي و اعاده قابليت کار اتخاذ نمایند.

عرضه کمک های عاجل

ماده هجدهم :

عرضه خدمات صحی برای آسیب دیدگان حوادث غیرمترقبه و اشخاصیکه وضع آنها ایجاب کمک های عاجل را می نماید، از طرف نزدیکترین مؤسسه صحی بدون نظر داشت تبعیض و مراعات اولویت مریضان صورت میگیرد.

استفاده از مواد دوائی

مجاز

ماده نهم :

طبیان و دواسازان ، حین اجرای وظیفه در امور وقایه ، تشخیص و معالجه امراض از مواد دوائی استفاده نموده میتوانند که شامل لست ادویه مجاز باشد.

اخذ موافقه عملیات

جراحی

ماده بیستم :

د ناخایی پپنو زیان میندونکو او هغو اشخاصو لپاره چې وضع یی بیړنی مرستی ایجابوي ، د روغتیایي مرستو وړاندې کول له توپیر پرته او د ناروغانو د لومړیتوب په رعیتولو سره ، د ډېرې نېرېدې روغتیایي مؤسسې لخوا صورت مومي .

له مجازو دوائی توکو څخه

گټه اخستنه

نولسمه ماده :

طبیان او درمل جوړوونکي، د وقایي، د ناروغیو د تشخیص او درملني په چارو کې د دندې د ترسره کولو په وخت کې له هغو دوائی توکو څخه گټه اخستلای شي چې د درملو په مجاز لست کې شامل وي .

د جراحي عملیاتو د موافقې

اخستل

شللمه ماده :

عمليات جراحی و کاربرد
میتود های تشخیص مغلق به
منظور تشخیص و معالجه، بعد از
موافقه کتبی مریضان و در
صورتیکه مریض به سن قانونی
خویش نرسیده یا به امراض
عقلی مبتلا باشد، به موافقه
والدین، اقارب یا قایم مقام
قانونی آنها در اسرع وقت
صورت می گیرد.

در وقایع عاجل که تأخیر
در تشخیص و تداوی، حیات
مریض را به خطر مواجه میسازد
و اخذ موافقه والدین، قایم مقام
قانونی یا اقارب وی میسر
نباشد، عملیات جراحی بعد از
تصویب تحریری هیئت طبیان
معالج بدون موافقه مریض
صورت گرفته می تواند.

تدابیر اجباری صحتی

ماده بیست و یکم :

ادارات و مؤسسات صحت عامه

د تشخیص او معالجهی په منظور
جراحی عملیات او د پېچلي
تشخیص د میتودونو کارونه د
ناروغانو له لیکلې موافقې وروسته
او په هغه صورت کې چې ناروغ
خپل قانوني سن ته رسېدلی نه وي یا
په عقلي ناروغیو اخته وي، د
والدینو، خپلوانو یا پې د قانوني
قایم مقام په موافقه په لنډ وخت
کې صورت نیسي .

په بیرنیو واقعاتو کې چې په تشخیص
او معالجه کې ځنډ، د ناروغ ژوند
له خطر سره مخامخ کوي او د
ناروغ د والدینو، خپلوانو، یا پې د
قانوني قایم مقام د موافقې اخستل
شوني نه وي، جراحی عملیات د
ناروغ له موافقې پرته، د معالجو
طیبانو د هیئت له لیکلي تصویب
وروسته صورت موندلای شي .

روغتیایی جبري تدبیرونه

یوویشتمه ماده :

د عامې روغتیا ادارې او مؤسسې د

به منظور حفظ سلامت مردم درمقابل امراض خطرناک ساری و انتانی ، روانی و اعتیاد به مواد مخدر ، تدابیر خاص و قیوی و معالجوی را اتخاذ می نمایند. در صورت لزوم مصابین به چنین امراض ، بصورت اجباری بستر و تداوی می گردند.

لایحه عرضة خدمات

طبی

ماده بیست و دوم :

لایحه عرضة خدمات طبی برای تمام کارکنان اعم از کارکنان جدیدالشمول در مؤسسات صنعتی و خدماتی کشور و ارایه تصادیق صحی کارکنان از طرف وزارت صحت عامه ترتیب می گردد.

خطرناک ساری او انتانی ، روانی او په مخدرو موادو د روږدېدو د ناروغيو په وړاندې د خلکو د سلامتۍ د ساتنې په منظور، ځانگړي و قايوي او معالجوي تدبيرونه نيسي. د لزوم په صورت کې ، پدغو ناروغيو اخته کسان په اجباري ډول بستر او تداوي کېږي .

د طبي خدمتونو د وړاندې کولو

لایحه

دوه ویشتمه ماده :

د هېواد په صنعتي او خدماتي مؤسسو کې د نوو کارکوونکو په شمول د ټولو کارکوونکو لپاره د طبي خدمتونو د وړاندې کولو لایحه او د کارکوونکو د روغتيايي تصديقونو ورکول د عامې روغتيا د وزارت لخوا ترتیبېږي .

خلورم فصل

د ماشوم او مور

ساتنه

د ماشوم او مور روغتيايي

تدبيرونه

درويشتمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت د ماشوم او مور د روغتيا د ساتنې لپاره د لاندې تدبيرونو په نيولو مكلف دي :

۱- د روغتيايي خدمتونو د مؤسسو، د ماشوم او مور د ساتنې د مركزونو او زېږنتونونو جوړول .

۲- د اومېندوارو بنځو د كتنو اجراء كول ، د جنين سالمې ودې ته پاملرنه او د طبي لومړنيو مرستو وړاندې كول .

۳- تر يو كلنې سن پورې د نوو زېږېدلو ماشومانو د طبي دوره اي كتنو سر ته رسول .

۴- د روغتيايي مؤسسو د

فصل چهارم

حمایه طفل و

مادر

تدابیر صحتی طفل و

مادر

ماده بیست و سوم :

وزارت صحت عامه جهت حمایه صحت طفل و مادر مکلف به اتخاذ تدابیر ذیل می باشد:

۱- ایجاد مؤسسات خدمات صحتی، مراکز حمایه طفل و مادر و زایشگاه ها.

۲- اجرای معاینات زنان حامله ، توجه به رشد سالم جنین و عرضه کمک های اولیه طبی.

۳- اجرای معاینات دوره ای طبی اطفال نوزاد تا سن یک سالگی.

۴- رهنمائی خانواده و اتخاذ

سایر تدابیر وقایوی و معالجوی
در مورد حمایه طفل و مادر
از طریق مسؤولین مؤسسات
صحی.

تأمین شرایط صحی برای

اطفال

ماده بیست و چهارم :

(۱) وزارت صحت عامه جهت
حفظ صحت و سلامت، تقویه بنیه
جسمی و روانی اطفال ، شرایط
لازم را در پرورشگاه ها و مکاتب
تأمین می نماید.

(۲) حجم درس، کار و نظام
درسی اطفال و نوجوانان از طرف
وزارت معارف با موافقه وزارت
صحت عامه تثبیت می گردد.

(۳) تقسیم اوقات معاینات و
مراقبت های صحی اطفال
شیرخوار شامل پرورشگاه ها،
مکاتب و کودکان ها توسط
وزارت صحت عامه با تشریک
مساعی وزارت معارف

مسؤولینو له لاری د کورنی.
لاربنوونه او د ماشوم او مور د
ساتنی په هکله د نورو وقایوی او
معالجوی تدبیرونو نیول .

ماشومانو ته د روغتیایی شرایطو

تأمینول

خلبربشتمه ماده :

(۱) د عامی روغتیا وزارت ، د
ماشومانو د روغتیا او سلامتی، د
جسمی او روانی سټی د پیاوړتیا د
ساتلو لپاره په پالنځایونو او
بنوونځیو کې لازم شرایط تأمینوي .

(۲) د ماشومانو او تنکیو ځوانانو د
لوست ، کار او لوستي نظام حجم د
عامی روغتیا وزارت په موافقه د
پوهني وزارت لخوا تثبیتېږي .

(۳) په پالنځایونو ، بنوونځیو او
ورکتونونو کې د شاملو شپډو
خوړونکو ماشومانو د روغتیایی کتنو
او څارنو مهال وېش ، د پوهني
وزارت او نورو اړوندو ادارو
د کوبنښنونو په شریکولو سره د

رسمي جریده

۲۷

عامې روغتیا وزارت په واسطه
ترتیبېږي .
وسایر ادارات ذیربط ترتیب
می گردد.

پنځم فصل

د وقایوې او وبایي ضد
(اپیدیمولوژیکي) خدمتونو

وړاندې کول

فصل پنجم

عرضه خدمات طب
وقایوې و ضد وبائی

(اپیدیمولوژیکي)

د وقایوې دستورونو په پام کې

نیول

پنځه ویستمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت ، خلکو ته د وقایوې او وبایي ضد خدمتونه د لازمو تدبیرونو په نېولو سره د وقایوې او وبایي ضد طب د خدمتونو مساعد شرایط پدې هکله تأمینوي او اړوندې چارې ئې د جلا تقنیني سند په واسطه تنظیمېږي .

(۲) د چاپیریال له ککړتیا څخه مخنیوی ، د کار او ژوندانه د شرایطو بڼه کول او له ساري ناروغیو څخه د وقایي د تدبیرونو

رعایت دساتیر

وقایوې

ماده بیست و پنجم :

(۱) وزارت صحت عامه، شرایط مساعد خدمات طب وقایوې و ضد وبائی را برای مردم با اتخاذ تدابیر لازم در زمینه تأمین نموده که امور مربوط توسط سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.

(۲) اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از آلودگی محیط ، بهبود شرایط کار و زندگی و وقایه از امراض ساری ، وظیفه

نیول د ټولو دولتي او غیر دولتي ادارو ، صنعتي مؤسسو او خصوصي سکتور دنده ده .

(۳) په وقایوي روغتیا پورې د اړوند تقنیني سند د حکمونو او پدې برخه کې د نورو روغتیايي دستورونو له تطبیق څخه څارنه ، د عامې روغتیا وزارت او د هغه د اړوندو ادارو له دندو څخه دي.

(۴) هغه شخص چې د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوي تقنیني سند او روغتیايي دستورونو له حکمونو څخه سرغړونه وکړي ، تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي .

وقایوي تبلیغات

شپږ ویشتمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت مکلف دی ، د پوهنې ، فرهنگ او ځوانانو، ارشاد ، حج او اوقافو وزارتونو ، سرې میاشتي ، بنساروالیو او د ټولنیزو خدمتونو د نورو مؤسسو په

تمام ادارات دولتي و غیر دولتي ، مؤسسات صنعتي و سکتور خصوصي می باشد.

(۳) مراقبت از تطبیق احکام سند تقنیني مربوط به خدمات طب وقایوي وسایر دساتیر صحتی در زمینه از وظایف وزارت صحت عامه و ادارات مربوط آن میباشد.

(۴) شخصیکه از احکام سند تقنیني و دساتیر صحتی مندرج فقره (۳) این ماده تخلف ورزد ، مورد تعقیب عدلي قرار می گیرد.

تبلیغات وقایوي

ماده بیست و ششم :

وزارت صحت عامه مکلف است ، به همکاری وزارت های معارف ، فرهنگ و جوانان ، ارشاد ، حج و اوقاف ، سره میاشت ، شاروالی ها وسایر مؤسسات خدمات اجتماعی ،

همکاری، د هېواد اتباعو ته وځایوي
تبلیغات خپاره او نشر کړي .

تبلیغات وځایوي را به اتباع
کشور پخش و نشر نماید.

شپږم فصل

فصل ششم

د دوايي (فارمسی) توکو

امور مواد دوائی

چاري

(فارمسی)

د دوايي توکو او طبي لوازمو

عرضه و استعمال مواد دوايي

وړاندې کول او استعمال

و لوازم طبي

اووه ويشتمه ماده :

ماده بیست و هفتم :

(۱) ټولو خلکو ته د دوايي خدمتونو
وړاندې کول ، د دولتي ،
خصوصي سکتور او وځایوي او
معالجوي مؤسسو د درملتونونو په
واسطه صورت مومي .

(۱) عرضه خدمات دوائی برای
همه مردم توسط دواخانه های
دولتی ، سکتور خصوصی و
مؤسسات وځایوي و معالجوي
صورت می گیرد.

(۲) د دولتي ، خصوصي سکتور او
وځایوي او معالجوي مؤسسو
درملتونونه مکلف دي ، یوازې
هغه دوايي توکي او طبي
لوازم وړاندې او استعمال
کړي چې د درملو په مجاز لست
کې شامل وي .

(۲) دواخانه های دولتی ، سکتور
خصوصی و مؤسسات وځایوي
و معالجوي مکلف اند ،
صرف مواد دوائی و لوازم طبي
ای را عرضه و استعمال نمایند
که شامل لست ادويه مجاز
باشد .

د دوايي اغېزمنتوب تثبیتول

تثبیت مؤثریت دوائی

اته ويشتمه ماده :

د درمل جوړولو د فابريکو په واسطه
د دوايي توکو توليدول ، د عامې
روغتيا وزارت په اجازه د هغو د
وقايوي او معالجوي
(فارماکولوجيک) اغيزمنتوب له
ثبیت وروسته صورت مومي .

د درملو د چارو تنظيمول

نهه ويشتمه ماده :

په هېواد کې د درملو په غوره
کولو، توليد، توريد، وېش، زېرمه
کولو او معقولې کتنې اخستنې پورې
اړوندې چارې د ځانگړي قانون په
واسطه تنظيمېږي .

ماده بیست و هشتم:

توليد مواد دوايي توسط
فابريکات دواسازی، به اجازه
وزارت صحت عامه بعد از ثبیت
مؤثریت وقايوي و معالجوي
(فارماکولوجيک) آن صورت
می گیرد.

تنظیم امور ادويه

ماده بیست و نهم :

امور مربوط به انتخاب، توليد،
توريد، توزيع، تذخیر و
استفاده معقول ادويه در کشور
توسط قانون خاص تنظيم
می گردد.

اووم فصل

طبي ارزونه

د طبي ارزونې کمېسيون

دېرشمه ماده :

(۱) د کار د توان د ضايع کېدو (د

فصل هفتم

ارزيابی طبي

کمیسیون ارزیابی طبي

ماده سی ام :

(۱) به منظور تعیین اندازه

ضیاع قدرت کار(ازدست دادن ظرفیت کاری)، تثبیت مدت دوام مریضی (بعد از معیوبیت)، ازدست دادن ظرفیت کاری مؤقت یا دایمی، توصیه تبدیلی شغلی معیوبین به کاردیگر و طول مدت اعاده مجدد ظرفیت کاری در مریضان، کمیسیون ارزیابی طبی باصلاحیت در وزارت صحت عامه ایجاد می گردد .

(۲) طرز فعالیت کمیسیون ارزیابی طبی مندرج فقره (۱) این ماده توسط وزارت صحت عامه به همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین، تنظیم می شود.

(۳) وزارتها، ادارات و مؤسسات مکلف به تطبیق و رعایت نظر کمیسیون ارزیابی مندرج فقره (۱) این ماده می باشند.

کاری ظرفیت د له لاسه ورکولو)، د ناروغی د دوام د مودې تثبیتول (له معیوبیت وروسته)، د کاری ظرفیت د مؤقت یا دایمی له لاسه ورکولو، بل کار ته د معیوبینو د شغلی تبدیلی. د توصیې او په ناروغانو کې د کاری ظرفیت د بیا راگرخولو د مودې د اوږدېدو د اندازې د ټاکلو په منظور، د عامې روغتیا په وزارت کې د طبي ارزونې واکمن کمیسیون جوړېږي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د طبي ارزونې کمیسیون د فعالیت ډول د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د وزارتونو په همکاری د عامې روغتیا د وزارت په واسطه تنظیمېږي .

(۳) وزارتونه، ادارې او مؤسسې د دې مادې په (۱) فقره کې درج د طبي ارزونې د کمیسیون د نظر په تطبیق او په پام کې نیولو باندې مکلف دي .

عدلي طبي ارزونه

يو دېرشمه ماده :

عدلي طبي ارزونې د هېواد په مرکز او ولايتونو کې د اختصاصي روغتيايي مؤسسو لخوا د پوليسو ، څارنوالۍ يا د محکمې د تصميم پر بنسټ د قانون د حکمونو مطابق صورت مومي .

ارزيابي عدلي طبي

ماده سي و يکم :

ارزيابي هاي عدلي طبي از طرف مؤسسات صحي اختصاصي در مرکز و ولايات کشور به اساس تصميم پوليس ، څارنوالی يا محکمه مطابق به احکام قانون صورت می گیرد.

اتم فصل

متفرقه حکمونه

لتي او غفلت

دوه دېرشمه ماده :

که چېرې طبي مؤظف د ناروغانو په تشخيص او درملنه کې لتي او غفلت وکړي او د ناروغانو د جسمي يا رواني زيان او تاوان سبب شي مرتکب ، مسؤل گڼل کېږي ، د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نيول کېږي .

فصل هشتم

احکام متفرقه

اهمال و غفلت

ماده سي و دوم :

هرگاه مؤظف طبي در تشخيص و تداوی مريضان اهمال و غفلت ورزیده و سبب زيان و خساره جسمي يا رواني مريضان شود ، مرتکب ، مسؤل پنداشته شده ، طبق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار میگیرد.

رسمي جریده

۳۳

مقررې

دري دیرشمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت کولی شي د دې قانون د حکمونو د بنه تطبیق په منظور مقررې ترتیب او پراوونه ئې بشپړ کړي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مقررو د حکمونو د سرغړونې په صورت کې ، له سرغړوونکو سره د اړوندو مقررو د حکمونو مطابق چلند کېږي .

انفاذ

څلور دېرشمه ماده :

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي او په نافذېدو سره ئې د ۱۳۶۲/۴/۱۵ نېټې په (۵۳۵) گڼه رسمي جریده کې خپور شوي د عامې روغتیا قانون او د ۱۴۲۲/۶/۱۴ ه.ق نېټې د (۵۸۲) گڼې فرمان په واسطه نافذ

مقررہ ها

ماده سی و سوم :

(۱) وزارت صحت عامه میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررہ ها را ترتیب و طی مراحل نماید .

(۲) در صورت تخلف از احکام مقررہ های مندرج فقره (۱) این ماده با متخلفین طبق احکام مقررہ های مربوط برخورد صورت می گیرد .

انفاذ

ماده سی و چهارم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد ، با انفاذ آن قانون صحت عامه منتشره جریده رسمی شماره (۵۳۵) سال ۱۳۶۲/۴/۱۵ و قانون صحت عامه نافذ شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مؤرخ ۱۴۲۲/۶/۱۴ ه.ق و

رسمي جریده

۳۴

شوی د عامې روغتیا قانون او نور   سایر احکام مغایر آن ملغی
مغایر حکمونه یې لغو کتل کېږي .   پنداشته می شود .

رسمي جریده

۳۵

جمهوری
اسلامی افغانستان

د افغانستان د اسلامي
جمهوريت

شماره: (۱۶۸۳۶)

گڼه: (۱۶۸۳۶)

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

نېټه: ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

محترم سروردانش وزیر عدلیه!

د عدلي وزیر محترم سرور دانش!

قانون طب عدلی را که
به اساس مصوبه شماره (۳۴)
مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای
وزیران بدخل (۴) فصل و (۳۵)
ماده تصویب گردیده و از جانب
مابه حیث فرمان تقنینی شماره
(۹۶) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷
توشیح گردیده است، بشما ارسال
شد تا به نشر آن در جریده رسمی
اقدام نمائید.

د عدلي طب قانون چې د وزیرانو
د شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې
د (۳۴) گڼې مصوبې پر بنسټ، په
(۴) فصلونو او (۳۵) مادو کې
تصویب شوی دی او زموږ لخوا
د ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ نېټې د (۹۶) گڼې
تقیني فرمان په توگه توشیح شوی
دی، تاسوته در واستول شو خوږې
په رسمي جریده کې په خپرولو
اقدام وکړئ.

حامد کرزی

رئیس جمهور اسلامی

افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت

رئیس

د عدلي طب دقانون دتوشیح	فرمان
په هکله، دافغانستان	رئيس جمهوري اسلامي
د اسلامي جمهوريت د رئيس	افغانستان درمورد توشیح
فرمان	قانون طب عدلي
گڼه (۹۶)	شماره: (۹۶)
نېټه: ۱۳۸۵/۱۰/۲۷	تاریخ: ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

لومړۍ ماده:	ماده اول:
دافغانستان داساسي قانون د (۷۹)مادې دحکم له مخې د عدلي طب قانون چې د وزیرانو د شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې د (۳۴) گڼې مصوبې پر بنسټ، په (۴) فصلونو او (۳۵) مادو کې تصویب شوی دی، دتقیني فرمان په توگه توشیح کوم.	به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان قانون طب عدلی را که به اساس مصوبه شماره (۳۴) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران بداخل (۴) فصل و (۳۵) ماده تصویب گردیده است، به حیث فرمان تقیني توشیح میدارم.
دوه یمه ماده:	ماده دوم:
د ۱.۱ ج عدلیې وزیر او په پارلماني چارو کې د دولت وزیر مؤظف دي، دغه قانون، دملي شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې څخه	وزیر عدلیه ج. ۱.۱ و وزیر دولت در امور پارلمانی مؤظف اند، این قانون را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه

رسمي جریده

۳۷

شورای ملی به شورای ملی
تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان تقنینی از تاریخ
توشیح نافذ ودر جریده رسمی
نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

د(۳۰) ورځوپه ترڅ کې ملی شوري
ته وړاندې کړي.

درېمه ماده:

دغه تقنیني فرمان د توشیح له نېټې
څخه نافذ اوپه رسمي جریده کې
دې خپور شي.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوریت رئیس

فهرست مندرجات قانون طب عدلی

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۲۷.....	مبني.....	ماده اول :
۲۷.....	اهداف.....	ماده دوم :
۲۸.....	اصطلاحات.....	ماده سوم :
۳۰.....	رايگان بودن معاینات.....	ماده چهارم :
۳۰.....	همکاری با متخصص طب عدلی.....	ماده پنجم :

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

۳۱.....	ارايه نظر مسلکی.....	ماده ششم :
۳۱.....	اشتراک متخصص طب عدلی در انجام معاینات.....	ماده هفتم :
۳۱.....	اشتراک به صفت اهل خبره.....	ماده هشتم :
۳۲.....	ارايه توضیحات.....	ماده نهم :
۳۲.....	صلاحیت متخصص طب عدلی.....	ماده دهم :
۳۳.....	ارايه معلومات اضافی.....	ماده یازدهم :
۳۳.....	ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری.....	ماده دوازدهم :
۳۳.....	ارايه گزارش.....	ماده سیزدهم :

رسمی جریده

۳۹

- ماده چهاردهم : احصائیه گیری..... ۳۴
ماده پانزدهم : حتمی بودن اشتراک متخصص در اجرای معاینات.. ۳۴
ماده شانزدهم : ارتقای سطح دانش مسلکی..... ۳۵

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

- ماده هفدهم : ابراز نظر توسط متخصص دیگر..... ۳۶
ماده هجدهم : انواع معاینات عدلی طبی..... ۳۶
ماده نوزدهم : اجرای معاینات تکمیلی و مکرر..... ۳۷
ماده بیستم : مکلفیت آمرین ادارات صحی..... ۳۸
ماده بیست و یکم : محتوای مقدمه نظریه..... ۳۸
ماده بیست و دوم : محتوای گزارش عدلی طبی..... ۴۰
ماده بیست و سوم : محتوای نتیجه گزارش عدلی طبی..... ۴۲
ماده بیست و چهارم : زمان ارایه مقدمه ، تشریح و نتیجه..... ۴۳
ماده بیست و پنجم : مدت اجرای معاینه و تشخیص..... ۴۳

فصل چهارم

احکام متفرقه

- ماده بیست و هشتم : امتیاز تشویقی..... ۴۴
ماده بیست و هفتم : شمولیت در کادر علمی..... ۴۵
ماده بیست و هشتم : حالات عدم اشتراک در معاینات..... ۴۵
ماده بیست و نهم : عدم افشای معلومات محرم..... ۴۶
ماده سی ام : تنظیم لوایح..... ۴۶

رسمي جریده

۴۰

حضوری پولیس، خرنوال وسایر اشخاص	مادہ سی ویکم :
۴۷..... حین اجرای معاینات	
۴۷..... تطبیق احکام قانون	مادہ سی ودوم :
۴۸..... تعقیب عدلی	مادہ سی وسوم :
۴۸..... مہر ادارہ	مادہ سی وچہام :
۴۸..... انفاذ	مادہ سی وپنجم :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون طب عدلی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول :

این قانون به تأسی از حکم مندرج ماده سی و یکم قانون صحت عامه به منظور تنظیم امور مربوط به خدمات طب عدلی و تأمین بهتر عدالت حین ابراز نظر مسلکی در رابطه به قضایای جزائی ومدنی که از طریق مراجع عدلی وقضائی به ادارات خدمات طب عدلی ارائه میشود، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم :

اداره خدمات طب عدلی

دعدلی طب قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د عامې روغتیا د قانون په یو دېرشمه ماده کې د درج شوي حکم له مخې د عدلي طب په خدمتونو پورې د اړوندو چارو د تنظیم او د جزایي او مدني قضیو په اړه چې د عدلي او قضایي مراجعو له لارې د عدلي طب د خدمتونو ادارو ته وړاندې کېږي، د مسلکی نظر د خرگندولو په ترڅ کې د عدالت د ښه تأمینېدو په منظور، وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

دعدلي طب د خدمتونو اداره د لاندې

موخو د تامينولو په مقصد فعالیت کوي: بمقصد تامين اهداف ذیل فعالیت مينمايد:

۱- عدلي اوقضايي مراجعو ته د طبي اسانتياوو برابرول.

۲- د عدلي طب د تخصصي مهارتونو اجراء کول.

۳- د روزنيزو او څېړنيزو پروگرامونو پراختيا او لوړول.

اصطلاحگانې درېمه ماده:

پدې قانون کې لاندې اصطلاحگانې دغه معناوې لري:

۱- متخصص: هغه شخص دی چې په اختصاصي رشته کې د علمي معتبر سند لرونکی وي.

۲- طبيب: هغه شخص دی چې د هېواد له کورنيو يا بهرنيو تحصيلي مؤسسو څخه د طب په رشته کې د تحصيلي فراغت د سند (طبي ديپلوم) لرونکی وي.

۳- د عدلي طب متخصص: هغه طبي متخصص دی چې د عدلي طب په

بمقصد تامين اهداف ذیل فعالیت مينمايد:

۱- فراهم آوری تسهیلات طبي به مراجع عدلی وقضائی .

۲- اجرای مهارت های تخصصی طب عدلی.

۳- توسعه و ارتقای پروگرام های تربیوی وتحقیقی.

اصطلاحات ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید:

۱- متخصص: شخصی است که در رشته اختصاصی دارای سند معتبر علمی باشد.

۲- طبیب: شخصی است که دارای سند فراغت تحصیلی در رشته طب (دیپلوم طبی) از مؤسسات تحصیلی داخلی یا خارجی کشور باشد.

۳- متخصص طب عدلی: متخصص طبی است که در رشته

- رشته کې هم د علمي تخصصي معتبر سند لرونکی وي.
- ۴- د عدلي طب تخصصي کتنې: هغه لازمي کتنې او تحقیقات چې په جزايي او مدني قضیو کې د عدلي طب د متخصص لخوا سرته رسېږي.
- ۵- د عدلي طب رپوټ: هغه لیکلی رسمي سند دی چې د عدلي طب د تخصصي کتنوله سرته رسولو وروسته، د عدلي طب د متخصص په واسطه برابر او تنظیمېږي او سریزه، تشریح او پایله پکې شامل وي.
- ۶- د عدلي طب تکنېشن: هغه شخص دی چې له یوې کورنۍ یا بهرنۍ طبي مؤسسې څخه د فني يا طبي لابراتوار د تحصيلي سند لرونکی وي.
- ۷- د عدلي طب فني کارکوونکی: هغه شخص دی چې فني خاصې بنوونې يې د عدلي طب د متخصص تر نظر لاندې تېرې کړې وي، د عدلي طب د تصدیق لیک لرونکی
- طب عدلي نیز دارای سند معتبر علمی تخصصی باشد.
- ۴- معاینات تخصصی طب عدلي: معاینات و تحقیقات لازم که در قضایای جزایی و مدنی از طرف متخصص طب عدلي انجام داده میشود.
- ۵- گزارش طب عدلي: سند رسمی کتبی است که بعد از انجام معاینات تخصصی طب عدلي توسط متخصص طب عدلي تهیه و تنظیم گردیده، شامل مقدمه، تشریح و نتیجه باشد.
- ۶- تکنیشن طب عدلي: شخصی است که دارای سند تحصیلی فني يالابراتوار طبي یکی از مؤسسات طبي داخلی یا خارجی باشد.
- ۷- کارکن فني طب عدلي: شخصی است که تعلیمات خاص فني راتحت نظر متخصص طب عدلي سپری نموده، دارای تصدیق نامه طب عدلي بوده و در اتاق معاینات داخلی جسد و

وي او دجسد د داخلي کتنو اوحياتي پېښوپه خونه کې دنده سرته ورسوي. واقعات حياتي انجام وظيفه نمايد .

۸- اتوپسي(دجسدداخلي کتنې): هغه عمليه ده چې پکې دجسد داخلي کتنې اجراء کېږي او دجسد داخلي جوفونه تشریح کوي. ۸- اتوپسي(معاینات داخلی جسد): عملیه است که در آن معاینات داخلی جسد اجرا گردیده و اجواف داخلی جسد را تشریح مینماید.

۹- امبولاتوري: حياتي پېښې دي چې دعدلي اوقضايي مراجعو لخوا دعدلي طبي کتنو اونظرخرگندولو لپاره سپارل کېږي. ۹- امبولاتوری: واقعات حياتي است که از طرف مرجع عدلي وقضائي جهت معاینات عدلي طبي و ابراز نظر محول می گردد .

رایگان بودن معاینات

ماده چهارم :

معاینات تخصصی عدلی طبي طور رایگان به مصرف دولت صورت می گیرد .

همکاری بامتخصص

طب عدلي

ماده پنجم :

مؤسسات صحی کشور وطیبیان مربوط مکلف اند، حین ضرورت، بامتخصص طب عدلی همکاری

د کتنو وړياتوب

څلورمه ماده:

عدلي طبي تخصصي کتنې په وړياتوگه د دولت په لگښت صورت مومي.

د عدلي طب له متخصص سره

همکاري

پنځمه ماده:

دهېواد روغتيايي مؤسسې او اړوند طبيبان مکلف دي، دارتيا په وخت کې، د عدلي طب له متخصص سره

کلکه همکاري و کړي.

جدی نمایند.

دوه یم فصل

فصل دوم

دندې او واکونه

وظایف و صلاحیت ها

دمسلکي نظر وړاندې کول

ارایه نظر مسلکي

شپږمه ماده:

ماده ششم:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د هر ډول طبي عدلي کتنو او تشخیص په هکله خپل مسلکي نظر وړاندې کړي.

متخصص طب عدلي مکلف است، راجع به هر نوع معاینات و تشخیص عدلي طبي نظر مسلکي خود را ارایه نماید.

د کتنو په سرته رسولو کي

اشتراک متخصص طب عدلي

د عدلي طب د متخصص گپون

د رانجام معاینات

اوومه ماده:

ماده هفتم:

د عدلي طب متخصص، دپوليس، څارنوال، قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو د غوښتنې په وخت کې د پېښې د ځای او د قبر د نېش په کتلو کې په گپون مکلف دی.

متخصص طب عدلي حين مطالبه پوليس، څارنوال، قاضي يا ساير مراجع ذيصلاح قانوني مکلف به اشتراک در مشاهده محل واقعه و نېش قبر ميباشد.

داهل خبره (پوهانو) په توگه گپون

اشتراک به صفت اهل خبره

اتمه ماده:

ماده هشتم:

د عدلي طب متخصص د کتنو او تشخیص په چارو کې د اهل خبره په

متخصص طب عدلي به حيث اهل خبره در امور معاینات و تشخیص

توگه، د جزایي اجراءاتو د قانون د حکمونو مطابق گډون کوي، د جرم په کشف او دهغه د اثباتیه مدارکو په لاسته راوړلو کې مرسته کوي.

مطابق احکام قانون اجراءات جزائی اشتراک نموده، درکشف جرم ویدست آوردن مدارک اثباتیه آن کمک می نماید.

د څرگندونو وړاندې کول

ارایه توضیحات

نهمه ماده:

ماده نهم:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د پولیس، څارنوال، قاضي یا نورو قانوني واکمنو مراجعو د غوښتنې په وخت کې د خپلو ترتیب کړو پایلو په هکله لازمي څرگندونې وړاندې کړي او د لزوم په صورت کې د محکمې غوښتې ته حاضر شي.

متخصص طب عدلی مکلف است، حین مطالبه پولیس، څارنوال، قاضي یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی در مورد نتایج مرتبه خویش توضیحات لازم ارایه نموده و در صورت لزوم در جلسه محکمه حاضر شود.

د عدلي طب د متخصص واک

صلاحیت متخصص طب عدلی

لسمه ماده:

ماده دهم:

د عدلي طب متخصص دکترو او تشخیص دسرته رسولو په وخت کې د لاندې واکونو لرونکی دی:

متخصص طب عدلی حین انجام معاینات و تشخیص دارای صلاحیت های ذیل میباشد:

۱- د مختلفو رشتو له متخصصینو څخه د قضیو د کشف په هکله د همکارۍ غوښتنه.

۱- مطالبه همکارۍ در مورد کشف قضایا از متخصصین رشته های مختلف.

۲- د پولیس، څارنوال، قاضي یا نورو قانوني واکمنو مراجعو د تصمیم په هکله له ذکر شویو مراجعو څخه د لازمو څرگندونو غوښتنه.

د اضافي معلوماتو وړاندې کول
یوولسمه ماده:

که چېرې د پولیس، څارنوال، قاضي یا نورو قانوني واکمنو مراجعو لخوا د تحقیقاتو په ترڅ کې دمهمو حقایقو په هکله پوښتنې مطرح شوې نه وي، د عدلي طب متخصص مکلف دی، د کتنوله پایته رسېدو وروسته، په رپوټ کې دهغو یادونه وکړي.

د لابراتواري کتنو لپاره د موادو استول
دوولسمه ماده:

د عدلي طب متخصص کولای شي د لابراتواري کتنو د اړتیا په صورت کې د نظرو مواد د زیاتې څېړنې لپاره د ټاکلو فورمو په ضمیمه اړوند لابراتوار ته

۲- مطالبه توضیحات لازم درمورد تصمیم پولیس، څارنوال، قاضي یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی از ادارات مذکور.

ارایه معلومات اضافی
ماده یازدهم:

هرگاه راجع به حقایق مهم در ضمن تحقیقات از طرف پولیس، څارنوال، قاضي یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی سوالاتی مطرح نشده باشد، متخصص طب عدلی مکلف است، بعد از انجام معاینات در گزارش از آن تذکر دهد.

ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری
ماده دوازدهم:

متخصص طب عدلی میتواند، در صورت ضرورت، معاینات لابراتواری مواد مورد نظر را جهت تحقیق بیشتر ضم فورمه های معینه به لابراتوار مربوط ارسال

واستوي.

کند.

د رپوټ وړاندې کول

ديارلسمه ماده:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د کتنو له سرته رسولو وروسته، عدلي طبي رپوټ او اړونده فورمه د رسمي سند په توګه په دريو نقلونو کې ترتيب او لاسليک کړي، اصل سند اړوندې مرجع ته واستوي او يو نقل يې د عدلي طب په دفتر کې او بل نقل يې د عدلي طب له متخصص سره ساتل کېږي.

احصائيه اخستنه

خوارلسمه ماده:

د عدلي طب د تحقيقي موادو احصائيه اخستنه او ساتل د اړوند متخصص او د عدلي طب د ادارې له دندو څخه دي. د دغو موادو د ساتنې او محوه کولو ډول د جلا لايحې په واسطه تنظيمېږي.

ارايه گزارش

ماده سيزدهم:

متخصص طب عدلي مکلف است، بعد از انجام معاینات، گزارش عدلي طبي و فورمه مربوط را بحیث سند رسمي در سه نقل ترتيب و امضاء نموده، اصل سند به مرجع مربوط ارسال و یک نقل آن به دفتر طب عدلي و نقل ديگران نزد متخصص طب عدلي حفظ ميگردد.

احصائيه گيري

ماده چهاردهم:

احصائيه گيري و حفظ مواد تحقيقي طب عدلي از وظايف متخصص مربوط و اداره طب عدلي ميباشد. طرز حفاظت و امحای اين مواد توسط لايحه جداگانه تنظيم ميگردد.

د کتنو په اجراء کې د متخصص

د گډون حتمي والی

پنځلسمه ماده:

په لاندې مواردو کې د عدلي طبي کتنو د اجراء کولو په وخت کې د عدلي طب او نورو اړوندو طبي رشتو د متخصصينو گډون حتمي دی:

۱- له مسلکي سرغړونو څخه راپيدا شوو د طبي کارکوونکو د لټې (اهمال) تخصصي کتنې او تشخيص.

۲- په هغو دوسيو کې چې تر تحقيق ياد محاکمې په دوران کې وي، د درج شوو طبي موادو او نظريو بيا بيا کتنې.

۳- د پېچلو پېښو تخصصي کتنې.

د مسلکي پوهې د سطحې لوړول

شپاړسمه ماده:

د عدلي طب متخصص، تکنېشن او کارکوونکي مکلف دي، په دوامداره توگه او د عامې روغتيا

حتمي بودن اشتراک متخصص

د اجرای معاینات

ماده پانزدهم:

اشتراک متخصصین طب عدلي وسایر رشته های طبي مربوطه حین اجرای معاینات عدلي طبي در موارد آتی حتمي است:

۱- معاینات و تشخيص تخصصي اهمال کارکنان طبي ناشی از تخلفات مسلکي.

۲- معاینات مکرر مواد و نظريات طبي مندرج دوسيه هائی که تحت دوران تحقيق یا محاکمه قرار دارد.

۳- معاینات تخصصي وقایع پیچیده.

ارتقای سطح دانش مسلکي

ماده شانزدهم:

متخصص، تکنېشن و کارکن طب عدلي مکلف اند، بطور متداوم و به همکاری وزارت صحت عامه

وزارت په همکارۍ د خپلې نظري او مسلکي پوهې سطح لوړه کړي او په ورځنيو عملي چارو کې د عدلي طب د خدمتونو د ادارې له منل شوو علمي اساساتو څخه پیروي وکړي.

د عدلي طب د متخصص، تکنیشن او کارکوونکي د نظري او مسلکي پوهې د سطحې د لوړولو ډول، د جلا لایحې په واسطه تنظیمېږي.

درېم فصل

عدلي طبي کتنې

دبل متخصص په واسطه د نظر

وړاندې کول

او ولسمه ماده:

د عدلي طبي کتنو اجراء، د فعالیت د جواز لرونکي عدلي طب د متخصص په واسطه صورت مومي.

د عدلي طب د متخصص د نه موجودیت په صورت کې، د طب د رشتې اړوند متخصص د مسلکي پوهې په حدودو کې مکلف دی پدې

سطح دانش نظري و مسلکي خویش را بلندبرده و در امور عملی روزمره از اساسات علمی قبول شده اداره خدمات طب عدلي پیروی نماید.

طرز ارتقای سطح دانش نظري و مسلکي متخصص، تکنیشن و کارکن طب عدلي طبق لایحه جداگانه تنظیم میگردد.

فصل سوم

معاینات عدلي طبي

ابراز نظر توسط متخصص

دیگر

ماده هفدهم:

اجرای معاینات عدلي طبي توسط متخصص طب عدلي دارنده جواز فعالیت صورت می گیرد.

در صورت عدم موجودیت متخصص طب عدلي، متخصص مربوط رشته طب در حدود دانش مسلکي مکلف است، در زمینه

هڪله نظر خرگند ڪري.

دعدلي طبي کتنو ڊولونه

اتلسمه ماده:

عدلي طبي کتنې په لاندې کټگوريو وېشل کېږي:

۱- د ژونديو اشخاصو کتنې.

۲- د جسدونو کتنې.

۳- د اثباتيه مدرکونو کتنې.

۴- دهغو سندونو کتنې چې عدلي طب ته راجع کېږي.

۵- د طبي کارکوونکو له وظيفوي لټي(اهمال) څخه راپيداشوې عدلي طبي کتنې.

د بشپړتيايي اوبيايا کتنو اجراء کول

نولسمه ماده:

(۱) عدلي طبي بشپړتيايي اوبيايا (مکرري) کتنې د واکمنو مراجعو د ليکلي غوښتنې له مخې په لاندې حالاتو کې اجراء کېدې شي:

۱- په هغه صورت کې چې عدلي طبي لومړنۍ(مقدماتي) کتنې وضاحت

ابراز نظر نمايد.

انواع معاینات عدلی طبي

ماده هجدهم:

معاینات عدلی طبي به کتگوري های ذیل تقسيم ميگردد:

۱- معاینات اشخاص زنده.

۲- معاینات اجساد.

۳- معاینات مدارک اثباتيه.

۴- معاینات اسناديکه به طب عدلی راجع ميگردد.

۵- معاینات عدلی طبي ناشی از اهمال وظيفوی کارکنان طبي.

اجرای معاینات تکمیلی و مکرر

ماده نوزدهم:

(۱) معاینات تکمیلی و مکرر عدلی طبي بالاثر تقاضای تحریري مراجع ذیصلاح در حالات ذیل اجراء شده ميتواند:

۱- در صورتیکه نتیجه مقدماتي معاینات عدلی طبي، وضاحت

و نه لري.

نداشته باشد.

۲- په هغه صورت کې چې عدلي طبي کتنوپايلې د اړوندو مراجعو دقناعت وړ ونه گرځي.

۲- درصورتیکه نتیجه معاینات عدلي طبي مورد قناعت مراجع مربوط قرار نگیرد.

(۲) ددې مادې د(۱) فقرې په (۲) جزء کې په درج شوو حالاتو کې، موضوع بل متخصص ته(له لومړي متخصص پرته) یا هغه کمپسيون ته چې دلالوړ علمي واک خاوند وي (عدلي طب دپيارتمنټ) ته محول کېږي.

(۲) درحالات مندرج جزء (۲) فقره (۱) این ماده موضوع به متخصص دیگر(غیر از متخصص قبلی) یا کمپسيونی که دارای صلاحیت علمی بالاتر باشد(دپيارتمنټ طب عدلي) محول می گردد.

(۳) د لومړنيو، بشپړتيايي، بيابيا او کمپسيوني عدلي طبي کتنو د اجراء ډول د جزايي او مدني اجراءاتو دقانون دحکمونو مطابق تنظيمېږي.

(۳) طرز اجرای معاینات عدلي طبي مقدماتي، تکميلي، مکرر و کمپسيوني، طبق احکام قانون اجراءات جزائي و مدني تنظيم میگردد.

د روغتيايي ادارو دآمرينو مکلفيت

مکلفيت آمرين ادارات صحي

شلمه ماده:

ماده بیستم:

که چېرې د عدلي طبي کتنو اجراء د عدلي طب د خدمتونو له مرکزونو څخه بهر صورت ومومي، د اړوندو روغتيايي ادارو آمرين مکلف دي، د اړتيا وړ مواد او وسايل په بشپړه او

هرگاه اجرای معاینات عدلي طبي خارج از مراکز خدمات طب عدلي صورت گیرد، آمرين ادارات صحي مربوط مکلف اند، مواد و وسايل مورد ضرورت

خوندي توگه د عدلي طب دمتمخصص په واک کې ورکړي. رابه صورت مکمل ومحفوظ در اختيارمتخصص طب عدلي بگذارند.

دنظريي دسريزي(مقدمي) محتوي

يوويشتمه ماده:

(۱) د عدلي طبي نظريوسريزه د لاندې مطالبو لرونکې وي:

۱- د عدلي طبي کتنو د اجراء کېدو وخت او ځای.

۲- د عدلي طبي کتنو د اجراء کېدو په وخت کې رڼا، دتودوخې درجه او هغوته ورته فزيکي شرايط.

۳- د عدلي طبي کتنو د اجراء کېدو غوښتنليک يا هغه فورمه چې پرېنستې يې کتنې ثبتېږي.

۴- د عدلي طب دمتمخصص نوم، تخلص،رتبه او علمي درجه او دهغې ادارې نوم چې هلته دنده سرته رسوي.

۵- دميت يا ژونديو اشخاصو پېژندگلوې (شهرت).

محتواي مقدمه نظريه

ماده بيست ويکم :

(۱) مقدمه نظريات عدلي طبي ، شامل مطالب آتي ميباشد:

۱- وقت ومحل اجراي معاينات عدلي طبي.

۲- شرايط فزيکي ازقييل روشني ، درجه حرارت وامثال آن حين اجراي معاينات عدلي طبي .

۳- تقاضانامه اجراي معاينات عدلي طبي يا فورمه ايکه به اساس آن معاينات ثبت ميگردد.

۴- اسم ، تخلص ، رتبه ودرجه علمي متخصص طب عدلي واسم اداره ايکه در آن ايفاي وظيفه مينمايد.

۵- شهرت ميت يا اشخاص زنده .

- ۶-۵ نورو سندونو او ترلاسه شوو شیانو درجول.
- ۶-۶ درج سايراسناد واشیای دست یاب شده .
- ۷-۵ د دوسیې د پرله پسې گڼې ، دجلداومخونو (صفحاتو)دشمېرپه څرگندولو سره د استول شوو موادو او ددوسیې د مشخصاتو تفصیل.
- ۷-۶ تفصیل مواد ارسالی ومشخصات دوسیې باتوضیح نمبرمسلسل ،تعداد جلد وصفحات دوسیې.
- ۸-۵ دهغو اشخاصو شهرت چې د عدلي طبي کتنو دترسره کولو په وخت کې حاضر وو.
- ۸-۶ شهرت اشخاصیکه حین اجرای معاینات عدلی طبي حاضر بوده اند.
- ۹-۵ د عدلي طبي کتنو موخه.
- ۹-۶ هدف معاینات عدلی طبي .
- ۱۰-۵ دمطرح شوو پوښتنو فهرست.
- ۱۰-۶ فهرست سوالات طرح شده.
- ۱۱-۵ د پېښې دکفیت ، د لومړنیو تحقیقاتو د پایلو،دپېښې دخای دلیدنو او دطبي سندونو دمحتویاتو څرگندونه.
- ۱۱-۶ توضیح کیفیت واقعه ، نتایج تحقیقات مقدماتی ، مشاهدات محل واقعه و محتویات اسناد طبي .
- ۱۲-۵ دهغه شخص دشکایت په پام کې نیول چې کتل (معاینه) کېږي.
- ۱۲-۶ درنظرگرفتن شکایت شخصیکه معاینه میشود.
- ۲-۵ په هغه صورت کې چې طفل یا په عقلي یا رواني ناروغۍ اخته شخص وکتل شي، دهغه د والدینو یا قانوني قایم مقام حضورحتمي دی.
- ۲-۶ درصورتیکه طفل یا شخص مبتلا به مریضی عقلی یاروانی معاینه شود ،حضور والدین یا قایم مقام قانونی وی حتمي می باشد .

د عدلي طبي رپوټ محتوی

دوه ويشتمه ماده:

د عدلي طبي رپوټ په تشریح کې د تحقیق ټول پړاوونه او واقعي ارقام شامل وي او له عکس (فوتو)، رسم، سلايد او هغوته له ورته سره يوځای دتحقیق دمیتودونو له په پام کې نیولو سره لاندې مطالب احتوا کوي:

- ۱- دمیت عدلي طبي تخصصي کتنې چې لاندې موارد پکې شامل وي:
  - دجامو رنگ اوخرنگوالی اودجسد دظاهري ځانگړتیاوو(خصوصیاتو) شرحه چې دمیت د بهرنیو(خارجي) کتنو په وخت کې لیدل کېږي.
  - د غړو د جوفونو اودبدن دانساجو د دننه (داخلي) کتنو شرح.
  - د لابراتواري تحقیقاتو لپاره له میت څخه داخستل شوو موادو دکتنو شرح.
  - د ټولو غړو او انساجو فهرست چې په علمي، بنوونیزو اوخدماتي

محتوای گزارش عدلی طبي

ماده بیست و دوم :

تشریح گزارش عدلی طبي شامل تمام مراحل تحقیق و ارقام واقعی بوده و بانظرداشت میتودهای تحقیق توأم باعکس (فوتو) ، رسم ، سلايد وامثال آن مطالب ذیل را احتوا میکند:

- ۱- معاینات تخصصی عدلی طبي میت که شامل موارد ذیل میباشد :
  - رنگ و چگونگی البسه وشرح خصوصیات ظاهری جسد که حین معاینات خارجي میت به مشاهده میرسد.
  - شرح معاینات داخلی اجواف اعضا وانساج بدن.
  - شرح معاینات مواد اخذ شده ازمیت جهت تحقیقات لابراتواری.
  - فهرست تمام اعضا وانساج که جهت پیوند اعضا به مقاصد

- مقصودونو دغړو دپيوند لپاره له میت
 څخه اخستل کېږي، دمرسل اليه
 مرجع په ذکرولو سره.
 - دلابراتواري کتنو پایلې.
 ۲- د ژونديو اشخاصو عدلي طبي
 تخصصي کتنې چې لاندې موارد
 پکې شامل دي:
 - دجسمي عوارضو او علايمو مفصله
 شرح.
 - دجامودعلايمو او هغو آثارو چې
 ورباندې ليدل کېږي، مفصله شرح.
 - دهغو موادو او شيانو فهرست چې د
 لابراتواري تحقيقاتو او کتنو لپاره
 استول کېږي.
 - دلابراتواري کتنو داجراء نېټه او
 پایلې.
 ۳- د جرم د اثباتيه مدرکونوپه
 تخصصي عدلي طبي کتنوکې لاندې
 موارد شامل دي:
 - د دوسيې دموادو تدقيق او مطالعه.
 - د قضيې دڅرنګوالي شرح.
 - دطبي سندونو او نورو هغو سندونو
 علمي، تعليمي وخدماتي
 ازमित گرفته می شود، توأم با ذکر
 مرجع مرسل اليه.
 - نتايج تحقيقات لابراتواري.
 ۲- معاینات تخصصی عدلی طبي
 اشخاص زنده که شامل موارد
 ذیل می باشد :
 - شرح مفصل عوارض وعلايم
 جسمی.
 - شرح مفصل علايم البسه
 و آثاريکه بالای آن دیده میشود.
 - فهرست مواد و اشيايکه جهت
 تحقيقات و معاینات لابراتواری
 ارسال میگردد.
 - تاریخ اجرای معاینات
 لابراتواری و نتايج آن.
 ۳- معاینات تخصصی عدلی طبي
 مدارک اثباتیه جرم شامل موارد
 ذیل می باشد :
 - تدقيق و مطالعه مواد دوسيه.
 - شرح چگونگی قضيه.
 - شرح اسناد طبي وسایر

اسنادیکه در قضیه مهم دانسته
میشود.

محتوای نتیجه گزارش

عدلی طبي

ماده بیست و سوم :

نتیجه گزارش عدلی طبي دارای
مطالب ذیل میباشد:

۱- تحلیل کیفیت واقعه در قسمت
تشریح متناسب به آخرین
امکانات عملی و علمی
طب عدلی.

۲- ترتیب نتیجه گزارش عدلی
طبی بصورت واضح و مشخص
با ارقام واقعی آن.

زمان رایه مقدمه، تشریح

ونتیجه

ماده بیست و چهارم :

(۱) مقدمه و تشریح گزارش عدلی
طبی در جریان تحقیق و نتیجه آن
بعد از اكمال تحقیقات لابراتواری
تهیه میگردد.

شرح چې په قضیه کې مهم گڼل
کېږي.

د عدلی طبي رپوټ د پایلې

محتوي

د رویشتمه ماده:

د عدلی طبي رپوټ پایله (نتیجه)
دلاندې مطالبو لرونکې وي:

۱- د عدلی طب له عملي او علمي
وروستیو امکاناتو سره متناسب، د
تشریح په برخه کې د پېښې د کیفیت
تحلیلول.

۲- په څرگند او مشخص ډول د عدلی
طبي رپوټ د پایلې ترتیبول. دهغو له
واقعي ارقامو سره

د سریزې، تشریح او پایلې د

وراندې کولو وخت

څلېریشتمه ماده:

(۱) د عدلی طبي رپوټ سریزه او
تشریح د تحقیق په بهیر کې او پایله یې
د لابراتواری تحقیقاتو له بشپړېدو
وروسته برابرېږي.

(۲) د عدلي طبي تحقيقاتو په منظور اتوپسي، د جسد د اسستوونکو مراجعو په غوښتنه او د عدلي طب د متخصص د تصميم پر بنسټ د مړينې د علت د تشخيص او تثبیت ته در سېدو تر پړاوه پورې، صورت مومي.

د کتنې او تشخيص د اجراء موده
پنځه ویشتمه ماده:

عدلي طبي کتې او تشخيص زيات نه زيات د دريو ورځو په ترڅ کې برابر او اړوندو مراجعو ته استول کېږي.

د متممه کتنو د ايجاب په صورت کې پېچلې موضوعگانې او تخنيکي او اداري معاذير چې د زياتو تحقيقاتو غوښتنه وکړي، د کتنو د بشپړېدو وخت (زمان) په مرکز کې د عدلي طب د رئيس او په ولايتونو کې د آمرينو لخوا د حالاتو له په پام کې نيولو سره تر پنځه څلورېنځو ورځو پورې تمدید اوله څرنگوالي څخه يې اړوندو اصلي مراجعو ته خبر ورکول کېږي.

(۲) اتوپسي بـمـنـظـور تحقيقات عدلي طبي به اساس تقاضای مراجع ارسال کـنـنـدۀ جـسـد و تصـمـيـم متخصص طب عدلي تا مرحله رسيدن به تشخيص و تثبیت علت مرگ صورت ميگيرد.

مدت اجرای معاینه و تشخيص
ماده بیست و پنجم:

معاینات و تشخيص عدلي طبي در خلال حداکثر سه روز تهیه و به مراجع مربوط ارسال ميگردد.

در صورت ايجاب معاینات متممه، موضوعات پیچیده و معاذير تخنيکی و اداری که ايجاب تحقيقات و معلومات بیشتر را نماید، زمان تکميل معاینات در مرکز از جانب رئيس و در ولايات از طرف آمرین طب عدلي بانظر داشت حالات الی چهل و پنج روز تمدید و از چگونگی آن به مراجع اصلی ذيربط اطلاع داده ميشود.

خلورم فصل

متفرقه حکمونه

هڅوونکی امتیاز

شپږويشتمه ماده:

د فني او مسلکي اشخاصو (په خاصه توگه د بنځو)، دهڅوونې او جذبولو او د عدلي طب په رشته کې د هغو د علمي پوهې د سطحې د لوړولو او د عدلي طبي ښوونو او ډاډمنو خدمتونو د وړاندې کولو په منظور، د عدلي طب مسلکي (خدماتي او کادري برخې) کارکوونکو، طبي تکنالوژیستانو، لابراترانو، مستحضرانو، د اتوپسی او امبولاتورۍ د خونو فني کارکوونکو او اجیرانو ته د شاقه او روغتیاه د مضر کار په بدل کې په سلوکې سل % ۱۰۰ معاش، ماکولات او نور مسلکي او کادري امتیازونه او اداري کارکوونکو ته په سلوکې پنځوس % ۵۰ معاش او ماکولات

فصل چهارم

احکام متفرقه

امتیاز تشویقي

ماده بیست و ششم:

به منظور تشویق و جذب نمودن اشخاص فني و مسلکي (بالخصوص زنان)، و ارتقای سطح دانش علمی آنها در رشته طب عدلي و عرضه بهتر و مطمئن خدمات عدلي طبي، برای کارکنان مسلکي طب عدلي (بخش خدماتي و کادري) تکنالوژیست های طبي، لابرات ها، مستحضران و کارکنان فني اتاق های اتوپسی و امبولاتورۍ و اجیران صد فیصد % ۱۰۰ معاش، ماکولات و سایر امتیازات مسلکي و کادري در برابر کار شاقه و مضر صحت و برای کارکنان اداری پنجاه فیصد % ۵۰ معاش و ماکولات

دهغو له ضمیمو سره ورکول کېږي.

باضمايم آن پرداخته میشود.

په علمي کادر کې شمولیت

شمولیت در کادر علمي

اووه ویستمه ماده:

ماده بیست وهفتم:

د عدلي طب متخصصین د اړوندو

متخصصین طب عدلي مطابق اسناد

تقیني سندونو مطابق په علمي

تقیني مربوط شامل کادر علمي

کادر کې شاملېدی شي.

شده میتوانند.

په کتنو کې د نه گډون

حالات عدم اشتراک

حالات

در معاینات

اته ویستمه ماده:

ماده بیست وهشتم:

که چېرې د عدلي طب متخصص

هرگاه متخصص طب عدلي، خود

پخپله زیانمن، مدعي، مدعي عليه،

متضرر، مدعی، مدعی علیه یا

یا شاهدوي او یا له نوموړو اشخاصو

شاهد بوده و یا با اشخاص متذکره

سره نسبي یا دنده ایزنردېوالی ولري

قربت نسبی یا وظیفوی داشته

یا د عدلي طب د متخصص گټې په

باشد و یا منافع متخصص طب

مستقیمه یا غیر مستقیمه توگه په قضیه

عدلي طور مستقیم یا غیر مستقیم در

کې دخپلې وي، په عدلي طبي کتنو

قضیه ذیدخل باشد، در معاینات

کې گډون نشي کولای.

عدلي طبي اشتراک کرده نمیتواند.

دپټو (محرمو) معلوماتو نه افشاء

عدم افشای معلومات

کول

محرم

نهه ویستمه ماده:

ماده بیست ونهم:

که چېرې د عدلي طب متخصص د

هرگاه متخصص طب عدلي

بنا بروظيفه يا نوعيت کار،
حين اجرای وظیفه معلوماتی
رابدست آورد که ایجاب محرمیت
را نماید، مکلف است، بدون مجوز
قانونی آنرا افشاء ننماید.

تنظیم لوایح

مادهٔ سی ام :

همکاری متخصص طب عدلی
با سایر ادارات صحی کشور
وارسال معاینات عدلی طبی
به مراجع ذیصلاح قانونی طبق
لوايح جداگانه تنظيم می گردد .

حضور پولیس، خاړنوال و
سایر اشخاص حين اجرای

معاینات

مادهٔ سی و یکم :

(۱) پولیس و خاړنوال طبق احکام
قانون در اجرای معاینات عدلی
طبی اشتراک نموده و در صورت
اجازهٔ متخصص طب عدلی، سایر
اشخاص ذیربط نیز در اجرای

دندې يا دکار د ډول پربناء، د دندې
د اجراء په وخت کې داسې
معلومات لاسته راوړي چې دپټونې
وړ وي، مکلف دی، له قانوني مجوز
پرته هغه افشاء نکړي.

دلایحو تنظیم

دپرشمه ماده:

دهېواد له نورو روغتیايي ادارو
سره د عدلي طب د متخصص
همکاري او قانوني واکمنو
مراجعو ته د عدلي طب د کتنو
استول، د جلا لایحو مطابق تنظیمېږي.

د کتنو د اجراء په وخت کې
د پولیس، خاړنوال او نورو

اشخاصو حضور

یو دپرشمه ماده:

(۱) پولیس او خاړنوال د قانون
د حکمونو مطابق د عدلي طبي کتنو په
اجراء کې گډون کوي او د عدلي
طب د متخصص د اجازې په صورت
کې، نور اړوند اشخاص هم د کتنو په

اجراء کي گڏون کولای شي. معاینات اشتراک کرده می توانند.
(۲) دعدلي طب متخصص د لزوم په (۲) متخصص طب عدلي صورت کي کولای شي، دعدلي طبي درصورت لزوم میتواند، حین ترتیب کتنو دترتیب په وخت کي له نورو اهل خبره وو څخه هم گټه واخلي.

دقانون دحکمونو تطبیق

دوه دپړشمه ماده:

دعامې روغتیا وزارت او دعدلي طب دخدمتونو د ادارې مؤظفین ، ددې قانون دحکمونو پرتطبیق مکلف دي.

عدلي تعقیب

دري دپړشمه ماده:

که چېرې دعدلي طب دخدمتونو د ادارې اړوند متخصص او مؤظف دسپارل شوو دندو په سرته رسولو کي ددې قانون او نورو قوانینو له حکمونو څخه سرغړونه وکړي، دسرغړونې ډول ته په پام سره دقانون دحکمونو مطابق ترعدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

تطبیق احکام قانون

ماده ۱۰۱ و دووم :

وزارت صحت عامه و مؤظفین اداره خدمات طب عدلي مکلف به تطبیق احکام این قانون می باشند.

تعقیب عدلي

ماده ۱۰۱ و سوم:

هرگاه متخصص و مؤظف مربوط اداره خدمات طب عدلي درایفای وظایف محوله از احکام این قانون و سایر قوانین تخلف ورزند ، بانظرداشت نوع تخلف طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلي قرار می گیرند.

رسمي جریده

۶۳

د ادارې مهر

څلور دېرشمه ماده:

د عدلي طب د خدمتونو مرکزي اداره او ولايتي ادارې يې د ځانگړي مهر لرونکې دي چې پکې د افغانستان د اسلامي جمهوريت نښان او د ادارې نوم حک شوی دی.

انفاذ

پنځه دېرشمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي او په انفاذ سره يې د ۱۳۶۰/۸/۱۴ نېټې په (۴۹۳) گڼه رسمي جریده کې خپور شوی د عدلي طب د خدمتونو د مؤسسې قانون دهغه له ضميمو او تعديلونو سره او د عدلي طب د خدمتونو د مؤسسو قانون چې د ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ.ق. د (۵۸۲) گڼې فرمان په ذريعه نافذ شوی دی، ملغي گڼل کېږي.

مهر اداره

ماده ۴۱ وچهارم:

اداره خدمات طب عدلي مرکزی وادارات ولايتي آن دارای مهر مخصوص میباشد که در آن نشان جمهوری اسلامی افغانستان و اسم اداره حک گردیده است.

انفاذ

ماده ۴۱ و پنجم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن قانون مؤسسه خدمات طب عدلي منتشره جریده رسمی شماره (۴۹۳) مورخ ۱۳۶۰/۸/۱۴ با ضمايم و تعديلات آن و قانون مؤسسات خدمات طب عدلي نافذ شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مورخ ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ.ق. ملغي شمرده می شود.

د افغانستان اسلامي جمهوريت
گڼه: (١٦٨٣٤)
نېټه: ١٣٨٥/١٠/٢٨

د عدليې وزير محترم سرور «دانش»!
د درملو قانون چې د وزيرانو د
شوري د ١٣٨٥/١٠/١٨ نېټې
(٣٤) گڼې مصوبې پر بنسټ، په (٨)
فصلونو او (٥١) مادو کې تصويب
شوی دی او زموږ لخوا د
١٣٨٥/١٠/٢٧ نېټې (٩٣) گڼې
تقنيني فرمان په توگه توشيح
شوی دی، تاسو ته در واستول
شو، خو يې په رسمي جريده
کې په خپرولو اقدام
وکړئ.

جمهوری اسلامی افغانستان
شماره: (١٦٨٣٤)
تاريخ: ١٣٨٥/١٠/٢٨

محترم سرور «دانش» وزير عدليه!
قانون ادويه را که به اساس
مصوبه شماره (٣٤) مؤرخ
١٣٨٥/١٠/١٨ شورای وزيران
بداخل (٨) فصل و (٥١) ماده
تصويب گرديده و از جانب
ما بحیث فرمان تقينی شماره
(٩٣) مؤرخ ١٣٨٥/١٠/٢٧
توشيح گرديده است، به
شما ارسال شد تا به نشر
آن در جريده رسمی اقدام
نمائيد.

حامد کزلی
رئيس جمهوری اسلامی
افغانستان

حامد کزلی
د افغانستان د اسلامي جمهوريت
رئيس

فرمان	د درملونو د قانون د توشیح په هکله، د افغانستان د اسلامي جمهوریت د رئیس فرمان
شماره: (۹۳)	ګڼه: (۹۳)
تاریخ: ۱۳۸۵/۱۰/۲۷	نېټه: ۱۳۸۵/۱۰/۲۷
ماده اول:	لومړۍ ماده:
به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان قانون ادویه را که به اساس مصوبه شماره (۳۴) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران بداخل (۸) فصل و (۵۱) ماده تصویب گردیده است، به حیث فرمان تقنینی توشیح میدارم.	د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې د حکم له مخې د درملو قانون چې د وزیرانو د شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې (۳۴) ګڼې مصوبې پر بنسټ، په (۸) فصلونو او (۵۱) مادو کې تصویب شوی دی، د تقنیني فرمان په توګه توشیح کوم.
ماده دوم:	دوه یمه ماده:
وزیر عدلیه ج.ا.ا و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند، این قانون را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به شورای	د ا.ا.ج د عدلیې وزیر او په پارلماني چارو کې د دولت وزیر موظف دي، دغه قانون د ملي شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې څخه د (۳۰)

رسمي جريده

٦٦

ورځو په ترڅ کې ملي شوري ته
وړاندې کړي.

ملي تقويم
نمايند.

درېيمه ماده:

ماده سوم:

دغه تقنيني فرمان د توشيح له نېټې
څخه نافذ او په رسمي جريده کې
دې خپور شي.

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ و
در جريده رسمي نشر
گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت

رئيس جمهوري اسلامي

رئيس

افغانستان

رسمي جریده

۶۷

فهرست مندرجات قانون ادویه

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۵۰.....	مبني	ماده اول:
۵۰.....	اصطلاحات	ماده دوم:

فصل دوم

بوردملي دوائی

۵۷.....	بوردملي دوائی	ماده سوم:
۵۸.....	وظايف وصلاحيت های بوردملي دوائی	ماده چهارم:

فصل سوم

فورمولير ملي افغان

۵۹.....	مجموعه فورمولير ملي افغان	ماده پنجم:
۶۰.....	نشرضميمه فورمولير	ماده ششم:
۶۱.....	عدم درج اسم تجارتي	ماده هفتم:

فصل چهارم

تولید و توزیع ادویه و سایر لوازم طبی

- ماده هشتم : صدور اجازه نامه ۶۱
- ماده نهم : تولید، توزیع و عرضه ادویه خارج از لست ادویه مجاز ... ۶۲
- ماده دهم : جواز فعالیت ۶۲
- ماده یازدهم : مرجع تدارک ادویه ۶۳
- ماده دوازدهم : توزیع و عرضه ادویه توسط مؤسسات غیردولتی ۶۴
- ماده سیزدهم : توزیع ادویه توسط مؤسسات علمی و تحقیقی ۶۴
- ماده چهاردهم : تهیه مواد کیمیاوی ۶۵
- ماده پانزدهم : تدارک ادویه مورد استفاده در روایات خاص ۶۵
- ماده شانزدهم : تعیین قیمت فروش ادویه ۶۶

فصل پنجم

فروش ادویه و سایر لوازم طبی

- ماده هفدهم : تأسیس دواخانه ۶۶
- ماده هجدهم : جواز فعالیت دواخانه ۶۷
- ماده نوزدهم : درجه بندی دواخانه ۶۸
- ماده بیستم : حق الامتیاز تأسیس دواخانه ۷۰
- ماده بیست و یکم : فروش و تملیک دواخانه ۷۰
- ماده بیست و دوم : فروش ادویه طبق نسخه طبیب ۷۲
- ماده بیست و سوم : موارد نگهداری و انتقال ادویه ۷۲

رسمی جریده

۶۹

- ماده بیست و چهارم : مرجع تسلیمی ادویه کمکی ۷۳
ماده بیست و پنجم : نسخه خریداری ۷۳
ماده بیست و ششم : عدم فروش ادویه در معاینه خانه ۷۴
ماده بیست و هفتم : طرز فعالیت دواخانه ۷۴

فصل ششم

استفاده معقول ادویه و سایر لوازم طبی

- ماده بیست و هشتم : استفاده معقول ادویه ۷۴
ماده بیست و نهم : عدم تجویز ادویه غیر مجاز ۷۵
ماده سی ام : طرز تحریر نسخه ۷۵
ماده سی و یکم : مشخصات نسخه ۷۵
ماده سی و دوم : ارزیابی نسخه ۷۶
ماده سی و سوم : تدریس نام جنریک ادویه ۷۷
ماده سی و چهارم : شمولیت مفاهیم اساسی ادویه در پروگرام درسی ۷۷
ماده سی و پنجم : نشر گزارش عکس العمل های دوائی ۷۸
ماده سی و ششم : اشتها رات و تبلیغات ادویه ۷۸
ماده سی و هفتم : ممنوعیت تطبیق دوا در عضویت ۷۹
ماده سی و هشتم : محور ادویه ۷۹

فصل هفتم

احکام جزائی

- ماده سی و نهم : پرداخت های نقدی ۷۹
ماده چهلم : تعلیق امتیاز توريد ۸۱

رسمي جريده

۷۰

۸۱	توليد و توريد ادويه تقلى	ماده چهل ويكم :
۸۲	فروش ادويه كمكى	ماده چهل ودوم :
۸۲	اشتهارات و تبليغات	ماده چهل وسوم :
۸۳	سلب فعاليت دواخانه	ماده چهل وچهارم :
۸۳	مسدوديت و تعليق	ماده چهل وپنجم :
۸۴	تحويلى پول	ماده چهل وششم :
۸۴	تخلف از احكام مقرر	ماده چهل وهفتم :

فصل هشتم

احكام متفرقه

۸۵	مفتشين دوائى	ماده چهل وهشتم :
۸۵	ادويه سنتى	ماده چهل ونهم :
۸۵	ايجاد مركز سم شناسى	ماده پنجاهم :
۸۶	انفاذ	ماده پنجاه ويكم :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون ادویه	د درملو قانون
فصل اول	لومړی فصل
احکام عمومی	عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د عامې روغتيا د قانون په نهه ويشتمه ماده کې د درج شوي حکم له مخې په هېواد کې د درملو د غوره کولو، توليد، توريډ، وپش او زېرمه کولو او له هغو څخه د مناسبې ګټې اخستنې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور، وضع شوی دی.

اصطلاحگانې

دوه یمه ماده:

پدې قانون کې لاندې اصطلاحگانې، دغه معناوې افاده کوي:

۱- درمل: کيمياوي او فيزيولوژيکي

مبني

ماده اول :

این قانون به تاسی از حکم مندرج ماده بیست ونهم قانون صحت عامه به منظور تنظیم امور مربوط به انتخاب، تولید، توريډ، توزیع و تذخیر ادویه و استفاده مناسب از آن در کشور، وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم :

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید :

۱- دوا : ماده کيمياوی و

فيزیولوژیکی است که به منظور تشخیص و تداوی امراض انسانی و حیوانی ووقایه ازان، مورد استفاده قرار می گیرد .

۲- ماده مؤثر : به آن جزء دوا اطلاق میگردد که دارای تأثیرات مطلوب باشد.

۳- ادویه مجاز : ادویه است که اجازه تولید ، توريد و استفاده آن در داخل کشور از طرف وزارت صحت عامه صادر گردیده باشد.

۴- ادویه اساسی : عبارت از ادویه مؤثر، مصوون و با کیفیتی است که حد اکثر نیازمندی های صحی را مرفوع نماید .

۵- ادویه سنتی : ادویه است که سال های متمادی توسط طبیبان عنعنوی (یونانی) تجویز و مورد استفاده قرار گرفته ، استفاده و شهرت آن به اثر روایات شفاهی و یا متون قدیمی استوار می باشد .

ماده، ده چي د انساني او حیوانی ناروغیو د تشخیص او درملنی او له هغو څخه د وقایې په منظور، ترگتې اخستنې لاندې نیول کېږي.

۲- اغېزمنه ماده: د درملو په هغه جزا اطلاقېږي چې د مطلوبو اغېزولرونکي وي.

۳- مجاز درمل: هغه درمل دي چې د هېواد په دننه کې د هغو د تولید، توريد او گتې اخستنې اجازه، د عامې روغتيا وزارت لخوا صادره شوې وي.

۴- اساسي درمل: له اغېزمنو، خوندي (مصوونو) او کیفیت لرونکو درملو څخه عبارت دي چې تر زیاته حده روغتیايي اړتیاوې لري کړي.

۵- سنتي درمل: هغه درمل دي چې اوږده کلونه د عنعنوي (یوناني) طبیبانو لخوا تجویز او ترگتې اخستنې لاندې نیول شويدي او گټه اخستنه او شهرت يې د شفاهي روایتونو یا زړو متنونو په اثر پرځای دی.

- ۶- تقلبي درمل: هغه درمل دي چې د درمل د يوې توليدي مؤسسې لخوا د اصلي توليدي مؤسسې له اجازې پرته ترعين نوم، ډول، بسته بندي او لېبل لاندې برابر او په تركيب كې يې د اغېزمنو موادو مقدار، دثبیت شوو معيارونو په نسبت لراستعمال شوي وي.
- ۶- ادويهٔ تقلبي: ادويهٔ است که توسط یکی از مؤسسات تولیدی دوا بدون اجازهٔ مؤسسهٔ تولیدی اصلی تحت عین نام، شکل، بسته بندی و لیبل تهیه و در ترکیب آن مقدار مواد مؤثر با نظر داشت معیارهای تثبیت شده کمتر استعمال شده باشد.
- ۷- ناقص درمل: هغه درمل دي چې د کمیت، کیفیت او محتوي له نظره، منل شوو درملیزو معيارونو ته په پام سره د هغه د لېبل او بسته بندي مطابق نه وي.
- ۷- ادويهٔ ناقص: ادويهٔ است که از نظر کمیت، کیفیت و محتوی با نظر داشت معيارهای قبول شدهٔ دوائی مطابق لیل و بسته بندی آن نباشد.
- ۸- اړخيز(جانبی) عوارض: غیرمطلوبې اغېزې دي چې د درملیزمقدار(درملیز دوز) دگټې اخستنې له امله راپیدا کېږي او عضویت ته زیانمن وي.
- ۸- عوارض جانبی: تأثیرات نا مطلوبیست که بالا ثر استفادهٔ مقادیر معالجوی (دوز تداوی) آن ظهور نموده و برای عضویت مضر باشد.
- ۹- درملیزمواد او طبي لوازم: دپانسمان، جراحي، مصنوعي غړو مواد او وسايل، په طبي
- ۹- مواد دوائی و لوازم طبی: شامل مواد و وسايل پانسمان، جراحي، اعضای مصنوعي،

وسایل تشخیصیه و مواد کیمیاوی مستعمله در لابراتوار های طبی و مواد و وسایل مستعمله در طب دندان میباشد که در مواظبت های صحی مورد استفاده قرار میگیرد .

۱۰- استفاده معقول ادویه : استفاده بهتر ادویه با نظر داشت ضرورت کلینیکی به مقدار کافی نظر به ضرورت فردی برای مدت معین با نازلترین قیمت آن است .

۱۱- نام جنریک : نام رسمی و غیر تجارتي بین المللی ادویه
Name Nonproprietary
International یا INN (نام بین المللی غیر اختصاصی) است .

۱۲- محصول جنریک : دواي است که تولید آن منحصر به یک کمپنی مشخص نبوده و در سایر کمپنی ها نیز تولید شده میتواند .

۱۳- مواد خام : مواد مؤثر یا

لابراتوارونوکی تشخیصیه وسایل او د استعمال وړ کیمیاوي مواد، دغابنونو په طب کې داستعمال وړ مواد او وسایل پکې شامل دي چې په روغتیايي څارنه کې ترگټې اخستې لاندې نیول کېږي .

۱۰- له درملو څخه معقوله گټه اخستنه: کلینیکی اړتیا ته په کتنې سره په کافي مقدار د فردي ضرورت له مخې دټاکلې مودې لپاره په ټیټه بیه له درملو څخه ښه گټه اخستنه ده .

۱۱- جنریک نوم: د درملو نړیوال رسمي او نه سوداگریز نوم
International Name Nonproprietary
یا INN. (غیر اختصاصی نړیوال نوم) دی .

۱۲- جنریک محصول: هغه درمل دي چې تولید یې په یوې مشخصې کمپنی پورې منحصر نه وي او په نورو کمپنیو کې هم تولیدېدی شي .

۱۳- اومه مواد: اغېزمن یا نه

غير مؤثری است که جهت تهیه انواع مختلف ادویه مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۴- دسته (Batch) : ماحصل مقدار دوا یا سایر لوازم طبی است که در یک مرحله و نوبت تولیدی تحت عین شرایط به عین ترکیب و کیفیت تولید گردیده باشد.

۱۵- شماره دسته (Batch Number) : شماره مخصوص یک دسته تولید است.

۱۶- لیبل : ورقه حاوی نام، شکل دوا، شرایط نگهداری، مقدار و ترکیب مستحضر دوا، شماره دسته، تاریخ ساخت، تاریخ ختم استفاده، نام و آدرس کمپنی مولد است که بالای ظرف و یا بسته بندی نصب می گردد.

۱۷- بسته بندی : عملیه تنظیم محصولات نهائی دوا و سایر لوازم طبی در بسته های لازم

اغیزمن مواد دي چې د درملو د مختلفو ډولونو د برابرولو لپاره تر گټې اخستنې لاندې نیول کېږي.

۱۴- دسته (Batch) : د درملو د مقدار ماحصل یا نور طبي لوازم دي چې په یوه پړاو او وار کې تر عین شرایطو لاندې په عین ترکیب سره تولید شوي وي.

۱۵- د دستې شمېره: (Batch Number) د تولید د یوې بستې مخصوصه شمېره ده.

۱۶- لیبل: د نوم، درملیز ډول، د ساتنې د شرایطو، مقدار او درملیز مستحضر د ترکیب، د دستې د شمېرې، د جوړېدو د نېټې، د گټې اخستنې د پای د نېټې او د مؤلدي کمپنۍ د نوم او آدرس لرونکې پاڼه ده چې د ظرف یا بسته بندی د پاسه لگول کېږي.

۱۷- بسته بندي: په لازمو مشخصو شوو بستو کې د درملیزو وروستیو محصولاتو او نورو طبي لوازمو د

- تنظیم عملیه ده چې په حمل او نقل، زېرمه کولو کې د ډاډمنې ساتنې او د هغو له خرابېدو څخه د مخنیوي (د یو لړ معلوماتو په لرلو سره) په منظور، صورت مومي.
- ۱۸- فارمسست: هغه شخص دی چې د فارمسی په برخه (رشته) کې د لوړو زدکړو د سند لرونکی وي.
- ۱۹- د فارمسست مرستیال: هغه شخص دی چې د فارمسی په برخه کې د بنوونیزو مسلکي مراجعو له دوولسم ټولګي څخه لږ تر لږه له دوو کلونو څخه لوړ د فراغت د سند لرونکی وي.
- ۲۰- د فارمسی کارکوونکی: هغه شخص دی چې د دوولسم ټولګي فارغ وي، د فارمسی په یوه برخه کې یې د اړوندو کورسونو له لارې لږ تر لږه شپږمیاشتې مسلکي بنوونې ترلاسه کړې وي.
- ۲۱- د درملو واردوونکی: هغه شخص دی چې د اړوند تقنیني سند
- مشخص شده است که به منظور محافظه مطمئن در حمل و نقل، تذخیر و جلوگیری از تخریب (با داشتن یک سلسله معلومات) صورت می گیرد.
- ۱۸- فارمسست: شخصی است که در رشته فارمسی دارای سند تحصیلات عالی باشد.
- ۱۹- معاون فارمسست: شخصی است که در رشته فارمسی حایز سند فراغت حداقل دو سال بالاتر از صنف دوازدهم از مراجع تعلیمی مسلکی باشد.
- ۲۰- کارکن فارمسی: شخصی است که فارغ صنف دوازدهم بوده در یکی از بخش های فارمسی حد اقل مدت شش ماه از طریق کورس های مربوط، آموزش تعلیمات مسلکی کسب نموده باشد.
- ۲۱- وارد کننده ادویه: شخصی است که جواز تجارتي و امتیاز

تورید ادویه و سایر لوازم
طبی را مطابق احکام سند
تقنینی مربوط بدست
آورده باشد .

۲۲- عمده فروش ادویه :
شخصی است که امتیاز فروش
ادویه و سایر لوازم طبی را
طور عمده مطابق به احکام سند
تقنینی مربوط بدست آورده باشد .

۲۳- مفتش دوايي : فارمسستی
است که امور مربوط به تولید ،
تورید ، تذخیر و عرضه ادویه و
سایر لوازم طبی مجاز را کنترل
و تفتیش می نماید .

۲۴- دواخانه : مکانی است که
مطابق احکام این قانون و مقرره
مربوط به منظور تهیه و عرضه
ادویه و سایر لوازم طبی تأسیس
گردیده باشد .

۲۵- مسؤل فنی دواخانه :
فارمسست و معاون فارمسست
است که مطابق احکام اسناد

د حکمونو مطابق یې سوداگریز
جواز او د درملو او نورو طبي
لوازمو د واردولو امتیاز، لاسته
راوړی وي .

۲۲- د درملو عمده پلورنکی: هغه
شخص دی چې د اړوند تقنیني سند
د حکمونو مطابق یې په عمده توګه
د درملو او نورو طبي لوازمو د
پلورنې امتیاز لاسته راوړی وي .

۲۳- درملیز پلټونکی: هغه
فارمسست دی چې د مجازو درملو
او نورو طبي لوازمو په تولید، تورید،
زېرمه کولو او وړاندې کولو پورې
اړوندې چارې کنترل او پلټي .

۲۴- درملتون: هغه ځای دی چې
ددې قانون او اړوندې مقرري د
حکمونو مطابق، د درملو او نورو
طبي لوازمو د برابرولو او وړاندې
کولو په منظور، جوړ شوی وي .

۲۵- د درملتون فني مسؤل:
فارمسست او د فارمسست مرستیال دی
چې د اړوندو تقنیني سندونو د

حکمونو مطابق، د درملتون د ټولو فني چارو مسؤل وي. فني دواخانه می باشد. ۲۶- نسخه: هغه چاپي پاڼه ده چې پکې د طبيب ليکلی تجویز، د درملو د برابرولو او وپشلو په منظور، فني مسؤل ته ورکول کېږي. ۲۷- شفري او قيدي نسخه: هغه نسخه ده چې په مستعار نوم يا په مخففه توگه د ناروې گټې اخستنې په منظور، د طبيب او درملتون تر منځ د غير مجاز اړيکيو پر بنسټ ليکل کېږي.

تقنينی مربوط مسؤل تمام امور فني دواخانه می باشد. ۲۶- نسخه: ورقه مطبوعی است که در آن تجویز تحریری طبيب به منظور تهیه و توزیع ادويه به مسؤل فني داده میشود. ۲۷- نسخه شفري و قيدي: نسخه است که به اساس ارتباط غير مجاز بين طبيب و دواخانه به منظور استفاده جوئی، تحت نام مستعار يا بصورت مخفف تحریر میگردد.

دوه یم فصل

درملیز ملي بورچ

درملیز ملي بورچ

درېیمه ماده:

درملیز ملي بورچ، د درملو ، طبي لوازمو او له هغوڅخه د راپیدا کېدونکو ستونزو په اړوندو چارو کې د تصمیم نیونې ډېره لوړه مرجع ده چې په لاندې ترکیب سره

فصل دوم

بورډ ملی دوائی

بورډ ملی دوائی

ماده سوم:

بورډ ملی دوائی عالیترین مرجع تصمیم گیری در امور مربوط به دوا ، لوازم طبی و مشکلات ناشی از آن می باشد که به ترکیب ذیل ایجاد

جوړېږي:

میگردد:

- ۱- د عامې روغتیا وزیر د رئیس په توګه.
- ۱- وزیر صحت عامه به حیث رئیس .
- ۲- د ابن سینا د فارمسی انسټیټیوت رئیس د مرستیال په توګه.
- ۲- رئیس انسټیټیوت فارمسی ابن سینا به حیث معاون .
- ۳- د عامې روغتیا د وزیر په ټاکنه د فارمسی د پوهنځي د اړوند ډیپارټمنټ دوه تنه استادان د غړو په توګه.
- ۳- دو تن از استادان ډیپارټمنټ مربوط پوهنځي فارمسی به انتخاب وزیر صحت عامه به حیث اعضاء .
- ۴- د طبي پوهنتون د فارموکولوژی- ډیپارټمنټ یو تن استاد د غړي په توګه.
- ۴- یک نفر استاد ډیپارټمنټ فارموکولوژی پوهنتون طبي به حیث عضو .
- ۵- د فارمسی چارو عمومي رئیس د غړي په توګه.
- ۵- رئیس عمومي امور فارمسی به حیث عضو .
- ۶- د درملیزو چارو رئیس د غړي په توګه.
- ۶- رئیس امور دوائی به حیث عضو .
- ۷- د فارمسی د تصدی- رئیس د غړي په توګه.
- ۷- رئیس تصدی فارمسی به حیث عضو .
- ۸- د عامې روغتیا د وزیر په ټاکنه د فارمسی اړوند دوه تنه متخصصین د غړو په توګه.
- ۸- دو تن از متخصصین ډیربط فارمسی به انتخاب وزیر صحت عامه به حیث اعضاء .

د درملیز ملي بورډ دندې او

واکونه

څلورمه ماده:

درملیز ملي بورډ د لاندې دندو او واکونو لرونکی دی:

- ۱- د مجازو درملو د لست تصویبول.
- ۲- د اړوندو تقنیني سندونو د حکمونو مطابق د ابن سینا د فارمسی د انستیتیوت د فعالیتونو څارل.
- ۳- د اړوندې مسلکې څانګې له نظر ورکولو وروسته د مجازو درملو په لست کې د ټاکلو درملو حذفول یا زیاتول.
- ۴- د درملیز ملي بورډ د غوره شوې کمیټې لخوا زیات نه زیات له هرو دریو کلونو وروسته په ترتیب شوي لست کې پر درج شوو مجازو درملو باندې نوې کتنه.
- ۵- په هغو نورو اړوندو مواردو کې چې پدې قانون او نورو اړوندو تقنیني سندونو کې اټکل شوي نه

وظایف وصلاحیت های بورډ

ملي دوائی

ماده چهارم:

بورډ ملي دوائی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد:

- ۱- تصویب لست ادویه مجاز .
- ۲- مراقبت از فعالیت انستیتیوت فارمسی ابن سینا طبق احکام اسناد تقنینی مربوط .
- ۳- حذف یا اضافه نمودن ادویه معین در لست ادویه مجاز بعد از ابراز نظر مسلکي شعبه مربوط.
- ۴- تجدید نظر بر ادویه مجاز مندرج لست مرتبه حداکثر بعد از هر سه سال توسط کمیته منتخبه بورډ ملي دوائی .
- ۵- اتخاذ تصمیم در سایر موارد مربوط که در این قانون و سایر اسناد تقنینی ذیربط پیشبینی

وي، د تصميم نيول.

نگرديده باشد .

درېم فصل

فصل سوم

افغان ملي فورمولير

فورمولير ملي افغان

د افغان ملي فورمولير ټولگه (مجموعه)

مجموعه فورمولير ملي افغان

پنځمه ماده:

ماده پنجم:

(۱) د افغان ملي فورمولير په ټولگه کې د مجازو درملو لست، د نوموړو درملو انفرادي تشریح او له درملو څخه د معقولې گټې اخستې په تړاو نور اضافي معلومات شامل دي چې د عامې روغتيا د وزير په ټاکنه د فارمسي د پوهنځي او طبي پوهنتون له استادانو او د ابن سينا د فارمسي د انستيتيوت له مسلکي غړو څخه د جوړې شوې کميټې په واسطه ترتيبېږي.

(۱) فورمولير ملي افغان مجموعه شامل لست ادويه مجاز، تشریح انفرادی ادويه مذکور و معلومات اضافی دیگر در رابطه به استفاده معقول ادويه است که توسط کمیته مرکب از استادان پوهنځی فارمسی و پوهنتون طبی و اعضای مسلکی انستيتيوت فارمسی ابن سينا به انتخاب وزير صحت عامه ترتيب ميگردد .

(۲) پر افغان ملي فورمولير باندې نوې کتنه، له هرو دريو کلونو وروسته، ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې کميټې لخوا صورت مومي.

(۲) تجديد نظر بر فورمولير ملي افغان بعد از هر سه سال توسط کمیته مندرج فقره (۱) اين ماده صورت ميگيرد.

(۳) د عامې روغتیا وزارت مکلف دی، افغان ملي فورمولیر طبع او خپور کړي.

د فورمولیر د ضمیمې خپرېدل
شپږمه ماده:

که چېرې د افغان ملي فورمولیر د خپرېدو د دريو کلونو مودې په بهیر کې، د اړتیا وړ نوي درمل په اړوند لست کې شامل شي، پدې برخه کې لازم معلومات د جلا خپرونې په ډول ترتیب او د فورمولیر د بشپړوونکي (مکمل) په توګه له هغه سره ضمیمه کېږي او په وروستي چاپ کې په فورمولیر کې شاملېږي.

د سوداګریز نوم نه درجېدل
اوومه ماده:

په افغان ملي فورمولیر کې د درملو سوداګریز نوم د درجېدو وړ ندی.

فصل چهارم

د درملو او نورو طبي لوازمو تولید او توريد

(۳) وزارت صحت عامه مکلف است، فورمولیر ملی افغان را طبع و نشر نماید.

نشر ضمیمه فورمولیر
ماده ششم:

هرگاه در جریان سه سال میعاد نشر فورمولیر ملی افغان، ادویه جدید مورد نیاز شامل لست مربوط گردد، معلومات لازم در زمینه به شکل نشریه جداگانه ترتیب و حیث مکمل فورمولیر، ضمیمه آن شده و در چاپ بعدی شامل فورمولیر میگردد.

عدم درج اسم تجارتي
ماده هفتم:

اسم تجارتي ادويه در فورمولیر ملی افغان قابل درج نمی باشد.

فصل چهارم

تولید و توريد ادويه و ساير لوازم طبي

د اجازه ليک صادرېدل

اتمہ مادہ:

د عامې روغتيا وزارت، توليدي،
توريدي، د عمده پلورنې مؤسسو او
درملتونونو ته، پدې قانون کې د
درج شوو مجازو درملو او نورو
طبي لوازمو د توليد،
توريد او پلورنې د اجازه ليک د
صادرولو، واکمنه مرجع ده.

د مجاز درملو له لست څخه
بهر د درملو توليد، توريد او

وراندې کول

نهمه مادہ:

(۱) د مجازو درملو له لست څخه
بهر د درملو او نورو طبي لوازمو توليد،
توريد او وړاندې کول جواز نلري.

(۲) په خاصو حالاتو کې، د مجازو
درملو له لست څخه بهر د درملو او
نورو طبي لوازمو توليد، توريد او
وړاندې کول، د فارمسي د چارو د
ادارې په وړاندیز، د درمليز ملي

صدور اجازه نامه

مادۀ هشتم:

وزارت صحت عامه مرجع
ذیصلاح صدور اجازه تولید،
توريد و فروش ادويه وسایر لوازم
طبی مجاز مندرج این قانون به
مؤسسات تولیدی، توريدی، عمده
فروشی و دواخانه ها
میباشد.

توليد، توريد و عرضه ادويه
خارج از لست ادويه

مجاز

مادۀ نهم:

(۱) توليد، توريد و عرضه ادويه و
سایر لوازم طبي خارج لست
ادويه مجاز جواز ندارد.

(۲) توليد، توريد و عرضه ادويه و
سایر لوازم طبي خارج لست
ادويه مجاز در حالات
خاص به پیشنهاد اداره
امور فارمسي، تصویب بورد

ملی دوايي و منظوری وزیر
صحت عامه صورت گرفته
می تواند.

جواز فعالیت

ماده دهم :

شخصی میتواند به تولید، توريد و
عمده فروشی ادويه و ساير لوازم
طبی مجاز اشتغال ورزد
که جواز فعالیت آن را از
اداره امور فارمسی بدست
آورده باشد .

مرجع تدارک ادويه

ماده یازدهم:

(۱) پلانگذاری تدارک ادويه
وساير لوازم طبی شامل لست
ادويه مجاز با نظر داشت احکام
سند تقنینی مربوط از طریق
اداره امور فارمسی
صورت میگیرد.

(۲) در حالات خاص که مقدار
ادويه وساير لوازم طبی

بورج په تصویب او د عامې روغتیا د
وزیر په منظوری صورت
موندلی شي.

د فعالیت جواز

لسمه ماده:

هغه شخص کولای شي د مجازو
درملو او نورو طبي لوازمو په تولید،
توريد او وړاندې کولو لاس پورې
کړي چې د فارمسی چارو له ادارې
څخه یې د فعالیت جواز اخستی
وي.

د درملو د تدارک مرجع

یوولسمه ماده:

(۱) د مجازو درملو په لست کې د
شاملو مجازو درملو او نورو طبي
لوازمو پلانونه او تدارک د اړوند
تقنیني سند د حکمونو له په پام کې
نیولو سره، د فارمسی د چارو د
ادارې له لارې صورت مومي.

(۲) په خاصو حالاتو کې چې د
مجازو درملو په لست کې د شاملو

شامل لست ادویه مجاز، نیازمندی مؤسسات دولتی را تکافو کرده نتواند، اجازه توريد بیشتر آن به پیشنهاد اداره امور فارمسی، تصویب بورد ملی دوايي و منظوری وزیر صحت عامه اعطاء میگردد.

توريد و عرضه ادويه توسط

مؤسسات غير دولتي

ماده دوازدهم :

مؤسسات غير دولتي مصروف خدمات صحي وفعاليت های بشردوستانه ميتوانند، بعد از اخذ اجازه وزارت صحت عامه، ادويه وسایر لوازم طبي مجاز را مطابق احکام این قانون توريد و عرضه نمایند.

توريد ادويه توسط مؤسسات

علمی و تحقیقی

ماده سیزدهم :

(۱) توريد ادويه و سایر لوازم

درملو او نورو طبي لوازمو مقدار، دولتي مؤسسو اړتياوې پوره نکړي شي، د هغو د زيات توريد اجازه، د فارمسی د چارو د ادارې په وړاندیز، د درملیز ملي بورډ په تصویب او د عامې روغتیا د وزیر په منظوری ورکول کېږي.

د غير دولتي مؤسسو لخوا د

درملو توريد او وړاندې کول

دوولسمه ماده:

په روغتيايي خدمتونو او د بشردوستي په فعاليتونو بوختې غير دولتي مؤسسې کولای شي، د عامې روغتيا وزارت د اجازې له اخستو وروسته، مجاز درمل او نور طبي لوازم، ددې قانون د حکمونو مطابق توريد او وړاندي کړي.

د علمي او څېړنيزو مؤسسو په

واسطه د درملو توريد

ديارلسمه ماده:

(۱) د علمي او څېړنيزو مؤسسو د

طبی مجاز مورد ضرورت
مؤسسات علمی و تحقیقی بعد از
تأیید بورد ملی دوايي توسط
شعبات مربوط صورت می گیرد.

(۲) مؤسسات تولیدی و توریدي
نمی توانند اضافه از مقدارمورد
ضرورت را که از طرف شعبات
ذیربط وزارت صحت عامه معین
میگردد، تولید و توريد نمایند.
ادویه که به منظور صدور تهیه می
گردد، از این امر مستثنی است.

تهیه مواد کیمیاوی

ماده چهاردهم:

مواد کیمیاوی قابل استفاده
در لابراتوار های طبی از طرف
اداره امور فارمسی یا شرکت
(کمپنی) توریدي ادویه مطابق سند
تقنینی مربوط تهیه میگردد.

تدارک ادویه مورد استفاده

درواقعات خاص

ماده پانزدهم:

ارتیا و مجاز درملو او نورو طبي
لوازمو توريد، د درملیز ملي بورچ له
تأیید وروسته، د اړوندو څانگو په
واسطه صورت مومي.

(۲) توليدي او توريدي مؤسسې
نشي کولای له ارتيا وړ مقدار څخه
چې د عامې روغتيا وزارت د اړوندو
څانگو لخوا ټاکل کېږي، اضافه
توليد او توريد کړي.

هغه درمل چې د صادرېدو په غرض
برابري، لدې امر څخه مستثنی دي.

د کیمیاوي موادو برابرول

څوارلسمه ماده:

په طبي لابراتوارونو کې د کتې
اخستني وړ کیمیاوي مواد، د
فارمسی د چارو د ادارې يا د درملو
د توريدي شرکت (کمپنی) لخوا، د
اړوند تقنیني سند مطابق برابرېږي.

په څانگو پېښو کې د کتې

اخستني وړ درملو تدارک

پنځلسمه ماده:

(۱) توريدوونکي او د فارمسي تصدي، د فارمسي د چارو د ادارې لخوا د ترتيب شوي ټاکلي ونډې مطابق، مکلف دي، هغه درمل چې د گټې اخستنې موارد يې په ځانگړو او نادر وپېښو پورې منحصر وي او د حياتي ارزښت لرونکي وي، تدارک کړي.

(۲) د مرکز او ولايتونو درملتونونه مکلف دي، ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي درمل د فارمسي له تصدي يا توريدوونکو څخه تدارک کړي او د اړوند تقينې سند مطابق يې اړتيا لرونکو ته وړاندې کړي.

د درملو د پلورنې د بيې ټاکل

شپاړسمه ماده:

(۱) د مجازو درملو او نورو طبي لوازمو د پلورنې بيه، د فارمسي د چارو د ادارې لخوا ټاکل کېږي.

(۲) د مجازو او نورو طبي لوازمو په توليد او توريد پورې اړوندې چارې، د جلا مقررې مطابق

(۱) توريد کنندگان و تصدی فارمسی طبق سهمیه معینه مرتبه اداره امور فارمسی مکلف اند ، ادویه را که موارد استفاده آن منحصر به واقعات خاص و نادر بوده و دارای ارزش حیاتی باشد، تدارک نمایند .

(۲) دواخانه های مرکز و ولایات مکلف اند ، ادویه مندرج فقره (۱) این ماده را از تصدی فارمسی یا توريد کنندگان تدارک نموده و مطابق سند تقينی مربوط به دسترس نیازمندان قرار دهند.

تعيين قيمت فروش ادويه

ماده شانزدهم:

(۱) قيمت فروش ادويه و ساير لوازم طبي مجاز از طرف اداره امور فارمسی تعيين میگردد.

(۲) امور مربوط به توليد و توريد ادويه و ساير لوازم طبي مجاز طبق مقررۀ جداگانه تنظيم

تنظیمېږي.

میگردد .

پنځم فصل

د درملو او نورو طبي لوازمو پلورل

د درملتون جوړېدل

اوولسمه ماده:

(۱) په پرچون ډول د مجازو درملو او نورو طبي لوازمو د پلورنې په منظور، ددې قانون د حکمونو مطابق درملتون جوړېږي.

(۲) د درملتون امتیاز دعامي روغتیا وزارت لخوا او د درملتون د فعالیت جواز د فارمسی د چارو د ادارې لخوا صادرېږي.

(۳) په پرچون ډول د مجازو درملو او نورو طبي لوازمو پلورل، یوازې د فعالیت د جواز لرونکو درملتونونو له لارې صورت موندلی شي.

(۴) د درملو او طبي لوازمو له پلورنې څخه د درملتون گټه، د عمده پېرودنې د بېي په سلو کې له پنځلسو څخه زیاتېدی نشي.

فصل پنجم

فروش ادویه و سایر لوازم طبي

تأسیس دواخانه

ماده هفدهم :

(۱) به منظور فروش ادویه و سایر لوازم طبي مجاز بطور پرچون ، مطابق احکام این قانون ، دواخانه تأسیس میگردد.

(۲) امتیاز دواخانه از طرف وزارت صحت عامه و جواز فعالیت دواخانه از طرف اداره امور فارمسی صادر میگردد.

(۳) فروش ادویه و سایر لوازم طبي مجاز بطور پرچون، صرف از طریق دواخانه های دارای جواز فعالیت صورت گرفته می تواند.

(۴) مفاد دواخانه از فروش ادویه و لوازم طبي از پانزده فیصد قیمت خرید عمده بیشتر بوده نمی تواند .

رسمي جریده

۸۹

د درملتون د فعالیت جواز

اتلسمه ماده:

(۱) د درملتون د فعالیت جواز د لاندې شرایطو لرونکي شخص ته ورکول کېږي:

۱- د افغانستان د تابعیت سند ولري.

۲- اتلس کلنی سن یې بشپړ کړی وي.

۳- له مدني حقوقو څخه محروم شوی نه وي.

۴- د جنایت د جرم مرتکب شوی نه وي.

۵- د اړوند فارمسټ نوم یې د عامې روغتیا وزارت ته رسماً معرفي کړی وي.

۶- د درملتون د جوړولو حق الامتياز یې د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړی وي.

(۲) هغه شخص چې د فارمسی په رشته کې د شهادتپاڼې یا تحصیلي سند (دیپلوم) لرونکی وي، د جواز

جواز فعالیت دواخانه

ماده هجدهم:

(۱) جواز فعالیت دواخانه به شخص واجد شرایط ذیل اعطاء میگردد:

۱- سند تابعیت افغانستان را داشته باشد.

۲- سن هجده سالگی را تکمیل نموده باشد.

۳- از حقوق مدنی محروم نگردیده باشد.

۴- مرتکب جرم جنایت نگردیده باشد.

۵- اسم فارمسټ مربوط را رسماً به وزارت صحت عامه معرفی نموده باشد.

۶- حق الامتياز تأسیس دواخانه را به حساب واردات دولت تحویل بانک نموده باشد.

(۲) شخصیکه در رشته فارمسی حایز شهادت نامه یا سند تحصیلي (دیپلوم) باشد، در اعطای

په ورکړه کې ورته د لومړیتوب حق ورکول کېږي. جوازبه وی حق اولیت داده
میشود .

د درملتون درجه بندي

درجه بندی دواخانه

نولسمه ماده:

ماده نهم :

(۱) در ملتونونه د پانگې، موقعیت او مساحت د اندازې له په پام کې نیولو سره په لاندې توگه درجه بندي کېږي:

(۱) دواخانه ها بانظرداشت اندازه سرمایه ، موقعیت و مساحت حسب ذیل درجه بندی میگردد :

۱- لومړی درجه درملتون:

۱- دواخانه درجه اول :

- لږ تر لږه د یو میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) افغانیو پانگې لږل.

- داشتن سرمایه حداقل مبلغ یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) افغانی .

- لږ تر لږه د (۵۳) مربع مترو مساحت لږل.

- داشتن مساحت حداقل (۵۳) متر مربع .

- د ښارونو په مرکزونو، له نفوسو څخه په ډکو سیمو او تر (۵۰۰) مترو واټن پورې روغتون ته د نږدې موقعیت لږل.

- داشتن موقعیت در مراکز شهرها، محلات پرنفوس و نزدیکی به شفاخانه ها الی فاصله (۵۰۰) متر .

۲- دوه یمه درجه درملتون:

۲- دواخانه درجه دوم :

- لږ تر لږه د پنځه سوو زرو (۵۰۰۰۰۰) افغانیو پانگې لږل.

- داشتن سرمایه حداقل مبلغ پنجصد هزار (۵۰۰۰۰۰) افغانی .

- لږ تر لږه د (۴۳) مربع مترو مساحت لږل.

- داشتن مساحت حداقل (۴۳) متر مربع .

- د مرکز او ولایتونو په نورو ځایونو کې د موقعیت لرل.
- ۳- درېیمه درجه درملتون:
- لېترلېره د درې سوه زرو (۳۰۰۰۰۰) افغانیو پانګې لرل.
- لېترلېره د (۳۸) مربع مترو مساحت لرل.
- په لرو سیمو، ولسوالیو او کلیو کې د موقعیت لرل.
- د درملتون د جوړولو حق الامتیاز

شلمه ماده:

- (۱) د درملتون د جوړولو حق الامتیاز د هغو د درجه بندۍ له په پام کې نیولو سره په لاندې توګه دی:
- ۱- لومړۍ درجه درملتون، پنځلس زره (۱۵۰۰۰) افغانۍ.
- ۲- دوه یمه درجه درملتون، لس زره (۱۰۰۰۰) افغانۍ.
- ۳- درېیمه درجه درملتون، پنځه زره (۵۰۰۰) افغانۍ.
- (۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حق الامتیاز د دولت د وارداتو په
- داشتن موقعیت در سایر محلات مرکز و ولایات .
- ۳- دواخانه درجه سوم :
- داشتن سرمایه حداقل مبلغ سه صد هزار (۳۰۰۰۰۰) افغانی .
- داشتن مساحت حداقل (۳۸) متر مربع .
- داشتن موقعیت در محلات دوردست، ولسوالی ها و قریه جات.
- حق الامتیاز تأسیس دواخانه

ماده بیستم :

- (۱) حق الامتیاز تأسیس دواخانه بانظر داشت درجه بندۍ آن قرار ذیل می باشد :
- ۱- دواخانه درجه اول ، مبلغ پانزده هزار (۱۵۰۰۰) افغانی .
- ۲- دواخانه درجه دوم ، مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی .
- ۳- دواخانه درجه سوم ، مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی .
- (۲) حق الامتیاز مندرج فقره (۱) این ماده به حساب واردات دولت

حساب بانک ته تحویلېږي.

تحویل بانک میگردد .

د درملتون پلورل او تمليک

فروش و تمليک دواخانه

يو ويشتمه ماده:

ماده بیست و یکم :

(۱) د درملتون پلورل ددې قانون په اتلسمه ماده کې د درج شوو شرایطو په لرونکي شخص باندې مجاز دي.

(۱) فروش دواخانه به شخص واجد شرایط مندرج ماده هجدهم این قانون مجاز می باشد .

نوی مالک مکلف دی، جواز لیک نوی کړی او د دې قانون په شلمه ماده کې درج شوی حق الامتياز د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړي.

مالک جدید مکلف است ، جوازنامه را تجدید وحق الامتياز مندرج ماده بیستم این قانون را به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید .

(۲) د درملتون تمليک، د قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره په لاندې احوالو کې، پدې قانون کې د درج شوو شرایطو لرونکي شخص ته صورت موندلی شي:

(۲) تمليک دواخانه بارعايت احکام قانون دراحوال ذیل به شخص واجد شرایط مندرج این قانون، صورت گرفته می تواند :

۱- د امتياز د خاوند د مړيني په صورت کې.

۱- درصورت وفات صاحب امتياز .

۲- په داسې سختې ناروغۍ باندې د امتياز د خاوند د اخته کېدو په صورت کې چې د دندې د اجراء

۲- درصورت مصاب شدن صاحب امتياز به مريضی صعب العلاجی که مانع اجرای

خنده يې کېږي.

وظیفه وی میگردد.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې په درج شوو حالاتو کې، د درملتون امتیاز (د حق الامتیاز له بیا ورکړې پرته) د وارث یا تمليک کېدونکي په نوم تعدیلېږي.

(۳) درحالات مندرج فقره (۲) این ماده، امتیازدواخانه (بدون پرداخت مجدد حق الامتیاز) به اسم وارث یا تمليک شونده، تعدیل می گردد.

د طبیب د نسخې مطابق د

فروش ادویه طبق نسخه

درملو پلورل

طیب

دوه ویشتمه ماده:

ماده بیست و دوم:

(۱) په درملتون کې د مجازو درملو پلورل، د درملوونکي طبیب د نسخې مطابق صورت مومي.

(۱) فروش ادویه مجاز در دواخانه مطابق نسخه طبیب معالج صورت میگیرد.

(۲) هغه مجاز درمل چې پلورل يې په درملتونونو کې د طبیب له نسخې پرته مجاز وي، د درملیز ملي بورډ لخوا تصویب او اعلانېږي.

(۲) ادویه مجاز که فروش آن در دواخانه ها بدون نسخه طبیب مجاز می باشد، توسط بورډ ملی دوايي تصویب و اعلام می گردد.

د درملو د ساتنې او لېږدونې

موارد نگهداری و انتقال

موارد

ادویه

درویشتمه ماده:

ماده بیست و سوم:

(۱) د لاندې مواردو په استثنای د مجازو درملو ساتل او لېږدول مجاز

(۱) به استثنای موارد ذیل نگهداری و انتقال ادویه مجاز نمی

ندي:

باشد:

۱- د درملتون، توليدي او توريدي مؤسسو درمل چې قانوني جواز ولري.

۱- ادويه دواخانه، مؤسسات توليدي و توريدي که دارای جواز قانونی باشند.

۲- د طبيانو (انساني، حيواني او غابونو) او قابلو په مسلکي فعاليتونو کې د گټې اخستني لپاره ثبت شوي درمل.

۲- ادويه ثبت شده برای استفاده در فعاليت های مسلکي طبيان (انساني، حيواني و دندان) و قابله ها.

۳- د ناروغانو د شخصي گټې اخستني لپاره مجاز درمل.

۳- ادويه مجاز جهت استفاده شخصي مريضان.

۴- هغه درمل چې بهرني اتباع يې، د مسافرت په بهير کې مصرفوي.

۴- ادويه که اتباع خارجي در جريان مسافرت به مصرف می رسانند.

(۲) د درمليز ملي بورډ په اجازه په مؤقتي توگه د طبي مقصدونو يا ټاکلو ناروغيو لپاره د نه ثبت شوو درملو ساتل مجاز دي.

(۲) نگهداری ادويه ثبت نشده طور مؤقتي برای مقاصد طبي يا مريضی معين به استيدان بورډ ملی دوائی مجاز میباشد.

د مرسته ايزو درملو د تسليمی

مرجع تسليمی ادويه

مرجع

کمکی

خلپريشتمه ماده:

ماده بیست و چهارم:

غير دولتي مؤسسې او نورې مرستندويې مؤسسې مکلفې دي،

مؤسسات غير دولتی وسایر مؤسسات کمک کننده مکلف

اند، ادویه و سایر لوازم طبی
کمکی خویش را با نظر داشت
رهنمود ادویه کمکی به اداره امور
فارمی تسلیم نمایند .

نسخه خریداری

ماده بیست و پنجم :

طیب مؤظف نمی تواند برای
مریض داخل بستر شفاخانه دولتی
ادویه را که از طرف دولت طور
مجانی توزیع میگردد ، نسخه
خریداری تجویز نماید .

عدم فروش ادویه در

معاینه خانه

ماده بیست و ششم :

طیب حق فروش و توزیع ادویه
را در معاینه خانه شخصی
ندارد .

طرز فعالیت دواخانه

ماده بیست و هفتم :

طرز فعالیت دواخانه ها
وسایر امور مربوط آن توسط مقررۀ

خپل مرسته ایز درمل او نور طبی
لوازم، د مرسته ایزو درملو لارښود
ته په پام سره، د فارمی د چارو
ادارې ته وسپاري.

د پیروندې نسخه

پنځه ویشتمه ماده:

مؤظف طیب نشي کولای په دولتي
روغتون کې بستر ناروغ ته، هغه
درمل چې د دولت لخوا وړیا وپشل
کېږي، د پیروندلو نسخه
ورکړي.

په کتنځای کې د درملو نه

پلورل

شپږ ویشتمه ماده:

طیب په خپل شخصي کتنځای کې
د درملو د پلورلو او وېش حق
نلري.

د درملتون د فعالیت ډول

اووه ویشتمه ماده:

د درملتونو د فعالیت ډول او
نورې اړوندې چارې ئې د جلا

مقررې په واسطه تنظیمېږي.

جداگانه تنظیم میگردد .

شپږم فصل

فصل ششم

له درملو او نورو طبي لوازمو

استفاده معقول ادويه و

څخه معقوله گټه اخستنه

سایر لوازم طبي

د درملو معقوله گټه اخستنه

استفاده معقول ادويه

اته ویشتمه ماده:

ماده بیست و هشتم :

د درملو د معقولې گټې اخستنې د مفکورې پراختیا، د ابن سینا د فارمسی د انستیتیوت یوه له دندو څخه ده چې د طبي پوهنتون او د فارمسی د پوهنځي په همکارۍ صورت مومي.

توسعه مفکوره استفاده معقول ادويه، یکی از وظایف انستیتیوت فارمسی ابن سینا می باشد که به همکاری پوهنتون طبي و پوهنځي فارمسی صورت می گیرد.

د غیر مجازو درملو نه تجویزول

عدم تجویز ادويه غیرمجاز

نهه ویشتمه ماده:

ماده بیست و نهم :

طیب نشي کولای هغه درمل چې د مجازو درملو په لست کې شامل نه وي، ناروغ ته تجویز او توصیه کړي.

طیب نمی تواند ادويه را که شامل لست ادويه مجاز نباشد ، به مریض تجویز و توصیه نماید.

د نسخې د لیکلو ډول

طرز تحریر نسخه

دپړشمه ماده:

ماده سی ام :

طیب مکلف دی، نسخه په لوستې

طیب مکلف است ، نسخه را

بصورت خوانا و واضح با حروف لاتین ، طورعلیحده و برجسته تحریر و از نوشتن مخفف و نسخه های شفری و قیدی ، خود داری نماید .

مشخصات نسخه

ماده سی و یکم :

نسخه دارای نکات ذیل میباشد :

۱- اسم و آدرس طیب (کلیشه رسمی).

۲- اسم ، سن و جنس مریض .

۳- تاریخ تحریر نسخه .

۴- نام دوا و شکل دوائی آن ، مقدار ماده مؤثر در فی واحد شکل دوائی و یا فی واحد حجم و مقدار مجموعی .

۵- در صورت ضرورت هدايات تحریری برای مسؤول فنی دواخانه .

۶- هدايات و معلومات ضروری بشمول چگونگی استفاده ادویه به شکل واضح و قابل فهم برای

او واضح ډول، په لاتین تورو، په جلا او روښانه توگه وليکي او له مخفف ليکنې او شفرې او قيدي نسخو څخه دې ډډه وکړي.

د نسخې مشخصات

يو دېرشمه ماده:

نسخه د لاندې ټکو لرونکې وي:

۱- د طیب نوم او آدرس (رسمي کلیشه).

۲- د ناروغ نوم، سن او جنس .

۳- د نسخې د لیکلو نېټه .

۴- د درملو نوم او درملیز ډول ټي، د درملیز ډول په في واحد کې د اغېزمنې مادې مقدار يا دټول حجم او مقدار في واحد .

۵- د اړتيا په صورت کې د درملتون فني مسؤول ته ليکلي لارښوونه .

۶- ناروغ ته په واضح او پوهېدو وړ توگه له درملو څخه د گټې اخستنې د څرنگوالي په شمول اړينې

لارښوونې او معلومات.

مريض .

۷- د ناروغۍ تشخيص.

۷- تشخيص مرض .

۸- د معالج طبيب لاسليک.

۸- امضای طبيب معالج .

د نسخې ارزونه

ارزيابي نسخه

دوه دېرشمه ماده:

ماده سي ودوم :

(۱) د درملتون فني مسؤول مکلف

(۱) مسؤول فني دواخانه مکلف

دی، ددې قانون د حکمونو مطابق،

است، مطابق احکام این قانون ،

د طبيب نسخه د نوم، مقدار، درمليز

نسخه طبيب را از نظر نام، مقدار،

ډول او د توافق د څرنگوالي له

شکل دوايي و چگونگي توافق آن

نظره و ارزوي.

ارزيابي نمايد .

(۲) د درملتون فني مسؤول مکلف

(۲) مسؤول فني دواخانه مکلف

دی، په نسخه کې د تېروتنې (اشتباه) په

است ، درصورت ملاحظه اشتباه

ليدلو سره، له تجویزوونکي طبيب سره

درنسخه ، بعد از مفاهمه با طبيب

له مفاهمې او د تېروتنې له لري

تجویزکننده و رفع اشتباه ، ادويه

کولو وروسته، درمل و وېشي.

را توزیع نمايد .

د درملو د جنريک نوم تدريس

تدريس نام جنريک ادويه

دري دېرشمه ماده:

ماده سي وسوم :

طبي پوهنتون، د فارمسي او وترنری-

پوهنتون طبي ، پوهنځي های

پوهنځي او د طبي لوړو زدکړو

فارمسي و وترنری و ساير

نورې مؤسسې مکلفې دي، درمل د

مؤسسات تحصیلات طبي مکلف

هغو تر جنريک نوم لاندې تدريس

اند ، ادويه را تحت نام جنريک

کړي.

آن تدریس نمایند.

په درسي پروگرام کې د درملو

شمولیت مفاهیم اساسی ادویه

د بنسټیزو مفهومانو شاملېدل

در پروگرام درسی

خلور دېرشمه ماده:

ماده سی وچهارم :

طبي پوهنتون، د فارمسی او وترنری

پوهنتون طبي، پوهنځي های

پوهنځي او د طبي لوړو زدکړو

فارمسی و وترنری و سایر

نورې مؤسسې مکلفې دي، د

مؤسسات تحصیلات طبي مکلف

بنسټیزو درملو مفهومونه او د درملو

اند، مفاهیم ادویه اساسی و استفاده

معقوله ګټه اخستنه په خپل درسي

معقول ادویه را در پروگرام درسی

پروگرام کې شامل کړي.

خویش شامل نمایند.

د درملیزو غیرګونونو(عکس

نشرګزارش عکس العمل های

العملونو) د رپوټ خپرول

دوائی

پنځه دېرشمه ماده:

ماده سی وپنجم :

د ابن سینا د فارمسی انستیتیوت

انستیتیوت فارمسی ابن سینا

مکلف دی، د درملیزو

مکلف است، گزارش عکس

عکس العملونو رپوټونه راټول او له

العمل های دوائی را جمع آوری

ارزونې وروسته، پدې هکله د خپلو

و بعد از ارزیابی، نتایج تحقیقات

خپرونو پایلې خپرې کړي.

خود را در مورد نشر نماید .

ددرملو اعلانونه(اشتهارونه) او تبلیغات

اشتهارات و تبلیغات ادویه

شپږ دېرشمه ماده:

ماده سی وششم :

(۱) عامو خلکو ته د مجازو درملو

(۱) هرنوع اشتهارات و تبلیغات

در رابطه به ادويه و ساير لوازم طبي مجاز به عامه مردم ممنوع می باشد، مگر اینکه تحت نام جنريک بوده و محتوی آن توسط اداره امور فارمی تأیید شده باشد.

(۲) اشتهارات و تبليغات ادويه و غذای طفل شیرخوار بدون اجازه وزارت صحت عامه مجاز نمی باشد .

ممنوعیت تطبيق دوا در

عضویت

ماده سی و هفتم :

تطبيق موادیکه در مورد استفاده آن، شواهد و مأخذ علمی ، در طبابت عصری و سنتی موجود نباشد، در عضویت انسان ممنوع است .

محو ادويه

ماده سی و هشتم :

ادويه تاریخ گذشته و ناقص طبق رهنمود سازمان صحتی جهان

او نورو طبي لوازمو په تراو هر ډول اشتهارونه او تبليغات منع دي، خو دا چې تر جنريک نوم لاندې وي او محتوي يې د فارمسی د ادارې لخوا تأیید شوې وي.

(۲) د عامې روغتيا وزارت له اجازې پرته د درملو او د شودې خوړونکي ماشوم د خوړو اشتهارونه او تبليغات مجاز ندي.

په عضویت کې د درملو د

تطبيق منع

اووه دېرشمه ماده:

د هغو موادو چې د گټې اخستنې په هکله يې په عصري او سنتي طبابت کې علمي شواهد او مأخذ موجود نه وي، د انسان په عضویت کې تطبيق قول منع دي.

د درملو له منځه وړل

اته دېرشمه ماده:

له نېټې تېر او نیمگړي (ناقص) درمل د نړۍ د روغتيايي سازمان د لارښود

رسمي جریده

۱۰۱

مطابق د فارمسی د ادارې په واسطه له منځه وړل کېږي.
توسط اداره امور فارمسی محو میښود .

اووم فصل

فصل هفتم

جزایي حکمونه

احکام جزائی

نغدي ورکړې

پرداخت های نقدی

نهه دېرشمه ماده:

ماده سی ونهم:

(۱) که چېرې اشخاص، مؤسسې یا شرکتونه د عامې روغتیا وزارت له اجازه لیک پرته د درملو په پلورلو، تولید یا توريد لاس پورې کړي، په لاندې توگه مجازات کېږي:

(۱) هرگاه اشخاص، مؤسسات یا شرکت ها بدون اجازه نامه وزارت صحت عامه به فروش، تولید یا توريد ادويه اقدام نمایند، حسب ذیل مجازات میگردند:

۱- په هغه صورت کې چې درمل د مجازو درملو په لست کې شامل وي، ضبطېږي.

۱- در صورتیکه ادويه شامل لست ادويه مجاز باشد، ضبط می گردد.

۲- په هغه صورت کې چې درمل د مجازو درملو په لست کې شامل نه وي، د درملو له ضبطېدو برسېره د بېي معادل يې هم له سرغړوونکي څخه تحصيلېږي.

۲- در صورتیکه ادويه شامل لست ادويه مجاز نباشد، برعلاوه ضبط ادويه، معادل قیمت آن نیزاز نزد متخلف تحصيل میگردد.

(۲) د دې قانون د اوولسمې مادې په (۴) فقره کې له درج شوي حکم

(۲) درصورت تخلف ازحکم مندرج فقره (۴) ماده هفدهم این

قانون ، از صاحب امتیاز در مقابل یک افغانی گرانفروشی ، مبلغ پنجاه افغانی تحصیل میگردد .

(۳) در صورت تخلف از حکم مندرج ماده بیست و سوم این قانون، ادویه دست داشته ضبط و متخلف مکلف به پرداخت معادل قیمت آن نیز می باشد .

تعلیق امتیاز توريد

ماده چهل و یک :

توريد کنندگان ادويه مکلف اند ، مطابق حکم ماده پانزدهم این قانون ، سهمیه تعیین شده توسط اداره امور فارمسی را در خلال حد اکثر یک سال از تاریخ تعیین آن توريد نمایند. در صورت تخلف ، امتیاز توريد آن برای مدت یکسال تعلیق میگردد .

توليد و توريد ادويه تقلبي

خنچه د سرغروني په صورت کې، د امتیاز له خاوند خنچه، د یوې افغانی گران پلورنې په وړاندې، پنځوس افغانی تحصیلېږي.

(۳) ددې قانون په درويشتمه ماده کې له درج شوي حکم خنچه د سرغروني په صورت کې، په لاس کې موجود درمل ضبط او سرغروونکی د هغو د معادل بېي په ورکړې هم مکلف دی.

د توريد د امتیاز تعلیق

خلو پښتمه ماده:

د درملو توريدوونکي مکلف دي، ددې قانون د پنځلسمې مادې د حکم مطابق، د فارمسی د ادارې لخوا ټاکل شوې ونډه، د هغې د ټاکنې له نېټې خنچه زیات نه زیات د یوه کال په ترڅ کې توريد کړي. د سرغروني په صورت کې، د توريد امتیاز يې د یوه کال مودې لپاره تعلیق کېږي.

د تقلبي درملو توليد او توريد

یو څلوېښتمه ماده:

ماده چهل ویکم :

(۱) هغه اشخاص، مؤسسي او شرکتونه چې تقلي درمل تولید یا توريد کړي، د هغو پر ضبط برسېره سرغړونکي د عدلي تعقيب په غرض اړوندو مراجعو ته ور پېژندل کېږي.

(۱) اشخاص، مؤسسات و شرکت هائی که ادويه تقلي را تولید یا توريد نمایند ، علاوه بر ضبط آن متخلفين غرض تعقيب عدلی به مراجع مربوط معرفی میشوند .

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی عمل تکرار شي، په پورتنۍ ياده شوې فقره کې له درج شوې جزا برسېره، د تولید یا توريد امتياز په دايمي توګه سلبېږي.

(۲) هرگاه عمل مندرج فقره (۱) این ماده تکرار گردد ، بر علاوه تطبيق جزای مندرج فقره فوق، امتياز تولید یا توريد طور دايمي سلب می گردد.

د مرسته ايزو درملو پلورل

فروش ادويه کمکی

دوه څلوېښتمه ماده:

ماده چهل ودوم :

په دولتي او شخصي درملتونونو کې د مرسته ايزو درملو پلورل مجاز ندي. په هغه صورت کې چې د دولتي درملتون مؤظف ددې عمل مرتکب شي، د يوه کال مودې لپاره له دندې څخه لري (منفصل) کېږي.

فروش ادويه کمکی در دواخانه های دولتي و شخصي مجاز نمی باشد . در صورتیکه مؤظف دواخانه دولتي مرتکب این عمل گردد، برای مدت یکسال ازوظیفه منفصل میگردد.

که چېرې د شخصي درملتون مؤظف ددې عمل مرتکب شي، د

هرگاه مؤظف دواخانه شخصی مرتکب این عمل گردد ، بر علاوه

ضبط ادويه ، امتياز دواخانه برای مدت یک سال تعلیق میگردد.

اشتهارات و تبلیغات

مادهٔ چهل و سوم :

هرگاه ، شرکت (کمپنی) تولیدی و تورییدی از حکم مندرج مادهٔ سی و ششم این قانون تخلف ورزد ، متخلف حسب احوال با نظر داشت وسعت اشتهارات و تبلیغات مکلف به پرداخت مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) الی یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) افغانی میباشد.

سلب فعالیت دواخانه

مادهٔ چهل و چهارم :

هرگاه مواد مخدر ، مشروبات الکولی و ادویهٔ قلبی و ناقص در دواخانه فروش گردد ، متخلف مورد تعقیب عدلی قرار

درملو له ضبط برسپره، د درملتون امتیاز د یوه کال مودې لپاره تعلیق کېږي.

اشتهارات او تبلیغات

دري څلوېښتمه ماده:

که چېرې یو تولیدي یا توریدي شرکت (کمپنی) ددې قانون په شپږدېرشمه ماده کې له درج شوي حکم څخه سرغړونه وکړي، سرغړوونکی له حال سره سم د اشتهارونو او تبلیغاتو د پراخوالي له په پام کې نیولو سره، له پنځو زرو (۵۰۰۰) څخه تر سلو زرو (۱۰۰۰۰۰) افغانیو پورې په ورکړه مکلف کېږي.

د درملتون د فعالیت سلبیدل

څلور څلوېښتمه ماده:

که چېرې مخدر مواد، الکولي مشروبات او قلبی او ناقص درمل، په درملتون کې و پلورل شي، سرغړوونکی تر عدلي تعقیب لاندې

رسمي جریده

۱۰۵

گرفته و فعالیت دواخانه متوقف و امتیاز آن طور دایمی سلب می گردد .

مسدودیت و تعلیق

ماده چهل و پنجم :

هرگاه طبیب از حکم مندرج ماده سی ام این قانون تخلف ورزد ، معاینه خانه و دواخانه اجرا کننده، حسب ذیل مسدود و تعلیق میگردد :

۱- بار اول ، مسدودیت معاینه خانه طبیب و دواخانه اجرا کننده برای مدت دو هفته .

۲- بار دوم ، مسدودیت معاینه خانه طبیب و دواخانه اجرا کننده برای مدت یکماه .

۳- بار سوم ، تعلیق امتیاز جواز فعالیت معاینه خانه طبیب و دواخانه اجرا کننده برای مدت یکسال .

تحویلی پول

نیول کبری او د درملتون فعالیت درول کبری او امتیاز یی په دایمی توگه سلبیږي .

بندېدل او تعلیق

پنځه څلوېښتمه ماده:

که چېرې طبیب ددې قانون په دېرشمه ماده کې له درج شوي حکم څخه سرغړونه وکړي، اجراء کوونکی کتنځای او درملتون په لاندې توگه بند او تعلیق کېږي:

۱- لومړی ځل، د دوو اوونیو لپاره د طبیب د کتنځای او اجراء کوونکي درملتون بندېدل .

۲- دوه یم ځل، دیوې میاشتې لپاره د طبیب د کتنځای او اجراء کوونکي درملتون بندېدل .

۳- درېیم ځل د یوه کال مودې لپاره د طبیب د کتنځای او اجراء کوونکي درملتون د فعالیت د جواز د امتیاز تعلیق .

د پیسو تحویلول

شپږ څلورېنښتمه ماده:

ددې فصل په حکمونو کې درج شوي مبالغ، د جلا کړنلارې مطابق د اړوندو مسؤولينو په واسطه تحصيل او د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحويلېږي.

د مقرري له حکمونو څخه

سرغړونه

اووه څلورېنښتمه ماده:

په هغه صورت کې چې د درملتون مالک يا فني مسؤل، د درملتون په مقرره کې له درج شوو حکمونو څخه سرغړونه وکړي، له سرغړونکي سره د نوموړې مقرري د حکمونو مطابق چلند کېږي.

اتم فصل

متفرقه حکمونه

درمليز پلټونکي

اته څلورېنښتمه ماده:

درمليز پلټونکي مکلف دي چې ددې قانون او اړوندې مقرري د حکمونو له

ماده چهل وشم:

مبالغ مندرج احکام اين فصل طبق طرزالعمل جداگانه از طرف مسؤولين مربوط تحصيل وبه حساب واردات دولت تحويل بانک ميگردد .

تخلف از احکام

مقرره

ماده چهل وهفتم:

در صورتیکه مالک يا مسؤل فني دواخانه از احکام مندرج مقرره دواخانه تخلف نمايد، با متخلف طبق احکام مقرره متذکره برخورد صورت مي گيرد .

فصل هشتم

احکام متفرقه

مفتشين دوائی

ماده چهل وهفتم:

مفتشين دوائی مکلف اند، از تطبيق احکام اين قانون و مقرره

مربوط در دواخانه ها و مؤسسات
صحي كنترول نمايند .

ادويه سنتي

ماده چهل ونهم :

امور مربوط به توليد ، توريد
واستفاده از ادويه سنتي توسط سند
تقنيني جداگانه تنظيم مي گردد .

ايجاد مركز سم شناسي

ماده پنجاهم :

وزارت صحت عامه به منظور جمع
آوري معلومات و اسناد در مورد
تشخيص و تداوي مسموميت ها ،
مركز سم شناسي را تاسيس مينمايد .

انفاذ

ماده پنجاه ويكم :

اين قانون از تاريخ توشيح نافذ و درجريده
رسمي نشرگردد ، با انفاذ آن قانون ادويه
جنريك منتشره جريده رسمي شماره
(۵۱۳) سال ۱۳۶۱ و قانون جنريك نافذ
شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مؤرخ
۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ . ق ملغي شمرده
ميشود .

تطبيق خخه په درملتونونو او روغتيايي
مؤسسو كې څارنه (كنترول) وكړي .

سنتي درمل

نهه څلوېښتمه ماده:

د سنتي درملو په توليد، توريد او
گټې اخستنې پورې اړوندې چارې، د
جلا تقينني سند په واسطه تنظيمېږي .

د زهرو (سم) پېژندنې مركز جوړېدل

پنځوسمه ماده:

د عامې روغتيا وزارت، د مسموميتونو د
تشخيص او درملنې په هکله د معلوماتو
او سندونو د راټولولو په منظور، د سم
پېژندنې مركز جوړوي .

انفاذ

يوپنځوسمه ماده:

دغه قانون د توشيح له نېټې څخه نافذ او په
رسمي جريده كې دې خپور شي، په
نافذېدوسره يې د ۱۳۶۱ كال په (۵۱۳)
گټه رسمي جريده كې خپور شوی د جنريك
درملو قانون او د ۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ . ق نېټې
د (۵۸۲) گټې فرمان په واسطه نافذ شوی د
جنريك قانون لغوه گڼل كېږي .

د درملتون د مقررې د انفاذ په
هکله ، د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د وزيرانو د شورې
مصوبه

مصوبه
شورای وزیران جمهوری
اسلامی افغانستان در باره
انفاذ مقررۀ دواخانه

گڼه : (۳۴)
نېټه : ۱۳۸۵/۱۰/۱۸

شماره : (۳۴)
تاریخ : ۱۳۸۵/۱۰/۱۸

د درملتون مقررۀ چې د وزيرانو د
شورې لخوا په (۵) فصلونو او
(۳۷) مادو کې تصویب شوېده ،
منظور ده .

دغه مقررۀ د تصویب له نېټې څخه
نافذۀ او په رسمي جریده کې دې
خپره شي .

مقررۀ دواخانه که بداخل (۵)
فصل و (۳۷) ماده از جانب
شورای وزیران به تصویب رسیده
، منظور است .

این مقررۀ از تاریخ تصویب
نافذ و در جریده رسمی نشر
گردد .

حامد کرزی
د افغانستان د اسلامي
جمهوريت رئيس

حامد کرزی
رئيس جمهوری اسلامی
افغانستان

فهرست مندرجات مقررۀ دواخانه

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۸۷.....	مبنى	ماده اول :
۸۷.....	تأسيس دواخانه	ماده دوم :
۸۸.....	موجوديت مسؤول فنى	ماده سوم :
۸۸.....	فروش ادويه مجاز	ماده چهارم :
۸۸.....	فروش ادويه مطابق نسخه	ماده پنجم :

فصل دوم

طرز فعاليت دواخانه و مكلفيت مالك

۸۹.....	مسؤوليت دواخانه شفاخانه دولتي	ماده ششم :
۸۹.....	كروكي دواخانه ها	ماده هفتم :
۹۰.....	تهيه لست ادويه و ساير لوازم طبي	ماده هشتم :
۹۰.....	مسؤول فنى دواخانه	ماده نهم :
۹۱.....	شرائط انتقال دواخانه	ماده دهم :

رسمی جریده

۱۱۰

افتتاح دواخانه.....	۹۲	ماده یازدهم :
تهیه ادویه	۹۳	ماده دوازدهم :
عدم داشتن جواز های متعدد	۹۳	ماده سیزدهم :
اطلاع از غیابت مسؤول فنی	۹۳	ماده چهاردهم :
ارائه گزارش مصرف ادویه مخدر.....	۹۴	ماده پانزدهم :
شرایط نگهداری ادویه.....	۹۵	ماده شانزدهم :
حفاظت مطمئن ادویه.....	۹۶	ماده هفدهم :
مکلفیت مالک دواخانه	۹۷	ماده هجدهم :
نوکیروالی بیست و چهار ساعته	۹۷	ماده نوزدهم :
نصب اسناد	۹۸	ماده بیستم :
خریداری ادویه	۹۹	ماده بیست و یکم :

فصل سوم

شرایط استخدام و مکلفیت های مسؤول فنی

شرایط استخدام	۹۹	ماده بیست و دوم :
شرایط استخدام مسؤول فنی	۱۰۰	ماده بیست و سوم :
اجرای ادویه ترکیبی	۱۰۱	ماده بیست و چهارم :
عرضه ادویه.....	۱۰۱	ماده بیست و پنجم :
مکلفیت مسؤول فنی	۱۰۱	ماده بیست و ششم :
اطلاع مسؤول فنی	۱۰۲	ماده بیست و هفتم :

رسمي جریده

۱۱۱

- ماده بیست و هشتم : ارایه نظر اصلاحی ۱۰۳
ماده بیست ونهم : ادویه بدون لیبل ۱۰۳

فصل چهارم احکام تأدیبی

- ماده سی ام : عدم رعایت حفظ الصحه ۱۰۴
ماده سی و یکم : عدم اجرای نوکریوالی ۱۰۴
ماده سی و دوم : عدم استفاده از دواخانه به حیث معاینه خانه ۱۰۵
ماده سی و سوم : اجازه فعالیت مجدد ۱۰۶
ماده سی و چهارم : تحویلی پول ۱۰۶

فصل پنجم احکام متفرقه

- ماده سی و پنجم : داشتن کتاب ثبت ۱۰۷
ماده سی و ششم : تطبیق احکام مقررہ ۱۰۷
ماده سی و هفتم : انفاذ ۱۰۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقرره دواخانه

فصل اول

احکام عمومی

د درملتون مقرره

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

ماده اول :

این مقرره به تاسی از حکم ماده بیست و هفتم قانون ادویه به منظور تنظیم امور مربوط به دواخانه های دولتی و شخصی ، وضع گردیده است .

تأسیس دواخانه

ماده دوم :

دواخانه به منظور فروش ادویه و سایر لوازم طبی مجاز ، مواد مورد استفاده در حفظ الصحة فردی و ارایه معلومات لازم در مورد استفاده معقول از ادویه مطابق احکام قانون تأسیس می گردد.

مبني

لومړۍ ماده :

دغه مقرره د درملو د قانون د اووه ویشتمې مادې د حکم پر بنسټ د دولتي او شخصي درملتونونو د اړوندو چارو د تنظیم په منظور وضع شوېده .

د درملتون جوړېدل

دوه یمه ماده:

درملتون د قانون د حکمونو مطابق د درملو او نورو مجازو طبي لوازمو ، د فردي روغتيا ساتنې د کتې ، اخستنې وړ موادو د پلورنې او له درملو څخه د معقولې کتې اخستنې په هکله د لازمو معلوماتو د وړاندې کولو په منظور جوړېږي.

د فني مسؤول شتون

درېمه ماده :

درملتون يوازې د فني مسؤول (فارمسست يا د فارمسست د مرستيال) په شتون کې د دې مقررې د حکمونو مطابق فعالیت کوي .

د مجازو درملو پلورل

څلورمه ماده :

د درملتون فني مسؤول د هېواد د مجازو درملو د لست مطابق د درملو د پلورنې حق لري.

د نسخې مطابق د درملو پلورل

پنځمه ماده :

د مجازو درملو پلورل او مصرف يې د نسخې له مخې او د درملوونکي طبيب او فارمسست د تجویز مطابق، د علمي د ستورونو له په پام کې نيولو سره صورت مومي .
د طبيب له نسخې پرته د درملو د قانون د دوه ويشتمې مادې د (۲)

موجودیت مسؤول فني

ماده سوم :

دواخانه صرف در موجودیت مسؤول فني (فارمسست يا معاون فارمسست) مطابق احکام این مقررہ فعالیت می نماید .

فروش ادويه مجاز

ماده چهارم :

مسؤول فني دواخانه حق فروش ادويه را مطابق لست ادويه مجاز کشور دارا می باشد .

فروش ادويه مطابق نسخه

ماده پنجم :

فروش ادويه مجاز و مصرف آن بر اساس نسخه و طبق تجویز طبيب معالج و فارمسست بانظرداشت دساتير علمی صورت میگيرد . فروش ادويه مجاز بدون نسخه طبيب مندرج حکم فقره (۲)

فقري په حکم کې د درج شوو مجازو درملو پلورل ، لدې حکم څخه مستثنې دي .
ماده بیست و دووم قانون ادویه ، از این حکم مستثنی است .

دوه یم فصل

د درملتون د فعالیت ډول

او د مالک مکلفیت

د دولتي روغتون د درملتون

مسئولیت

شپږمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت مکلف دی ، د دولتي روغتون د درملتون د ادارې مسئولیت هغه شخص ته چې د فارمسی له پوهنځي څخه د فراغت د سند (دیپلوم) لرونکی وي، وسپاري.

د درملتونونو کروکي

اوومه ماده :

(۱) په مرکز کې د درملتون کروکي د فارمسی د چارو د ادارې په واسطه او په ولایتونو کې د عامې روغتیا د اړوندو ادارو لخوا تئیبېږي.

(۲) د درملتونونو اړوندې خونې د

فصل دوم

طرز فعالیت دواخانه و

مکلفیت مالک

مسئولیت دواخانه شفاخانه

دولتي

ماده ششم :

وزارت صحت عامه مکلف است ، مسئولیت اداره دواخانه شفاخانه دولتي را به شخصیکه دارای سند (دیپلوم) فراغت از پوهنځي فارمسی باشد ، تفویض نماید .

کروکی دواخانه ها

ماده هفتم :

(۱) کروکی دواخانه در مرکز توسط اداره امور فارمسی و در ولایات از طرف ادارات صحت عامه مربوط تئیب می گردد .

(۲) اتاقهای مربوط دواخانه ها

فارمسی د چارو د ادارې په کړنلاره کې د درج شوي لارښود مطابق، جوړېږي .
(۳) د نوي جوړ شوي درملتون او پخواني درملتون تر منځ واټن لږ تر لږه دوه سوه متره وي .

د درملو او نورو طبي لوازمو د

لست برابرول

اتمه ماده :

د مجازو درملو او نورو طبي لوازمو او په فردي روغتيا ساتنه کې د کتې اخستې وړ موادو لست د درملتونونو د پانگې او اړتيا له په پام کې نيولو سره ، د فارمسی د چارو او د روغتیايي قوانينو د تطبيق د څيړنې د ادارو لخوا برابرېږي .

د درملتون فني مسؤل

نهمه ماده :

(۱) په درملتون کې فني مسؤل په لاندې توگه ټاکل کېږي :

۱- لومړۍ او دوه یمه درجه درملتونونو ته، فارمسیست .

طبق رهنمود مندرج طرز العمل اداره امور فارمسی اعمار میگردد .

(۳) فاصله بين دواخانه جدید التأسيس ودواخانه سابقه حداقل دو صد متر می باشد .

تهیه لست ادویه و سایر لوازم

طبی

ماده هشتم :

لست ادویه و سایر لوازم طبي مجاز و مواد مورد استفاده در حفظ الصحة فردی با نظر داشت سرمایه و ضرورت دواخانه ها از طرف ادارات امور فارمسی و بررسی از تطبيق قوانين صحي تهیه می گردد .

مسؤل فني دواخانه

ماده نهم :

(۱) مسؤل فني در دواخانه حسب ذیل تعیین می گردد :

۱- برای دواخانه های درجه اول و دوم ، فارمسیست .

۲- درېمه درجه درملتونونو ته، د فارمسست مرستيال .
 ۲- برای دواخانه های درجه سوم ، معاون فارمسست .

(۲) د درملتون د فني مسؤل د نه شتون په صورت کې ، په لرو سيمو کې د فارمسي کارکوونکي کولای شي د درملتون مسؤوليت په غاړه واخلي .

(۳) له درملتون څخه د کتنځای په توگه گټه اخستل کيدی نشي.

د درملتون د لېږدېدو شرايط

لسمه ماده :

درملتون له يوه ځای څخه بل ځای ته لېږدول کېدی نشي .
 لاندې حالات لدې امر څخه مستثني دي :

۱- د ښاري پلان د تطبيق په صورت کې .

۲- د نا ځايي پېښوله امله د درملتون د ويجاړېدو او د روغتيايي قوانينو له تطبيق څخه د څېړنې د ادارې د هيئت د تصديق په صورت کې .

۱- درصورت تطبيق پلان شهری .

۲- درصورت تخريب دواخانه بالائز وقوع حوادث غير مترقبه وتصديق هيئت اداره بررسی از تطبيق قوانين صحی .

شرایط انتقال دواخانه

ماده دهم :

دواخانه از یک محل به محل دیگر انتقال داده شده نمی تواند .
 حالات ذیل از این حکم مستثني است :

۳- در صورتیکه صاحب امتیاز دواخانه از طرف مالک جایداد مطابق احکام قانون مجبور به انتقال دواخانه گردد.

افتتاح دواخانه

ماده یازدهم :

مالک میتواند بعد از حصول جواز فعالیت و تکمیل ادویه و سایر لوازم طبی مجاز ، مطابق لست مربوط ، دواخانه را افتتاح نماید . هرگاه مالک دواخانه از تاریخ حصول جواز فعالیت بدون عذر مؤجه الی مدت شش ماه دواخانه را افتتاح ننماید ، جواز فعالیت وی سلب می گردد ، در این صورت شخص می تواند با تادیه قیمت مجدد ، جواز جدید فعالیت را حاصل نماید .

تهیه ادویه

۳- په هغه صورت کې چې د درملتون د امتیاز خاوند د جایداد د مالک لخوا د قانون د حکمونو مطابق د درملتون لېږدولو ته اړ کېږي شي .

د درملتون پرانستل

یو لسمه ماده :

مالک کولای شي د فعالیت د جواز له ترلاسه کولو او د اړوند لست مطابق د مجازو درملو او نورو طبي لوازمو له بشپړولو وروسته ، د درملتون پرانيزي . که چېرې د درملتون مالک د فعالیت د جواز د ترلاسه کولو له نېټې څخه له موجه عذرېرته تر شپږو میاشتو پورې د درملتون پرانه نيزي ، د فعالیت جوازېې سلبېږي ، پدې صورت کې شخص کولای شي د بې په بیا ورکولو سره ، د فعالیت نوی جواز واخلي .

د درملو برابرول

دوو لسمه ماده :

د درملتون مالک مکلف دی د درملتون د اړتیا وړ مجاز درمل او نور طبي لوازم د فارمسي د چارو د ادارې د ترتيب شوي لست مطابق د درملتون د درجې له په پام کې نيولو سره برابر کړي .

د متعددو جوازونو نه لرل

ديارلسمه ماده :

هېڅ شخص نشي کولای په يوه وخت کې د درملتون د فعاليت ، د درملو د توريد او عمده پلورنې جواز ولري .

د فني مسؤول له غيابت څخه

خبر ورکول

څوارلسمه ماده :

(۱) د درملتون مالک مکلف دی د فني مسؤول د غيابت په صورت کې په مرکز کې د روغتيايي قوانينو د تطبيق د څېړنې ادارې او په ولايتونو

ماده دوازدهم :

مالک دواخانه مکلف است ، ادويه وسایر لوازم طبي مجاز مورد ضرورت دواخانه را مطابق لست مرتبه اداره امور فارمسي ، با نظر داشت درجه دواخانه از توريد کنندگان و عمده فروشان ادويه تهیه نماید .

عدم داشتن جوازهای متعدد

ماده سيزدهم :

هیچ شخص نمیتواند همزمان امتیاز جواز فعالیت دواخانه ، توريد و عمده فروشی ادويه را داشته باشد .

اطلاع از غيابت مسؤول

فني

ماده چهاردهم :

(۱) مالک دواخانه مکلف است ، در صورت غيابت مسؤول فني ، در مرکز به اداره بررسی از تطبيق قوانين صحی، در ولايات به

ادارات صحت عامه و در ولسوالی ها به مراجع مربوط وزارت صحت عامه اطلاع دهد .
(۲) مالک دواخانه مکلف است ، هنگام غیابت مسؤول فنی ، شخص دیگر واجد شرایط را بارعایت احکام مندرج این مقررہ بحیث مسؤول فنی دواخانه استخدام و به مراجع مندرج فقره (۱) این ماده طور کتبی معرفی نماید ، درغیرآن دواخانه الی استخدام مسؤول فنی مسدود میگردد .

ارایه گزارش مصرف ادویہ

مخدر

ماده پانزدهم :

(۱) مسؤول فنی دواخانه مکلف است ، نسخه اجرا شده ادویہ مخدر و تحت کنترل را علاوه بر درج در کتاب ثبت ادویہ ، در کتاب جداگانه که برای ادویہ مخدر و تحت کنترل مشخص

کې د عامې روغتیا ادارو او په ولسوالیو کې د عامې روغتیا وزارت اړوندو مراجعو ته خبر ورکړي .
(۲) د درملتون مالک مکلف دی د فني مسؤول د غیابت په وخت کې ، د دې مقرري د حکمونو له په پام کې نیولو سره د شرایطو لرونکی بل شخص ، د درملتون د فني مسؤول په توګه استخدام او په لیکلې توګه یې د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوو مراجعو ته ور وپېژني ، پرته لدې درملتون د فني مسؤول تر استخدام پورې تړل کېږي .

د مخدرو درملو د مصرف د

رپوټ وړاندې کول

پنځلسمه ماده :

(۱) د درملتون فني مسؤول مکلف دی د مخدرو او تر کنترول لاندې درملو اجراء شوې نسخه د درملو د ثبت په کتاب کې پر درجولو بر سپره ، په جلا کتاب کې چې د مخدرو او تر کنترول لاندې درملو

گردیده، نیز درج واصل نسخه را حفظ و نقل آن را با ذکر قیمت بعد از مهر و امضاء به مشتری تسلیم نماید.

(۲) مالک دواخانه مکلف است، در هر ربع سال گزارش مصرف ادویه مخدر و تحت کنترل را با اصل نسخه اجرا شده طبق لایحه به اداره امورفارمسی ارایه نماید.

شرایط نگهداری ادویه

ماده شازدهم :

مالک دواخانه مکلف است، ادویه را با نظر داشت کتگوری مربوط آن در جعبه های الماری دارای رنگ های ذیل تصنیف و جا بجا نماید :

۱- ادویه سموم شدید و مخدر در جعبه دارای شیشه سرخ .

۲- ادویه سموم خفیفه در جعبه دارای شیشه سبز.

۳- سایر ادویه تحت کنترل در

لپاره مشخص شوی هم درج او اصل نسخه وساتی او نقل بی د بی په ذکرولو سره له مهر او لاسلیک وروسته مشتری ته تسلیم کړي .

(۲) د درملتون مالک مکلف دی د کال په هره څلوریزه کې د مخدرو او تر کنترول لاندې درملو مصرف له اصلي اجراء شوې نسخې سره د لایحې مطابق د فارمسي چارو ادارې ته وړاندې کړي .

د درملو د ساتنې شرایط

شپاړسمه ماده :

د درملتون مالک مکلف دی، درمل د هغو د اړوندو کتگوریو له په پام کې نیولو سره د لاندې رنگونو لرونکو الماریو په جعبو کې تصنیف او ځای پر ځای کړي :

۱- د شدید سمومو او مخدر درمل د سرو بښینو په لرونکو جعبو کې.

۲- د خفیفه سمومو درمل د زرغونو بښینو په لرونکو جعبو کې .

۳- نور تر کنترول لاندې درمل د

- شنو بنیښو په لرونکو جعبو کې .
۴- بیرني (عاجل) درمل د سپینو
بنیښو په لرونکې الماری کې .
۵- نور درملیز ګروپونه د شفافو
بنیښو په لرونکو الماریو کې .
د درملو ډاډ من ساتل

اوه لسمه ماده :

- (۱) د درملتون مالک مکلف دی ،
له رڼا ، تودوخې ، نم او خاورو
خڅه د درملو د ډاډمنې ساتنې لپاره
په درملتون کې له فني مسؤل سره
په سلا کې د فارمسي د چارو او
روغتیايي قوانینو د تطبیق د څیړنې د
ادارو لخوا د وضع شوو علمي
معیارونو مطابق ، لازم شرایط برابر
کړي .

- (۲) د درملتون مالک مکلف دی د
درملتون د درملو او بیولوژیکي
محصولاتو د ساتنې لپاره یخچال
(برقي ، تيلي یا ګازي) برابر
کړي .

د درملتون د مالک مکلفیت

- جعبه دارای شیشه آبی .
۴- ادویه عاجل در الماری دارای
شیشه سفید .
۵- سایر ګروپ های دوائی در
الماری دارای شیشه شفاف .
حفاظت مطمئن ادویه

ماده هفدهم :

- (۱) مالک دواخانه مکلف است ،
برای حفاظت مطمئن ادویه از
روشنی ، حرارت ، رطوبت و
خاک ، شرایط لازم را طبق معیار
های علمی وضع شده از طرف
ادارات امور فارمسي و بررسی
ازتطبیق قوانین صحي در مشوره
با مسؤل فنی مؤظف در دواخانه
فراهم نماید .

- (۲) مالک دواخانه مکلف است ،
غرض نگهداری ادویه و
محصولات بیولوژیکي
دواخانه یخچال
(برقي، تيلي یا ګازی) را تهیه نماید .

مکلفیت مالک دواخانه

ماده هجدهم : مالک دواخانه دارای مکلفیت های ذیل می باشد : ۱- رعایت نظافت و شرایط حفظ الصحة دواخانه . ۲- عدم ذخیره لوازم غیر طبي و مبادرت به فروش آن . ۳- تادیه معاش و ماکول برای مسؤول فنی طبق موافقه طرفین . ۴- رعایت احکام مندرج قانون ادویه و این مقرره . <u>نو کریوالی بیست و چهارساعته</u> ماده نهم : (۱) مسؤول فنی دواخانه مکلف است ، نو کریوالی بیست و چهارساعته را طبق لست مرتبه اجراء نماید . (۲) لست نو کریوالی شبانه دواخانه در مرکز از طرف اداره بررسی از تطبیق	اتلسمه ماده : د درملتون مالک د لاندې مکلفیتونو لرونکی دی : ۱- د درملتون د نظافت او د روغتیا ساتنې د شرایطو په پام کې نیول . ۲- د غیر طبي وسایلو نه زېرمه کول او نه پلورل . ۳- د اړخونو د موافقې مطابق ، فني مسؤول ته د معاش او ماکول ورکول . ۴- د درملو د قانون او دغې مقررې د حکمونو په پام کې نیول . <u>خلپريشت ساعته نو کریوالی</u> نولسمه ماده : (۱) د درملتون فني مسؤول مکلف دی د ترتیب شوي لست مطابق خلپريشت ساعته نو کریوالی اجراء کړي . (۲) د درملتون د شپې د نو کریوالی لست په مرکز کې د روغتيايي قوانینو د تطبیق د خپرني

قوانین صحی، در ولایات از طرف ادارات صحت عامه و در ولسوالی ها توسط مراجع مربوط صحت عامه تنظیم می گردد .

(۳) مالک دواخانه مکلف است ، لست مندرج فقره (۲) این ماده را در محفظه خاص در جوار مدخل دواخانه نصب و تنویر نماید .

نصب اسناد

ماده بیستم :

مالک دواخانه مکلف است ، ورقه جواز فعالیت ، هویت مسؤل فنی دواخانه ، نرخنامه ادویه و سایر لوازم طبی مجاز را که از طرف ادارات بررسی از تطبیق قوانین صحی و امور فارمی مهر گردیده باشد ، در محل مناسب قابل دید نصب نماید .

خریداری ادویه

د ادارې لخوا ، په ولایتونو کې د عامې روغتیا د ادارو لخوا او په ولسوالیو کې د عامې روغتیا د اړوندو مراجعو په واسطه تنظیمېږي .

(۳) د درملتون مالک مکلف دی ، د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوی لست د درملتون ترڅنګ په خاصه محفظه کې نصب او روښانه کړي .

د سندونو نصبېدل

شلمه ماده :

د درملتون مالک مکلف دی د فعالیت د جواز ، د درملتون د فني مسؤل پېژندګلوي پاڼه ، د درملو نرخپاڼه او نور مجاز طبي وسایل چې د روغتیايي قوانینو د تطبیق د څېړنې او فارمسی د چارو د ادارو لخوا مهر شوي وي ، په لید وړ ځای کې نصب کړي .

د درملو پېرودل

یوويشتمه ماده :
د درملتون مالک مکلف دی ، مجاز درمل او نور طبي لوازم د فارمسي له تصدی ، توريدوونکو او له عمده پلورنځيو څخه چې د فعاليت جواز ولري ، د بل او بيجک په وړاندې وپيري .

ماده بیست ویکم :
مالک دواخانه مکلف است ، ادويه و ساير لوازم طبي مجازرا از تصدی فارمسي ، توريد کنندگان و عمده فروشی های که دارای جواز فعاليت باشند ، در مقابل بل و بيجک خریداری نماید.

درېيم فصل

د فني مسؤول د استخدام

شرایط او مکلفیتونه

د استخدام شرایط

دوه ويشتمه ماده :

هغه شخص د فني مسؤول (فارمست يا د فارمست مرستيال) په توگه استخدامېدی شي چې د لاندې شرایطو لرونکی وي :

۱- د افغانستان د تابعیت سند ولري .

۲- فارمست ، له پوهنتونونو څخه (B.Sc) يا له هغه څخه لوړ

فصل سوم

شرایط استخدام و مکلفیت

های مسؤول فني

شرایط استخدام

ماده بیست و دوم :

شخصی به حیث مسؤول فني (فارمست يا معاون فارمست) استخدام شده میتواند که واجد شرایط ذیل باشد :

۱- سند تابعیت افغانستان را داشته باشد .

۲- فارمست ، دیپلوم (B.Sc) و یا بالاتر از آن را از پوهنتون ها

دپلوم او د فارمسست مرستیال له بنوونیزو مؤسسو څخه لږ تر لږه د دوو کلونو منځني تحصیل د فراغت سند ولري .

۳- له مدني حقوقو څخه محروم شوی نه وي .

۴- د جنایت په جرم محکوم شوی نه وي .

د فني مسؤول د استخدام شرایط

درویشتمه ماده :

(۱) د درملتون د فني مسؤول استخدام د روغتیايي قوانینو د تطبیق د څېړنې د ادارې په استیذان د لیکلي قرارداد د عقد پر بنسټ صورت مومي .

(۲) د استخدام د قرارداد او د درملتون د نورو سندونو یو نقل د روغتیايي قوانینو د تطبیق د څېړنې په اداره کې ساتل کېږي او د درملتون د مالک او فني مسؤول پېژند پانه مالک ته ورکول کېږي .

د ترکیبي درملو اجراء

و معاون فارمسست سند فراغت تحصیل متوسط حداقل دوسال ازموئسات تعلیمی را داشته باشد .

۳- از حقوق مدنی محروم نگردیده باشد .

۴- به جرم جنایت محکوم نگردیده باشد .

شرایط استخدام مسؤول فني

ماده بیست و سوم :

(۱) استخدام مسؤول فني دواخانه به استیذان اداره بررسی از تطبیق قوانین صحی بر اساس عقد قرار داد کتبی صورت می گیرد .

(۲) یک نقل قرار داد استخدام و سایر اسناد دواخانه در اداره بررسی از تطبیق قوانین صحی حفظ و ورقه هویت مالک و مسؤول فني دواخانه برای مالک داده می شود .

اجرای ادویه ترکیبی

خلپریشتمه ماده :

د درملتون فني مسؤول مکلف دی ، ترکیبي درمل د طیب د تجویز شوې نسخې مطابق او د (فارمسوتیکي) معیارونو له په پام کې نیولو سره تر لازمو شرایطو لاندې اجراء کړي .

د درملو وړاندې کول

پنځه ویشتمه ماده :

د درملتون فني مسؤول مکلف دی ، هغه درمل مشتریانو ته وړاندې کړي چې د فارمسی د مسلک د اساساتو مطابق بسته بندي شوي وي .

د فني مسؤول مکلفیت

شپږ ویشتمه ماده :

د درملتون فني مسؤول د لاندې ټکو له په پام کې نیولو باندې مکلف دی:

۱- د فارمسی د معیارونو مطابق د درملو ساتنه .

ماده بیست وچهارم :

مسؤول فني دواخانه مکلف است ، ادویه ترکیبی را طبق نسخه تجویز شده طیب و با نظر داشت معیار های (فارمسوتیکي) تحت شرایط لازم اجراء نماید .

عرضه ادویه

ماده بیست پنجم :

مسؤول فني دواخانه مکلف است ، ادویه ای را به مشتریان عرضه نماید که مطابق اساسات مسلک فارمسی بسته بندی گردیده باشد .

مکلفیت مسؤول فني

ماده بیست و ششم :

مسؤول فني دواخانه مکلف به رعایت موارد ذیل می باشد :

۱- نگهداری ادویه مطابق معیار های فارمسی .

- ۲- د درملتون د نظافت په پام کې نیول او د ځانگړو مسلکي جامو اغوستل.
- ۳- په ځانگړي کتاب کې د نسخې ثبتول.
- ۴- پر نسخې باندې د درملو د بیې لیکل او مهر اولاسلیک کول .
- ۵- ناروغانو ته په واضح او د پوهېدو وړ توگه د تجویز شوو درملو په هکله ، د لارښوونو او اړینو معلوماتو ورکول .

- ۲- رعایت نظافت دواخانه و پوشیدن لباس مخصوص مسلکی .
- ۳- ثبت نسخه در کتاب مخصوص .
- ۴- تحریر قیمت ادویه بالای نسخه امضا و مهر آن .
- ۵- ارایه هدايات ومعلومات ضروری در مورد ادویه تجویز شده بصورت واضح و قابل فهم برای مریضان.

د فني مسؤل خبر ورکول

اووه ويشتمه ماده:

که چېرې د درملتون مالک د فني مسؤل په غياب کې پخپل سر د درملو په پلورلو لاس پورې کړي او يا د درملتون له مقرراتو څخه سرغړونه وکړي ، د درملتون فني مسؤل مکلف دی ، موضوع په لیکلې توگه د روغتیايي قوانینو د تطبیق دڅېړنې ادارې ته خبر

اطلاع مسؤل فني

ماده بیست وهفتم:

هرگاه مالک دواخانه درغیاب مسؤل فني خود سرانه به فروش ادویه مبادرت ورزد ویا از مقررات دواخانه تخطی نماید ، مسؤل فني دواخانه مکلف است ، موضوع راطور کتبی به اداره بررسی از تطبیق قوانین صحی اطلاع

ورکړي.

د اصلاحي نظر وړاندې کول

اته ويستمه ماده :

د درملتون فني مسؤل کولای شي د درملتون د نیمگړتیاوو په هکله خپلې اصلاحي نظر يې په دوو نقلو کې ترتيب کړي ، يو نقل يې د درملتون مالک او بل نقل يې په مرکز کې د روغتیايي قوانينو د تطبيق د خپرنې ادارې او په ولايتونو کې د عامې روغتیا ادارې ته واستوي . د درملتون مالک د روغتیايي قوانينو د تطبيق د ادارې يا د ولايت د عامې روغتیا د ادارې لخوا د نوموړو نظر يو له تأيید وروسته د هغو په تطبيقولو مکلف دی .

له لېبل پرته درمل

نهه ويستمه ماده :

د درملتون فني مسؤل نشي کولای په درملتون کې

دهد.

ارايه نظر اصلاحي

ماده بیست وهشتم :

مسؤل فني دواخانه می تواند ، نظريات اصلاحي خود را در مورد نقايص دواخانه در دو نقل ترتيب نموده ، یک نقل آنرا به مالک دواخانه و نقل دیگر آنرا در مرکز به اداره بررسی از تطبيق قوانين صحي و در ولايات به اداره صحت عامه ارسال نماید . مالک دواخانه بعد از تائيد نظريات مذکور از طرف اداره بررسی از تطبيق قوانين صحي يا اداره صحت عامه ولايت ، مکلف به تطبيق آن می باشد.

ادويه بدون ليبل

ماده بیست ونهم :

مسؤل فني دواخانه نمی تواند ، ادويه بدون ليبل را در

دواخانه نگهداری یا به فروش
برساند .

فصل چهارم

احکام تأدیبی

عدم رعایت حفظ الصحة

ماده سی ام :

هرگاه مالک شرایط حفظ الصحة
دواخانه را رعایت نه نماید ، طور
ذیل باوی برخورد صورت
میگیرد:

۱- مرتبه اول ، توصیه .

۲- مرتبه دوم ، اخطار کتبی .

۳- مرتبه سوم ، تحصیل مبلغ
سه هزار (۳۰۰۰) افغانی .

۴- مرتبه چهارم ، تحصیل مبلغ
ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی .

۵- مرتبه پنجم ، تعلیق جواز
فعالیت حسب احوال الی مدت یک
سال .

عدم اجرای نوکریوالی

ماده سی و یکم :

له لېل پرته درمل وساتي يا يې
وېلوري .

خلورم فصل

تأدیبی حکمونه

د روغتیا ساتنې نه په پام کې نیول

دېرشمه ماده :

که چېرې مالک د درملتون د
روغتیا ساتنې شرایطو په پام کې و نه
نیسي ، په لاندې توګه ورسره چلند
کېږي :

۱- لومړی ځل ، توصیه .

۲- دوه یم ځل ، لیکلی اخطار .

۳- درېیم ځل ، د دريو
زرو (۳۰۰۰) افغانیو تحصیلول .

۴- څلورم ځل ، د لسو زرو
(۱۰۰۰۰) افغانیو تحصیلول .

۵- پنځم ځل ، د احوالو مطابق تر یو
کال مودې پورې د فعالیت د جواز
تعلیقول .

د نوکریوالی نه اجراء کول

یو دېرشمه ماده :

د (۲۴) ساعته نوکړيوالی د نه
اجراء کولو په صورت کې ، له
سرغړوونکي سره په لاندې توگه
چلند کېږي:

- ۱- لومړی ځل ، توصیه .
- ۲- دوه یم ځل ، لیکلی اخطار.
- ۳- درېیم ځل ، د دریو زرو (۳۰۰۰) افغانیو تحصیلول .
- ۴- څلورم ځل ، د لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانیو تحصیلول .
- ۵- پنځم ځل ، د احوالو مطابق تر یوه کال مودې پورې د فعالیت د جواز تعلیقول .

له درملتون څخه د کتنځي په

توگه گټه نه اخستل

دوه دېرشمه ماده :

که چېرې طبیب له درملتون څخه د
کتنځي په توگه گټه واخلي ، د
درملتون له مالک او طبیب سره په
لاندې توگه چلند کېږي :

- ۱- لومړی ځل ، توصیه .
- ۲- دوه یم ځل ، لیکلی اخطار.

در صورت عدم اجرای
نوکړيوالی (۲۴) ساعته با متخلف
، طور ذیل برخوردار صورت
میگیرد :

- ۱- مرتبه اول ، توصیه .
- ۲- مرتبه دوم ، اخطار کتبی.
- ۳- مرتبه سوم ، تحصیل مبلغ سه هزار (۳۰۰۰) افغانی .
- ۴- مرتبه چهارم ، تحصیل مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی.
- ۵- مرتبه پنجم ، تعلیق جواز فعالیت حسب احوال الی مدت یکسال .

عدم استفاده از دواخانه به

حیث معاینه خانه

ماده سی و دوم :

هرگاه طبیب از دواخانه به حیث
معاینه خانه استفاده نماید ، با
مالک دواخانه و طبیب طور ذیل
برخورد صورت می گیرد :

- ۱- مرتبه اول ، توصیه .
- ۲- مرتبه دوم ، اخطار کتبی .

رسمي جریده

۱۳۱

۳- مرتبه سوم ، تحصیل مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) افغانی از هر یک .

۴- مرتبه چهارم ، تحصیل مبلغ سه هزار (۳۰۰۰) افغانی از هر یک .

۵- مرتبه پنجم ، تعلیق جواز فعالیت دواخانه حسب احوال الی مدت یک سال .

اجازة فعالیت مجدد

ماده سی و سوم :

اشخاصیکه جواز فعالیت شان تعلیق می گردد ، می توانند بعد از انقضای مدت تعلیق و پرداخت مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی ، اجازة فعالیت مجدد دواخانه را بدست آورند .

تحویلی پول

ماده سی و چهارم :

مبالغ مندرج احکام این فصل طبق طرز العمل جداگانه از طرف

۳- درپیم خل ، له هر یوه خنخه د دوو زرو (۲۰۰۰) افغانیو تحصیلول .

۴- خلورم خل ، له هر یوه خنخه د دریو زرو (۳۰۰۰) افغانیو تحصیلول .

۵- پنخم خل ، د احوالو مطابق د یوه کال مودې لپاره د درملتون د فعالیت د جواز خنډول .

د بیا فعالیت اجازه

درې دېرشمه ماده :

هغه اشخاص چې د فعالیت جواز یې تعلیقېږي ، کولای شي د تعلیق د مودې له تېرېدو او لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانیو وړکړې وروسته ، د درملتون د بیا فعالیت اجازه ترلاسه کړي .

د پیسو تحویلول

خلور دېرشمه ماده :

د دې فصل په حکمونو کې درج شوي مبالغ د جلا کړنلارې مطابق د

مسؤولين مربوط تحصیل وبه
حساب واردات دولت تحویل
بانک میگردد .

فصل پنجم

احکام متفرقه

داشتن کتاب ثبت

ماده سی و پنجم :

دواخانه دارای مهر ، لوحه
معیاری ، کتاب ثبت ادویه و کتاب
ثبت ادویه مخدر و تحت کنترل
می باشد که شکل و محتوای آن از
طرف اداره بررسی ازتطبيق قوانین
صحي تثبيت و توسط مالک تهیه
می گردد .

تطبيق احکام مقررہ

ماده سی و ششم :

اداره بررسی ازتطبيق قوانین
صحي وزارت صحت عامه از
تطبيق احکام این مقررہ مراقبت
می نماید .

انفاذ

اروندو مسؤولينو لخوا تحصیل او د
دولت د وارداتو په حساب بانک ته
تحویلېږي .

پنځم فصل

متفرقه حکمونه

د ثبت د کتاب لړل

پنځه دېرشمه ماده :

درملتون د مهر ، معیاري لوحې ، د
درملو د ثبت د کتاب او د مخدرو
او تر کنترل لاندې درملو د ثبت د
کتاب لرونکی وي چې ډول او
محتوي يې د روغتیايي قوانینو د
تطبيق د څېړنې د ادارې لخوا تثبيت
او د مالک په واسطه برابرېږي .

د مقررې د حکمونو تطبيقول

شپږ دېرشمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت د روغتیايي
قوانینو د تطبيق د څېړنې اداره د دې
مقررې د حکمونو له تطبيق څخه
څارنه کوي .

انفاذ

رسمي جریده

۱۳۳

اووه دپړشمه ماده :

دغه مقررہ د وزیرانو د شورې د تصویب له نېټې څخه نافذه او په رسمي جریده کې دې خپره شي او په نافذېدو سره یې د ۱۳۶۱ کال په (۵۱۳) گڼه رسمي جریده کې خپره شوي د درملتونونو مقررہ او د ۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ. ق نېټې د (۵۸۲) گڼې فرمان په واسطه نافذه شوي د درملتونونو مقررہ لغو کڼل کېږي

ماده سی و هفتم :

این مقررہ از تاریخ تصویب شورای وزیران نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن ، مقررہ دواخانه ها منتشره جریده رسمی شماره (۵۱۳) سال ۱۳۶۱ و مقررہ دواخانه ها نافذ شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مورخ ۱۴/۶/۱۴۲۲ هـ. ق ملغی شمرده می شود .

د درملو او طبي لوازمو د تولید
او توريد دمقررې د انفاذ په
هکله، د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د وزيرانو د شوري
مصوبه

مصوبه
شورای وزیران جمهوري
اسلامي افغانستان، درمورد
انفاذ مقررۀ تولید و توريد
ادويه و لوازم طبي

گڼه: (۳۹)

شماره: (۳۹)

نېټه: ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

د درملو او طبي لوازمو د تولید او توريد
مقررۀ چې په (۶) فصلونو او (۵۷)
مادو کې د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د وزيرانو د شوري
لخوا تصويب شويده،
منظوروم.

مقررۀ تولید و توريد ادويه و لوازم
طبي که بداخل (۶) فصل
و (۵۷) ماده از طرف شورای
وزیران جمهوري اسلامي
افغانستان تصويب گرديده،
منظورمیدارم.

دغه مقررۀ د تصويب له نېټې څخه
نافذۀ او په رسمي جریده کې دې
خپره شي.

این مقررۀ از تاریخ تصويب
نافذ و در جریده رسمی
نشر گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

رئيس جمهوري اسلامي

جمهوريت رئيس

افغانستان

فهرست مندرجات

مقرره توليد و توريد ادويه و لوازم طبي

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۱۰۹.....	مبني	ماده اول:
۱۰۹.....	مشروعيت توليد و توريد	ماده دوم:

فصل دوم

توليد ادويه و ساير لوازم طبي

۱۱۰.....	شرايط جواز توليد	ماده سوم:
۱۱۰.....	جواز فعاليت توليد	ماده چهارم:
۱۱۲.....	شرايط ايجاد شركت	ماده پنجم:
۱۱۳.....	توليد ادويه مطابق معيارهاي بين المللي	ماده ششم:
۱۱۳.....	تجزيه كمى و كيفى	ماده هفتم:
۱۱۴.....	بسته بندي محصولات توليدي	ماده هشتم:
۱۱۵.....	تثبيت قيمت	ماده نهم:
۱۱۵.....	مقدارفي واحدوزن مطابق لست ادويه مجاز	ماده دهم:
۱۱۵.....	توريد مواد خام	ماده يازدهم:
۱۱۶.....	اطلاع مالک	ماده دوازدهم:
۱۱۶.....	تجديد جواز	ماده سيزدهم:

فصل سوم

تورید ادویه وسایر

لوازم طبی

شرایط جواز تورید.....	۱۱۷	ماده چهاردهم :
تورید و تدارک ادویه مورد نیاز.....	۱۱۸	ماده پانزدهم :
شرایط تورید ادویه.....	۱۱۸	ماده شانزدهم :
ضرورت ادویه خارج از لیست ادویه مجاز.....	۱۱۹	ماده هفدهم :
شرایط ثبت شرکت تولیدی خارجی.....	۱۲۰	ماده هجدهم :
تورید ادویه از شرکت های ثبت شده.....	۱۲۳	ماده نوزدهم :
حتمی بودن نمونه گیری.....	۱۲۳	ماده بیستم :
معیاری بودن نتایج.....	۱۲۴	ماده بیست و یکم :
محو ادویه وسایر لوازم طبی.....	۱۲۴	ماده بیست و دوم :
تصدیق لابراتوار باصلاحیت.....	۱۲۴	ماده بیست و سوم :
بسته بندی محصولات توریدی.....	۱۲۵	ماده بیست و چهارم :
تحریر بروشور به زبان های رسمی.....	۱۲۶	ماده بیست و پنجم :
کنترول مطالب.....	۱۲۶	ماده بیست و ششم :
تورید اقلام مطابق پرو فورمه.....	۱۲۷	ماده بیست و هفتم :
تورید ادویه مخدر.....	۱۲۸	ماده بیست و هشتم :
توظیف خورد فنی.....	۱۲۸	ماده بیست و نهم :
اجازه تورید ادویه به اساس چگونگی شمولیت آن		ماده سی ام :
در لیست ادویه مجاز.....	۱۲۹	

رسمی جریده

۱۳۷

۱۳۰.....	محاسبه و تثبیت مفاد	ماده سی و یکم:
۱۳۰.....	تجدید قیمت	ماده سی و دوم:
۱۳۰.....	تقاضایه اساس ضرورت	ماده سی و سوم:
۱۳۱.....	مرکز شرکت و نمایندگی های آن	ماده سی و چهارم:
۱۳۱.....	حتمی بودن موجودیت فارمسست	ماده سی و پنجم:
۱۳۱.....	مشاهده تغییرات فیزیکی	ماده سی و ششم:
۱۳۲.....	توزیع عادلانه	ماده سی و هفتم:
۱۳۲.....	شرایط مطمئن نگهداشت	ماده سی و هشتم:
۱۳۳.....	تورید مطابق معیارهای بین المللی	ماده سی و نهم:
۱۳۳.....	مکلفیت ارایه راپور فروش	ماده چهل:
۱۳۳.....	طی مراحل گمرکی	ماده چهل و یکم:
۱۳۴.....	غیرمجاز بودن عرضه ادویه طورپرچون	ماده چهل و دوم:
۱۳۴.....	تورید توسط تصدی فارمسی	ماده چهل و سوم:
۱۳۵.....	حالات تورید ادویه به اساس ضرورت	ماده چهل و چهارم:
۱۳۵.....	تاریخ تولید و انقضاء	ماده چهل و پنجم:

فصل چهارم

عمده فروشی ادویه

و سایر لوازم طبی

۱۳۶.....	شرایط جواز عمده فروشی	ماده چهل و ششم:
۱۳۷.....	جواز فعالیت عمده فروشی	ماده چهل و هفتم:
۱۳۸.....	تدارک ادویه	ماده چهل و هشتم:

فصل پنجم احکام تأدیبی

مادهٔ چهل و نهم:	داشتن کمیت و کیفیت ادویه مطابقی
مادهٔ پنجاهم:	معیارهای بین المللی..... ۱۳۹
مادهٔ پنجاه و یکم:	تورید ادویه از شرکت های ثبت شده..... ۱۳۹
مادهٔ پنجاه و دوم:	تعلیق یا سلب جواز فعالیت..... ۱۴۰
مادهٔ پنجاه و سوم:	امتناع از حکم..... ۱۴۰
	اخذ جواز مجدد..... ۱۴۱

فصل ششم احکام متفرقه

مادهٔ پنجاه و چهارم:	تفتیش شرکت..... ۱۴۱
مادهٔ پنجاه و پنجم:	اخذ حق الاجرت..... ۱۴۲
مادهٔ پنجاه و ششم:	پرداخت مالیه..... ۱۴۳
مادهٔ پنجاه و هفتم:	تاریخ انفاذ..... ۱۴۳

رسمي جریده

۱۳۹

مقررۀ تولید و توريد ادويه

ولوازم طبي

فصل اول

احکام عمومي

د درملو او طبي لوازمو

دتوليد او توريد مقررہ

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

مادۀ اول :

این مقررہ به تأسی از حکم مندرج فقرۀ (۲) مادۀ شانزدهم قانون ادويه به منظورتنظیم امور مربوط به تولید و توريد ادويه و سايرلوازم طبي وضع گرديده است .

مشروعیت تولید و توريد

مادۀ دوم:

توليد و توريد ادويه و ساير لوازم طبي مجاز، مطابق احکام قانون ادويه ، قانون سرمايه گذاری خصوصي و این مقررہ صورت می گیرد.

مبني

لومړۍ ماده :

دغه مقررہ د درملو دقانون دشايرسمي مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم پر بنسټ، د درملو او نورو طبي لوازمو په تولید او توريد پورې د اړوندو چارو دتنظیم په منظور، وضع شوې ده.

دتوليد او توريد مشروعیت

دوه يمه ماده :

دمجازو درملو او نورو طبي لوازمو توليد او توريد، د درملو قانون، دخصوصي پانگې اچونې دقانون او ددغې مقررې دحکمونومطابق ، صورت مومي.

فصل دوم

تولید ادویه و سایر لوازم

طبی

شرایط جواز تولید

ماده سوم:

جواز تولید ادویه و سایر لوازم
طبی به شخصی حقیقی یا حکمی
داده میشود که واجد شرایط
ذیل باشد:

- ۱- شخص حقیقی سن هجده
سالگی را تکمیل نموده باشد.
- ۲- از حقوق مدنی محروم
نگردیده باشد.
- ۳- مرتکب جرم جنایت نگردیده
باشد.

جواز فعالیت تولید

ماده چهارم:

(۱) شخص مندرج ماده سوم
این مقرره در خواست تأسیس
شرکت (کمپنی) تولید ادویه

دویم فصل

د درملو او نورو طبي لوازمو

تولید

د تولید دجواز شرایط

دریمه ماده:

د درملو او نورو طبي لوازمو
د تولید جواز هغه حقیقی یا حکمی
شخص ته ورکول کېږي چې د
لاندې شرایطو لرونکی وي:

- ۱- حقیقی شخص د اتلس کلنۍ
سن بشپړ کړی وي.
- ۲- له مدني حقوقو څخه محروم
شوی نه وي.
- ۳- د جنایت د جرم مرتکب شوی
نه وي.

د تولید د فعالیت جواز

خلورمه ماده:

(۱) د دغې مقرري په دریمه ماده
کې درج شوی شخص، د درملو او
نورو طبي لوازمو د تولید د شرکت

وساير لوازم طبي را
با مشخص نمودن نکات
ذيل به وزارت صحت عامه ارايه
می نمايد:

- ۱- سرمایه ابتدائی .
- ۲- ساحه فعالیت .
- ۳- تعداد اقلام تولید .
- ۴- نوعیت محصولات دوایی .
- ۵- امکانات تخنیکي و تجهيزاتي .
- ۶- امکانات نیروی بشری .
- ۷- شرایط استخدام کارکنان
فنی و اداری .

(۲) اداره امور فارمسی، در
خواست مندرج فقره (۱)
این ماده را در خلال مدت
حداکثر سه ماه ارزیابی و
در مورد، رد یا قبول آن با دلایل
مؤجه به در خواست دهنده
اطلاع می دهد .

(۳) جواز فعالیت تولید ادویه
وساير لوازم طبي بعد از ارزیابی
و تائید هیئت اداره امور فارمسی

(کمپنی) د تاسیسولو غوبنتلیک ،
دلاندې ټکو په مشخصولو سره
دعامې روغتیا وزارت ته وړاندې
کوي:

- ۱- لومړنۍ پانگه .
- ۲- د فعالیت ساحه .
- ۳- د تولید د اقلامو شمېر .
- ۴- د درملیزو محصولاتو ډول .
- ۵- تخنیکي او تجهيزاتي امکانات .
- ۶- د بشري ځواک امکانات .
- ۷- د فني او اداري کارکوونکو
د استخدام شرایط .

(۲) د فارمسی د چارو اداره ، ددې
مادې په (۱) فقره کې درج شوی
غوبنتلیک ، زیات نه زیات د دریو
میاشتو په ترڅ کې ارزوي او له
موجهو دلایلو سره دهغه د رد
یا منلو په هکله، غوبنتلیک
ورکوونکي ته خبر ورکوي .

(۳) د درملو او نورو طبي لوازمو د
تولید د فعالیت جواز د فارمسی د
چارو د ادارې د هیئت له ارزونې او

تأیید وروسته، د فارمسی د چارو د ادارې له خوا صادرېږي. صادرېږي. صادرېږي. صادرېږي.

(۴) د دې مادې په (۳) فقره کې درج شوی د فعالیت جواز د پنځوسو زرو (۵۰۰۰۰) افغانیو د ورکړې په بدل کې د فارمسی د چارو د ادارې له خوا ورکول کېږي.

د شرکت د جوړېدو شرایط

پنځمه ماده :

د درملو او نورو طبي لوازمو د تولید شرکت (کمپنی) تر دغو شرایطو لاندې جوړېږي:

- ۱- د شرکت (کمپنی) دنقشې لرل.
- ۲- د منل شویو نړیوالو معیارونو مطابق د تخنیکي ماشین آلاتو او دستگاهو لرل.
- ۳- د درملو دکمي او کيفي تجزيې د مجهز لابراتوار لرل.
- ۴- د فارمسستانو، دفارمسستانو دمرستیل او مـاهرو کارکوونکولرل، دهغوی دمسلکي واک له په پام کې نیولو سره.
- ۱- داشتن نقشه شرکت (کمپنی) .
- ۲- داشتن ماشین آلات و دستگاه های تخنیکي مطابق معیارهای قبول شده بین المللی .
- ۳- داشتن لابراتوار مجهز تجزیه کمی و کیفی ادویه .
- ۴- داشتن فارمسستان ، معاون فارمسستان و کارکنان ماهر با رعایت صلاحیت مسلکی آنها.

۵- داشتن مواد خام معیاری و با کیفیت، جهت تولید ادویه با کیفیت و مطابق با معیارهای قبول شده بین المللی .

تولید ادویه مطابق معیار های

بین المللی

ماده ششم:

شرکت (کمپنی) تولید ادویه، اعم از دولتی و خصوصی مکلف است، ادویه و سایر لوازم طبی را مطابق معیار های قبول شده بین المللی تولید نماید .

تجزیه کمی و کیفی

ماده هفتم :

(۱) شرکت تولید ادویه و سایر لوازم طبی مکلف است، محصولات تولیدی خویشرا قبل از عرضه به بازار جهت تجزیه کمی و کیفی به اداره کنترل و تأمین کیفیت ادویه و مواد غذایی وزارت صحت عامه ارسال

۵- دبا کیفیته او منل شویو نریوالو معیارونو مطابق د درملو دتولید لپاره ، دمعیاری اوباکیفیته او مو موادو لرل.

د نریوالو معیارونو مطابق د

درملو تولید

شپرمه ماده :

د درملو دتولید شرکت (کمپنی) که دولتی وی او که خصوصی، مکلف دی ، درمل او نور طبی لوازم دمنل شویو نریوالو معیارونو مطابق تولید کری.

کمی او کیفی تجزیه

اوومه ماده :

(۱) د درملو او نورو طبی لوازمو دتولیدولو شرکت مکلف دی، بازار ته له وړاندې کولو مخکې خپل تولیدي محصولات دکمی او کیفی تجزیې لپاره دعامې روغتیا وزارت د درملو اوغذایی موادو دکیفیت دکترول او تأمین ادارې ته

ولپري.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی شرکت کولای شي د درملو اوغذايي موادو دکنترول او تأمین د ادارې او دفارمسی د چارو د ادارې له تصدیق وروسته ، درمل اونور طبي لوازم دخرځلاو لپاره وړاندې کړي.

د توليدي محصولاتو بسته بندي

اتمه ماده :

د درملو او نورو طبي لوازمو دتوليدشرکت (کمپنی) مکلف دی، لاندې مطالب دخپلو توليدي محصولاتو دبسته بندي دپاسه وليکي:

۱- د درملو جنريک نوم.

۲- د درمليزيوه (في) واحد د وزن مقدار يادشکل حجم.

۳- دتوليد اوانقضاء نېټه.

۴- د دسټي شمېره

(Batch Number).

۵- دپرچون پلورنې بيه.

نمايد .

(۲) شرکت مندرج فقره (۱) اين ماده می تواند بعد از تصدیق اداره کنترول و تأمین ادويه و مواد غذائی و تأیید رسمی اداره امور فارمسی، ادويه وسایر لوازم طبي را جهت فروش عرضه نماید .

بسته بندي محصولات توليدي

ماده هشتم :

شرکت (کمپنی) توليد ادويه و ساير لوازم طبي مکلف است، مطالب ذيل را بالای بسته بندي محصولات توليدي خویش تحرير نمايد :

۱- نام جنريک ادويه.

۲- مقدار في واحد وزن يا حجم شکل دوايي .

۳- تاريخ توليد و انقضاً.

۴- شماره دسټه

(Batch Number) .

۵- قيمت فروش پرچون .

رسمي جریده

۱۴۵

- ۶- د درملو او نورو طبي لوازمو د تولید د شرکت (کمپنی) نوم او آدرس .
۷- د هېواد له رسمي ژبوڅخه په یوې باندې، لازمه لارښوونه (پروشور).

دبېي تثبيت

نهمه ماده :

د شرکت د درملو او نورو طبي لوازمو بيه، د اړوندو سندونو (اومو موادو او نورو لگښتونو) له په پام کې نيولو سره، د فارمسي د چارو د ادارې لخوا تثبيتېږي.

دمجازو درملو دلست مطابق دفي

واحد دوزن مقدار

لسمه ماده :

د درملو او نورو طبي لوازمو د درمليزې واحد د وزن مقدار يا د شکل حجم دې دمجازو درملو دلست مطابق وي.

تثبيت قيمت

ماده نهم :

قيمت ادويه و ساير لوازم طبي شرکت، با نظر داشت اسناد مربوطه (مواد خام و ساير مصارف) از طرف اداره امور فارمسي تثبيت ميگردد.

مقدار في واحد وزن مطابق

لست ادويه مجاز

ماده دهم :

مقدار في واحد وزن يا حجم شکل دوايي ادويه و ساير لوازم طبي، مطابق لست ادويه مجاز مي باشد .

د اومو موادو تورید

یوولسمه ماده :

په دغې مقرې کې د درج شویو شرایطو لرونکی د درملو او نورو طبي لوازمو دتولید شرکت کولای شي دخپلې اړتیا وړ اومه مواد، دفارمسی چارو د ادارې د اجازې له اخستلو وروسته ، تورید کړي.

دمالک خبرتیا

دوولسمه ماده :

(۱) که چېرې دشرکت په لومړنۍ پانگې، دتولید داقلامو په شمېر، تشکیل اودفعالیت په ډول کې بدلونونه رامنځته شي، مالک مکلف دی، موضوع په لیکلي ډول دفارمسی چارو ادارې ته خبرورکړي.

(۲) دفارمسی دچارو اداره دیوې میاشتي مودې په ترڅ کې، موضوع ارزوي، دهغې د رد یا منلو په هکله

تورید مواد خام

ماده یازدهم :

شرکت تولید ادویه و سایر لوازم طبي واجد شرایط مندرج این مقررہ، می تواند مواد خام مورد ضرورت خود را بعد از اخذ اجازة اداره امور فارمسی تورید نماید .

اطلاع مالک

ماده دوازدهم:

(۱) هرگاه تغییرات درسرمایه ابتدایی، تعداد اقلام تولید، تشکیل و طرز فعالیت شرکت به وجود آید ، مالک مکلف است، موضوع را به اداره امور فارمسی کتباً اطلاع دهد.

(۲) اداره امور فارمسی در خلال مدت یکماه، موضوع را ارزیابی نموده، در مورد، رد یا قبول آن

تصميم نيسي.

د جواز نوي کول

ديارلسمه ماده :

د درملو اونور طبي لوازمو دتوليد شرکت مکلف دی، د درې کالو مودې له تېرېدو وروسته د دغې مقررې دخلورمې مادې د حکم له په پام کې نيولو سره دخپل فعالیت جواز نوي کړي.

درېم فصل

د درملو اونورو طبي لوازمو

تورید

د تورید د جواز شرایط

خوارلسمه ماده :

(۱) د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید جواز هغه حقيقي يا حکمي شخص ته ورکول کېږي چې د لاندې شرایطو لرونکی وي:

۱- حقيقي شخص داتلس کلنۍ سن بشپړ کړی وي.

۲- له مدني حقوقو څخه محروم

تصميم اتخاذ می نماید.

تجدید جواز

ماده سیزدهم:

شرکت تولید ادویه و سایر لوازم طبي مکلف است، بعد از انقضای مدت سه سال جواز فعالیت خویش را بانظر داشت حکم ماده چهارم این مقررہ تجدید نماید .

فصل سوم

تورید ادویه و سایر لوازم

طبي

شرایط جواز تورید

ماده چهاردهم:

(۱) جواز تورید ادویه و سایر لوازم طبي به شخصی حقيقي يا حکمی داده میشود که واجد شرایط ذیل باشد :

۱- شخص حقيقي سن هجده سالگی را تکمیل نموده باشد .

۲- از حقوق مدنی محروم

شوی نه وي.

نگرديده باشد .

۳- دجنایت دجرم مرتکب شوی نه وي.

۳- مرتکب جرم جنایت نگرديده باشد .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی جواز، دخلو پښتو زرو (۴۰۰۰۰) افغانیو د ورکړې په بدل کې ، دفارمسی چارو د ادارې له خوا صادرېږي.

(۲) جواز فعالیت مندرج فقره (۱) این ماده در بدل پرداخت مبلغ ، چهل هزار (۴۰۰۰۰) افغانی از طرف اداره امور فارمسی صادر می گردد.

د اړتیا وړ درملو توریډ

توریډ و تدارک ادویه

اوتدارک

مورد نیاز

پنځلسمه ماده :

ماده پانزدهم:

(۱) د درملو اونورو طبي لوازمو توریډ اوتدارک (په دولتي برخه کې) دعامي روغتیا وزارت د فارمسی چارو په ادارې پورې منحصر دی اوددغې مقرري د حکمونو مطابق صورت مومي.

(۱) توریډ و تدارک ادویه وسایر لوازم طبي (در بخش دولتي) منحصر به تصدی فارمسی وزارت صحت عامه بوده و مطابق احکام این مقررہ صورت می گیرد .

(۲) غیردولتي خیریه مؤسسه کولای شي د خپلې اړتیا وړ درمل او نورطبي لوازم ، ددغې مقرري (۱۹) څخه تر ۲۳ مادې اوپه (۲۷) ماده کې د درج شویو حکمونو له

(۲) مؤسسه خیریه غیر دولتي می تواند ادویه و سایر لوازم طبي مورد نیاز خویش را با رعایت احکام مندرج مواد (۱۹) الی ۲۳ و ۲۷) این مقررہ

په پام کې نیولو سره ، توريد کړي .

توريد نمايد .

د درملو دتوريد شرايط

شرايط توريد ادويه

شپاړسمه ماده :

ماده شانزدهم:

داشخصو، مؤسسواوخصوصي توريدي شرکتونو په واسطه د درملو او نورو طبي لوازموتوريد، په دغې مقرري کې د درج شويو حکمونواودفارمسي چارو د ادارې دکړنلارو مطابق، تردغو شرايطو لاندې صورت مومي:

توريد ادويه و ساير لوازم طبي توسط اشخاص، مؤسسات و شرکت های توريدي خصوصي مطابق احکام مندرج اين مقرره و طرز العمل های اداره امور فارمسي تحت شرايط ذيل صورت مي گيرد :

۱- د درملو او نورو طبي لوازمو د توريد دجواز اخستل.

۱- اخذ جواز توريد ادويه و ساير لوازم طبي .

۲- دبهري توليدي شرکت (کمپني) ثبتول.

۲- ثبت شرکت (کمپني) توليدي خارجي .

۳- دمجازو درملو دلست له په پام کې نیولو سره د اړوندو درمليزو اقلامو ثبتول.

۳- ثبت اقلام دوايي مربوطه با نظر داشت لست ادويه مجاز .

۴- دتوريدي اقلامو دمعياري کيفيت لرل.

۴- داشتن کيفيت معياري اقلام توريدي .

دمجازو درملو له لست څخه د

ضرورت ادويه خارج از

بهر درملو اړتيا

لست ادويه مجاز

اؤلسمه ماده :

دمجازو درملوله لست خخه د بهر درملو تورید، په هغه صورت کې مجاز دی چې اړتیا یې په علمي توګه د درملیز ملي بورډ له خوا تثبیت او دعامي روغتیا وزارت له لوري منظور شوي وي.

د بهرني توليدي شرکت د ثبت

شرایط

اتلسمه ماده :

(۱) بهرني توليدي شرکت تردغو شرایطو لاندې ، د فارمسی د چارو په ادارې کې ثبتېږي:

۱- په هغه صورت کې چې پخپل اړوند هېواد کې له نیک شهرت خخه برخورداره وي.

۲- په هغه صورت کې چې توليدي درمل یې دنړیوالو معیارونو مطابق وي.

۳- په هغه صورت کې چې توليدي درمل یې دمؤلد هېواد او له هغه خخه بهربازار کې دیوشان کیفیت

ماده هفدهم :

تورید ادویه خارج از لست ادویه مجاز، در صورتی مجاز می باشد که ضرورت آن به صورت علمی از طرف بورډ ملی دوايي تثبیت و از جانب وزارت صحت عامه منظور گردیده باشد .

شرایط ثبت شرکت تولیدی

خارجی

ماده هجدهم:

(۱) شرکت تولیدی خارجی تحت شرایط ذیل در اداره امور فارمسی ثبت میگردد:

۱- در صورتیکه در کشور مربوطه خویش از شهرت نیک برخوردار باشد.

۲- در صورتیکه ادویه تولیدی آن مطابق معیار های بین المللی باشد .

۳- در صورتیکه ادویه تولیدی آن در بازار کشور مؤلد و خارج از آن دارای کیفیت یکسان

- لرونکي وي. باشد .
- ۴- په هغه صورت کې چې د درملو اونور وروطي لوازمو د تولید جواز، دموئلدهواد د دريوواکمنوادارو (دعامې روغتيا، سوداگري او بهرنیو چارو وزارتونو) لخوا تصدیق او په صادرونکي هېواد کې دافغانستان دسوداگري-داتشې له لارې، وړاندې شوی وي.
- ۵- په هغه صورت کې چې په هېواد کې دننه د تولیدي درملو د صادرو لول جواز ولري.
- ۶- په هغه صورت کې چې له مؤلدهواد څخه بهرله خپلو تولیدي اقلامو څخه دگټې اخستنې او کم نه کم له نورو هېوادونو څخه یوه ته دهغو دصادرو لولو سندونه ولري.
- ۷- په هغه صورت کې چې دکمي او کيفي تجزيې دمجهز لابراتوار لرونکی وي، او ددستې دهرې شمېرې لپاره دتجزيې تصدیق وړاندې کړی شي.
- باشد .
- ۴- در صورتیکه جواز تولید ادویه و سایر لوازم طبی از طرف سه اداره باصلاحیت کشور مؤلد (وزارت های صحت عامه، تجارت و امور خارجه) تصدیق و از طریق اتشه تجارتي افغانستان در کشور صادر کننده ارایه شده باشد .
- ۵- در صورتیکه جواز صدور ادویه تولیدی را در داخل کشور داشته باشد .
- ۶- در صورتیکه اسناد استفاده از اقلام تولیدی خود را به خارج از کشور مؤلد و صدور آنرا حد اقل به یکی از کشور های دیگر داشته باشد .
- ۷- در صورتیکه دارای لابراتوار مجهز تجزیه کمی و کیفی بوده تصدیق تجزیه را برای هر شماره دسته ارایه نموده بتواند .

- ۸- په هغه صورت کې چې د ثبت په منظور د درملیزو تولیدي اقلامونو، په مؤلدهېواد کې دافغانستان دسفارت دسوداگرېزې اتشې له لارې ولېږي.
- ۹- په هغه صورت کې چې په درملیزستندرد فورمولیشن کې دشاملو اجزاوو په شمول د درملو دمشخصې سندونه، نرخپاڼه، دبسته بندۍ مشخصات، دتجزیې سندونه، دتجزیې دمیتود مأخذ او دپخو موادو دتجزیې تصدیق یې وړاندې کړي وي.
- ۱۰- په هغه صورت کې چې د تولیدي شرکت په واسطه وړاندې شوې نرخپاڼه، دنړیوالو بیو مطابق وي.
- ۱۱- په هغه صورت کې چې د GMP (Good Manufacturing practices) و IOS(International Organization for standardization) تصدیقونه دمؤلدې کمپنۍ له لوري وړاندې شوي وي.
- ۱۲- په هغه صورت کې چې په ۸- در صورتیکه نمونه های اقلام دوايي توليدي را به منظور ثبت از طريق اتشه تجارتي سفارت افغانستان در کشور مؤلد ارسال نماید .
- ۹- در صورتیکه اسناد مشخصه ادويه را به شمول لست اجزای شامل فورمولیشن استندرد دوايي ، نرخنامه، مشخصات بسته بندی ، اسناد تجزيه ، مأخذ میتود تجزيه و تصدیق تجزيه مواد پخته را ارایه نموده باشد.
- ۱۰- در صورتیکه نرخنامه ارایه شده، توسط شرکت توليدي مطابق قیمت های بین المللی باشد .
- ۱۱- در صورتیکه تصادیق GMP (Good Manufacturing practices) و IOS(International Organization for standardization) از جانب کمپنی مؤلد ارایه شده باشد .
- ۱۲- در صورتیکه تمام اسناد DMF

رسمي جریده

۱۵۳

(Drug Master File) مربوط به هر قلم تولیدی رایج شده باشد .

۱۳- پرداخت مبلغ، پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی در بدل ثبت هر قلم ادویه و تحویل آن به حساب واردات دولت در بانک .

۱۴- در صورت موجودیت مهر و امضای مسؤول کمپنی روی اسناد .

(۲) شرکت با کمال شرایط مندرج فقره (۱) این ماده بعد از تصویب بورد ملی دوايي و منظوری وزارت صحت عامه ثبت میگردد .

تورید ادویه از شرکت های

ثبت شده

ماده نهم :

شرکت توریدی ادویه و سایر لوازم طبی مکلف است ، ادویه و سایر لوازم طبی مورد ضرورت را از شرکت های ثبت شده در

هر تولیدی قلم پورې اړوند DMF (Drug Master File) ټول سندونه وړاندې شوي وي .

۱۳- د هر قلم درملو د ثبت په بدل کې د پنځو زرو (۵۰۰۰) افغانیو ورکړه او د دولت د وارداتو په حساب بانک ته دهغو تحویلول .

۱۴- د سندونو پرمخ ، دکمپنی د مسؤول دمهر اولاسلیک شتون په صورت کې .

(۲) شرکت ، د دې مادې په (۱) فقرې کې د درج شویو شرایطو په بشپړولو ، د درملیزملي بورډ له تصویب او دعامي روغتیا وزارت له منظوری وروسته ثبتېږي .

له ثبت شویو شرکتونو څخه د

درملو تورید

نولسمه ماده :

د درملو اونورو طبي لوازمو توریدي شرکت مکلف دی د اړتیا وړ درمل او نور طبي لوازم ، د فارمسی چارو په

اداره امور فارمسی، توريد
نماید .

حتمی بودن نمونه گیری

ماده بیستم :

نمونه گیری از هر شماره دسته،
هر قلم ادویه و سایر لوازم طبی
جهت کنترل کمی و کیفی
حتمی میباشد و از طرف نماینده
با صلاحیت اداره امور فارمسی
صورت می پذیرد .

معیاری بودن نتایج

ماده بیست و یکم :

ادویه توريد شده وقتی عرضه
شده میتواند که تجزیه کمی
و کیفی آن توسط اداره
کنترول و تأمین کیفیت ادویه
و مواد غذایی صورت گرفته و
نتایج آن معیاری باشد.

محوادویه و سایر لوازم

طبی

ماده بیست و دوم:

اداری که له ثبت شویو شرکتونو
خنه، توريد کری.

د نمونی اخستنی حتمی والی

شلمه ماده :

دکمی او کیفی کنترول لپاره د دستې
له هرې شمېرې ، د درملو او نورو
طبی لوازمو له هر قلم خنخه نمونه
اخستنه حتمی ده او دفارمسی چارو
د ادارې د واکمن استازي لخوا
صورت مومي.

دپایلو معیاری والی

یوویشته ماده:

توريد شوي درمل هغه وخت
وراندې کېدی شي چې کمی
او کیفی تجزیې یې د درملو او غذایی
موادو دکنترول او تأمین د ادارې په
په واسطه صورت موندلی وي
او پایلې یې معیاری وي.

د درملو او نورو طبی لوازمو

محوه کول

دوه ویشته ماده:

اداره امور فارمسی مکلف است، در صورت عدم مطابقت کیفیت ادویه و سایر لوازم طبی با معیارهای قبول شده، آنرا بعد از اطلاع به مراجع ذیربط، طبق احکام قانون ورهنمود های قبول شده محو نماید.

تصدیق لایراتوار با صلاحیت

ماده بیست و سوم:

در صورتیکه اقلام دوايي و سایر لوازم طبی توريدی در داخل کشور تجزیه کمی و کیفی شده نتواند، شرکت (کمپنی) توريد کننده مکلف است، تصدیق تجزیه اقلام مذکور را از طرف لایراتوار با صلاحیت و مستقل برای هر شماره ساخت و محموله ارایه نماید.

بسته بندی محصولات

توريدی

ماده بیست و چهارم:

دفارمسی چارو اداره مکلفه ده، له منل شویو معیارونو سره د درملو او نورو طبي لوازمو دکيفيت دنه مطابقت په صورت کې، هغه اړوندو مراجعوته له خبر ورکولو وروسته، دقانون دحکمونو او منل شوو لارښودونو مطابق، محوه کړي.

دواکمن لایراتوار تصدیق

درويشتمه ماده:

په هغه صورت کې چې دتوريدې درمليزو اونورو طبي لوازمو اقلام په هېواد کې دننه کمي اوکيفي تجزیه نکړی شي، توريدوونکی شرکت (کمپنی) مکلف دی، دجوړېدنې اومحمولې دهرې شمېرې لپاره دواکمن اومستقل لایراتوار لخوا د نوموړو اقلامو دتجزیې تصدیق وړاندې کړي.

د توريدی محصولاتو

بسته بندی

خلېريشتمه ماده:

- د درملو او نورو طبي لوازمو توريدي شرکت مکلف دی دبسته بندي-په وخت کې دمؤلد شرکت په واسطه لاندې مطالب پرخپلو توريدي محصولاتو باندې وليکي:
- ۱- د درملو جنريک نوم (په خرگند ډول دې له سوداگريز نوم څخه غټ وليکل شي).
- ۲- د درمليزو اجزاوو مقادير.
- ۳- د درملو د توليد او انقضاء نېټه.
- ۴- د دسټي شمېره (Batch Number).
- ۵- د توليدوونکي شرکت نوم او آدرس.
- ۶- د توريديوونکي شرکت نوم او آدرس.

تحریر پروشور به زبان های رسمی

ماده بیست و پنجم:

هر بسته دارای ورقه هدایت لازم (بروشور) بوده که به زبان های رسمی کشور تحریر و

په رسمي ژبو دبروشور ليکل

پنځه ويشتمه ماده:

هره بسته دلازمې لارښود پانې (بروشور) لرونکې وي چې دهېواد په رسمي ژبو ليکل شوې او محتوايې

محتوی آن حین ارزیابی اسناد
توسط بورد فنی اداره
امور فارمسی تائید گردیده
باشد.

کنترول مطالب

ماده بیست و ششم:

مطالب مندرج، بالای بسته بندی
ادویه، مطابق حکم ماده بیست
و چهارم این مقرر از طرف
بورد فنی اداره امور فارمسی
کنترول میگردد.

تورید اقلام مطابق پروفورمه

ماده بیست و هفتم:

(۱) اجازه تورید اقلام انفرادی
ادویه و سایر لوازم طبی، مطابق
پرو فورمه صادر و شامل مطالب
ذیل می باشد:

۱- تحریر اسم ادویه تورید شده
به اسم جنریک و تحریر اسم
تجارتی آن زیر اسم جنریک به
داخل قوس تحریر میگردد.

دسندونو د ارزونې په وخت کې
د فارمسی د چارو د ادارې د فني بورډ
په واسطه تائید شوې
وي.

دمطالبو کنترول

شپږويشتمه ماده:

د درملو پر بسته بندیو باندې درج
شوي مطالب د دغې مقررې
دخلپريشتمې مادې د حکم مطابق د
فارمسی د چارو د ادارې د فني بورډ
لخوا کنترولېږي.

دپروفورمې مطابق داقلامو تورید

اووه ويشتمه ماده:

(۱) د درملو او نورو طبي لوازمو د
انفرادي اقلامو د تورید اجازه ،
دپروفورمې مطابق صادرېږي او
لاندې مطالب پکې شامل وي:

۱- په جنریک نوم دتوریدشویو
درملو دنوم لیکل اوسوداگریز نوم
پې دجنریک نوم لاندې دقوس په
منځ کې لیکل کېږي.

- ۲- په څرگنده اولوستې توگه په پروفورمه کې دشامل هر قلم درملو د ترکیب لیکل.
- ۳- دبسته بندۍ د ډول مطابق په پروفورمه کې شامل دبیې وړاندې کول.
- ۴- دپروفورمې دا اعتبار دمودې څرگندول.
- ۵- په پروفورمې کې د درملو یا طبي لوازمو دنېټې دتېرېدو درجول.
- ۶- په پروفورمه کې له مبداء څخه دباردچالانۍ دنېټې درجول.
- ۷- دمحمولې یادستې دهرې شمېرې لپاره دکمي اوکيفي کنترول (کوالتي کنترول) سندونو په يووخت لېرل.
- ۸- دمحمولې دبیې دورکړې او لېرې دشرایطو څرگندول.
- ۲) د اړتیا په صورت کې دې، دفورمولېشن ترکیب هم له پروفورمې سره ضمیمه وړاندې شي.
- ۲- تحریر ترکیب هر قلم ادویه شامل پرو فورمه به صورت واضح و خوانا .
- ۳- ارایه قیمت شامل پروفورمه مطابق طرز بسته بندۍ .
- ۴- توضیح مدت اعتبار پرو فورمه .
- ۵- درج تاریخ انقضای ادویه یا لوازم طبی در پروفورمه .
- ۶- درج تاریخ بارچالانۍ از مبدأ درپرو فورمه .
- ۷- ارسال همزمان اسناد کنترول کمی و کیفی (کوالتي کنترول) برای هر شماره دسته با محموله .
- ۸- توضیح شرایط تادیه قیمت وانتقال محموله .
- (۲) در صورت ضرورت ، ترکیب فورمولیشن نیز ضم پروفورمه ارایه گردد.

دمخدرو درملو تورید

اته ویشتمه ماده :

مخدره اوترکنترول لاندې درمل چې د اړتیا اومصرف اندازه یې د فارمسی د چارو د ادارې دمخدرو درملو دخانګې په واسطه له مقلماتي ارزونې وروسته، درملیزملي بورډ لخوا تثبېري، توریدېري.

د فني بورډ توظیفېدل

نهه ویشتمه ماده :

د فارمسی د چارو د ادارې فني بورډ، د فارمسی د پوهنځي او طبي پوهنتون د استازو په شمول له واکمنو علمي پنځو تنو فارمسیستانو څخه جوړ دی چې د فارمسی د چارو د ادارې په وړاندیز او دعامي روغتیا وزارت په منظوري د یوه کال مودې لپاره توظیفېري.

دمجازو درملو په لست کې

دشمولیت دڅرنګوالي پربنسټ

د درملو دتورید اجازه

تورید ادویه مخدر

ماده بیست وهشتم:

ادویه مخدر و تحت کنترول که اندازه ضرورت و مصرف آن از طرف بورډ ملي دوايي بعد از ارزیابی مقدماتی، توسط شعبه ادویه مخدر اداره امور فارمسی تثبیت میشود، تورید میگردد.

توظیف بورډ فني

ماده بیست ونهم:

بورډ فني اداره امور فارمسی متشکل از پنج تن فارمسیستان با صلاحیت علمی به شمول نمایندگان پوهنځي فارمسی و پوهنتون طبي بوده که به پیشنهاد اداره امور فارمسی و منظوري وزارت صحت عامه برای مدت یک سال توظیف میشود.

اجازه تورید ادویه به اساس

چګونګی شمولیت آن در

لست ادویه مجاز

دېرشمه ماده :

ماده سی ام:

دفارمسی دچارو د ادارې فني بورډ، په پروفورمه کې د درج شويو درملو دتورید اجازه، دهبواد دمجازو درملو په لست کې دهغو دشمولیت دڅرنگوالي، دوزاژ، دفورمولیشن دترکیب، رقابتي بیې، دمولدي کمپنی د راجسټر، فارمکو کنیتیکی او توکسکولوژیکی کتنو، نورو علمي سپارښتنو او داپتیا دڅرنگوالي پربنسټ، صادروي.

بورډ فني اداره امور فارمسی اجازه تورید ادویه مندرج پروفورمه را به اساس چگونگی شمولیت آن در لست ادویه مجاز کشور، دوزاژ، ترکیب فورمولیشن، قیمت رقابتي، راجسټر کمپنی مؤلد، ملاحظات فارمکو کنیتیکی و توکسکولوژیکی، سایر سفارشات علمی و چگونگی ضرورت، صادر می نماید.

دگتي محاسبه او تثبیت

یو دېرشمه ماده :

محاسبه و تثبیت مفاد

ماده سی ویکم:

دفارمسی د چارو اداره، دتوریدی درملو او نورو طبي لوازمو بیه، د دغې مقرري داتلسمي مادې په (۱۰) جزء کې د درج شوي حکم پربنسټ په سلوکې دخلورو فیصدو (۴۰٪) گمرکي محصول، اداري لگښتونو او په سلوکې دلسو فیصدو (۱۰٪) گټې په زیاتولو سره محاسبه کوي او بیه یې تثبیتوي.

اداره امور فارمسی، قیمت ادویه و سایر لوازم طبي توریدی را به اساس حکم مندرج جزء (۱۰) ماده هجدهم این مقرره و باافزودن محصول گمرکی چهار فیصد (۴۰٪) مصارف اداری و ده فیصد (۱۰٪) مفاد محاسبه و تثبیت قیمت می نماید.

دببې نوي کول

دوه دپرشمه ماده :

د درملوبیې ، دنړیوالو بیو او اسعاري نوساناتو له په پام کې نیولو سره نوې کېدی شي.

د اړتیا پر بنسټ غوښتنه

دري دپرشمه ماده:

دفارمسی دچارو اداره کولی شي، د اړتیا په صورت کې دټاکلو درملو او طبي لوازمو تورید، دشونتیاوو له په پام کې نیولو سره د درملو او نورو طبي لوازمو دتورید له شرکتونو څخه وغواړي.

د شرکت مرکز او دهغه نمایندگی

خلوردپرشمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید دشرکت مرکز دکابل په ښار کې وي، اونمایدگی یې عندالضرورت دهبواد په نورو ولایتونو کې هم تأسییدلی شي.

دفارمسیست د موجودیت حتمي والی

تجدید قیمت

ماده سی و دوم:

قیمت ادویه، با نظر داشت قیمت های بین المللی و نوسانات اسعاری تجدید شده میتواند .

تقاضابه اساس ضرورت

ماده سی وسوم:

اداره امور فارمسی میتواند در صورت ضرورت تورید ادویه و سایر لوازم طبي معین را با نظر داشت امکانات از شرکت های تورید ادویه و سایر لوازم طبي تقاضا نماید .

مرکز شرکت و نمایندگی های آن

ماده سی و چهارم:

مرکز شرکت تورید ادویه و سایر لوازم طبي در شهر کابل بوده، نمایدگی های آن عندالضرورت در سایر ولایات کشور نیز تأسیس شده میتواند .

حتمي بودن موجودیت فارمسیست

پنځه دېرشمه ماده:

ماده سی و پنجم :

(۱) د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید شرکت نشي کولای له فارمسست پرته فعالیت وکړي.

(۱) شرکت تورید ادویه و سایر لوازم طبی نمی تواند بدون فارمسست فعالیت نماید .

(۲) فارمسست مکلف دی د درملو اونورو طبي لوازمو دلېږد، ساتنې اومعقول وېش په شمول ، دشرکت دتولوفني چارو څخه دفارمسی له منل شویو معیارونو مطابق څارنه وکړي.

(۲) فارمسست مکلف است از تمام امور فنی شرکت به شمول انتقال ، نگهداشت و توزیع معقول ادویه و سایر لوازم طبی مطابق معیار های قبول شده فارمسی مراقبت نماید .

د فزیکي بدلونونولیدل

مشاهده تغییرات فزیکي

شپږ دېرشمه ماده:

ماده سی و ششم:

که چېرې فارمسست د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید، زېرمه کولو اووېش دپراوونو په بهیرکې فزیکي بدلونونه وويني ، مکلف دی دهغو له وېشلو څخه ډډه وکړي او له موضوع څخه دفارمسی دچارو ادارې ته په لیکلي توگه خبرورکړي.

هر گاه فارمسست در جریان مراحل تورید، تذخیر وتوزیع ادویه و سایر لوازم طبی ، تغییرات فزیکي را مشاهده نماید ، مکلف است از توزیع آن خودداری نموده ، موضوع رابه اداره امور فارمسی طور کتبی اطلاع دهد .

عادلانه وېش

توزیع عادلانه

اووه دېرشمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو د توريد شرکت مکلف دی، خپل توريدي درمل اونور طبي لوازم په عادلانه توگه وويشي او په ټاکلو درملتونونو باندې دهغو له خرڅلاو څخه ډډه وکړي.

دساتني ډاډمن شرايط

اته دېرشمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتوريد شرکت مکلف دی دفارمسي دمعيارونومطابق، د درملو او نورو طبي لوازمو دساتني ډاډمن شرايط برابر کړي.

د نړيوالو معيارونو مطابق توريد

نهه دېرشمه ماده:

د نوروکيمياوي محصولاتو او ريځنتونو توريد د دغې مقرري په (۲۷ او ۲۸) ماده کې د درج شويو حکمونو مطابق له اړتيا سره سم او دنړيوالو معيارونو مطابق، صورت

ماده سي و هفتم:

شرکت توريد ادويه و ساير لوازم طبي مکلف است ادويه و ساير لوازم طبي توريدي خویش را طوعادلانه توزیع نموده واز فروش آن به دواخانه های معين خود داری نماید .

شرايط مطمئن نگهداشت

ماده سي وهشتم:

شرکت توريد ادويه و ساير لوازم طبي مکلف است شرايط مطمئن نگهداشت ادويه وساير لوازم طبي را طبق معيارهای فارمسي مساعد نماید .

توريد مطابق معيارهای بين المللی

ماده سي ونهم:

توريد ساير محصولات کيمياوي و ريځنت ها مطابق احکام مندرج مواد (۲۷ و ۲۸) اين مقررہ حسب ضرورت و مطابق معيارهای بين المللی صورت

مومي.

می گیرد.

دخرخلاو درپوت دوراندې

مکلفیت ارایه راپور

کولو مکلفیت

فروش

خلو پښتمه ماده:

ماده چهلیم:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید شرکت مکلف دی دخپل هر توریدي قلم دخرخلاو رپوت دهرې محمولې دپلورنې په پای کې دفارمسی چارو ادارې ته وړاندې کړي.

شرکت توریید ادویه و سایر لوازم طبي مکلف است راپور فروش هر قلم تورییدی خویش را در ختم فروش هر محموله به اداره امور فارمسی ارایه نماید .

دگمرکي پراوونو تېرول

طی مراحل گمرکی

یوخلو پښتمه ماده:

ماده چهل و یکم:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتورید شرکت مکلف دی دگمرکي پراوونو له تېرولو وروسته اړوند سندونه له غوښتنلیک سره ضم دفارمسی چارو ادارې ته دخرخلاو دبې دتثبیتولو اودایستلو د اجازې دترلاسه کولو لپاره وړاندې کړي.

شرکت توریید ادویه و سایر لوازم طبي مکلف است، بعد از طی مراحل گمرکی، اسناد مربوط را ضم در خواست به اداره امور فارمسی جهت تثبیت قیمت فروش و حصول اجازه خروج ارایه نماید .

په پرچون ډول د درملو د

غیر مجاز بودن عرضه ادویه

وړاندې کولو غیرمجازوالی

دوه څلوېښتمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتوريد شرکت نشي کولی خپل درمل اونور طبي لوازم په پرچون ډول وړاندې کړي.

دفارمسی دتصدی په واسطه

توريد

دري څلوېښتمه ماده:

دفارمسی دتصدی په واسطه د درملو او نورو طبي لوازمو توريد، ددغې مقرري له (۲۰ څخه تر ۲۹ مادې اوپه ۳۳) ماده کې د درج شويو حکمونو دشرایطو تابع دي.

د اړتیا پر بنسټ د درملو

دتوريد حالات

څلور څلوېښتمه ماده:

دفارمسی دچارو اداره کولی شي، ددرملیزو اونورو طبي لوازمو اقلاموته دحتمي اړتیا له مخې له توريدې شرکت څخه وغواړي خو

طور پرچون

ماده چهل و دوم:

شرکت توريد ادويه و ساير لوازم طبي نمی تواند ادويه و ساير لوازم طبي خود را طور پرچون عرضه نماید .

توريد توسط تصدی

فارمسی

ماده چهل و سوم :

توريد ادويه و ساير لوازم طبي توسط تصدی فارمسی، تابع شرایط مندرج احکام مواد (۲۰ الی ۲۹ و ۳۳) این مقرر می باشد .

حالات توريد ادويه به اساس

ضرورت

ماده چهل و چهارم :

اداره امور فارمسی می تواند نظر به ضرورت مبرم به اقلام دوايي و ساير لوازم طبي از شرکت توريدی تقاضا نماید تا اقلام دوايي

و سایر لوازم طبی را که ضرورت آن مبرم بوده، حسب نیازمندی به اساس نوبت، توريد نماید.

تاریخ تولید و انقضا

مادهٔ چهل و پنجم :

شرکت توريد ادويه و سایر لوازم طبی مکلف است، لسٔ ادويه و سایر لوازم طبی موجود در گدام مربوط را که تاریخ استفاده آن الی مدت سه ماه منقضی میگردد، با تفکیک مقدار، شمارهٔ دسته و تاریخ تولید و انقضاً، طور کتبی به ادارهٔ امورفارمسی ارایه نماید .

فصل چهارم

عمده فروشی ادويه و سایر

لوازم طبی

شرایط جواز عمده فروشی

مادهٔ چهل و ششم:

(۱) جواز عمده فروشی ادويه

درملیز اودنورو طبي لوازمو اقلام چي اړتيايي حتمي وي، د اړتيا له مخي ، دوار (نوبت) پر بنسټ توريد كړي.

د تولید او انقضاء نېټه

پنځه څلوېښتمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو دتوريد شرکت مکلف دی، په اړوند گدام کې موجود د درملو او طبي لوازمو لسٔ چي دگټي اخستنې نېټه يې تردريو مياشتو پوري تيرېږي، دمقدار، ددستي دشمبرې او دتوليد او انقضاء دنېټې په تفکیک سره، په ليکلي ډول دفارمسي د چارو ادارې ته وړاندې کړي.

څلورم فصل

د درملو اونورو طبي لوازمو

عمده پلورنه

د عمده پلورني د جواز شرایط

شپږ څلوېښتمه ماده:

(۱) دمجازو درملو اونورو طبي

لوازمو د عمده پلورنې جواز هغه حقيقي يا حکمي شخص ته ورکول کېږي چې دلاندې شرايطو لرونکی وي:

و ساير لوازم طبي مجاز به شخص حقيقي يا حکمي داده ميشود که واجد شرايط ذيل باشد:

- ۱- حقيقي شخص د اتلس کلنۍ سن بشپړ کړی وي.
- ۲- له مدني حقوقو څخه محروم شوی نه وي.
- ۳- د جنايت د جرم مرتکب شوی نه وي.
- ۱- شخص حقيقي سن هجده سالگی را تکميل نموده باشد .
- ۲- از حقوق مدنی محرم نگردیده باشد .
- ۳- مرتکب جرم جنايت نگردیده باشد .

(۲) هغه شخص چې د فارمسی په رشته کې د شهادتنامې يا تحصيلي سند (ديپلوم) لرونکی وي، د فعاليت د جواز په ورکړه کې هغه ته د لومړيتوب حق ورکول کېږي.

(۲) شخصيکه در رشته فارمسی حایز شهادتنامه يا سند تحصيلي (ديپلوم) باشد ، در اعطای جواز فعاليت به وی حق اوليت داده ميشود .

د عمده پلورنې د فعاليت جواز

اووه څلوېښتمه ماده:

- (۱) د دغې مقرري په شپږ څلوېښتمه ماده کې درج شوی شخص د درملو اونورو طبي لوازمو د عمده پلورنې غوښتنلیک د لاندې ټکو له په پام کې نيولو سره د عامې روغتيا وزارت
- (۱) شخص مندرج ماده څه ل و ششم این مقرره درخواست عمده فروشی ادویه و ساير لوازم طبي را با رعایت نکات ذیل به وزارت صحت عامه

ماده څه ل و هفتم:

- (۱) شخص مندرج ماده څه ل و ششم این مقرره درخواست عمده فروشی ادویه و ساير لوازم طبي را با رعایت نکات ذیل به وزارت صحت عامه

- ته وړاندې کوي:
- ۱- کم نه کم د دریو میلیونو (۳۰۰۰۰۰۰) افغانیو پانګې لرل.
- ۲- کم نه کم د پنځوسو مربع مترو په مساحت د عمده پلورنې د دفتر لرل.
- ۳- کم نه کم د پنځوسو مربع مترو په مساحت د درملو د زېرمه کولو د ګدام لرل.
- ۴- له نم (رطوبت)، یخنی، تودوخې، ریا اونورو اغیزمنوونکو عواملو څخه د درملو د ساتنې د شرایطو په پام کې نیول.
- ۵- د عامې روغتیا وزارت ته د اړوند فارمسټ یا د فارمسټ د مرستیال وړپېژندل.
- (۲) د درملو اونورو طبي لوازمو د عمده پلورنې د فعالیت جواز د پنځه ویشتو زرو (۲۵۰۰۰) افغانیو په بدل کې د فارمسی د چارو د ادارې لخوا ورکول
- ارایه می نماید:
- ۱- داشتن سرمایه حد اقل مبلغ سه میلیون (۳۰۰۰۰۰۰) افغانی .
- ۲- داشتن دفتر عمده فروشی با مساحت حداقل پنجاه متر مربع .
- ۳- داشتن ګدام ذخیره ادویه با مساحت حد اقل پنجاه متر مربع .
- ۴- رعایت شرایط نگهداری ادویه از رطوبت ، برودت ، حرارت ، روشنی و سایر عوامل متأثر کننده .
- ۵- معرفی فارمسټ یا معاون فارمسټ مربوط به وزارت صحت عامه .
- (۲) جواز فعالیت عمده فروشی ادویه و سایر لوازم طبی در بدل مبلغ بیست و پنج هزار (۲۵۰۰۰) افغانی از طرف اداره امور فارمسی اعطاً

کپري.

د درملو تدارک

اته څلویښتمه ماده:

(۱) عمده پلورونکی مکلف دی د اړتیا وړ درمل اونور طبي لوازم، دفارمسی د چارو په اداره کې له ثبت شویو تولیدوونکو یا توریوونکو څخه ترلاسه کړي.

(۲) د درملو اونورو طبي لوازمو د عمده پلورنې کټه دپېرېدلو دبیې له په سلو کې له پنځو څخه زیاتېدلی نشي.

میگردد .

تدارک ادویه

ماده چهل وهشتم:

(۱) عمده فروش مکلف است ، ادویه و سایر لوازم طبی مورد ضرورت را از تولید کنندگان یا توریید کنندگان ثبت شده در اداره امور فارمسی تدارک نماید .

(۲) مفاد عمده فروشی ادویه و سایر لوازم طبی از پنج فیصد قیمت خرید بیشتر بوده نمیتواند .

پنځم فصل

تأديبي حکمونه

د نړيوالو معيارونو مطابق د

درملو دکميت او کيفيت لرل

نهه څلویښتمه ماده:

که چېرې کم نه کم دموئلد شرکت (کمپنی) درې قلمه توليدي درمل دکمي او کيفي کنترول له مخې

فصل پنجم

احکام تأديبي

داشتن کميت و کيفيت ادويه

مطابق معيار های بين المللی

ماده چهل ونهم:

هر گاه حداقل سه قلم ادويه توليدي شرکت (کمپنی) مؤلد از لحاظ کنترول کمی و کيفی مطابق

معیار های پذیرفته شده بین المللی ثابت نگردد ، توريد ادويه از شرکت مذکور منع قرار داده میشود.

توريد ادويه از شرکت های

ثبت شده

ماده پنجاهم:

توريد ادويه و ساير لوازم طبي، صرف از شرکت هائیکه در اداره امور فارمسی ثبت گردیده ، صورت گرفته می تواند ، در غیر آن اجازه خروج از گمرکات به آنها داده نشده و مطابق حکم ماده سی ونهم قانون ادويه، اجراءات به عمل می آید .

تعليق يا سلب جواز فعاليت

ماده پنجاه و یکم :

هر گاه فعاليت شرکت توليد و توريد ادويه و ساير لوازم طبي به ضرر منافع عامه بوده يا مغاير با

دنیوالو منل شویو معیارونو مطابق ثابت نشی، له نوموړي شرکت څخه د درملو توريد منع گرځول کېږي.

له ثبت شویو شرکتونو څخه د

درملو توريد

پنځوسمه ماده:

د درملو اونورو طبي لوازمو توريد، يوازې له هغو شرکتونو څخه چې دفارمسی دچارو په ادارې کې ثبت شوي، صورت موندلی شي، لدې پرته هغوته له گمرکونو څخه دويستلو اجازه نه ورکول کېږي او د درملو دقانون دنهه دپرشمې مادې دحکم مطابق اجراءات ترسره کېږي.

دفعاليت دجواز تعليق يا سلبېدل

يو پنځوسمه ماده:

که چېرې د درملو او نورو طبي لوازمو دتوليد اوتوريد دشرکت فعاليت دعامة گټو په زيان وي يا

دهېواد دنافذو قوانینو مغایروي ،
دفارمسی دچارو اداره کولی شي
دهغه دفعالیت جواز له احوالو سره
سم تعلیق یا سلب کړي.

له حکم څخه ډډه کول

دوه پنځوسمه ماده:

په هغه صورت کې چې د درملو
اونورو طبي لوازمو دتولید شرکت
ددغې مقرري په دیارلسمې مادې
کې له درج شوي حکم څخه ډډه
وکړي، دفارمسی دچارو اداره کولی
شي د درملو اونورو طبي لوازمو
دتولید دفعالیت جواز، له احوالو سره
سم تعلیق یا سلب کړي.

دمجددجواز اخستل

دري پنځوسمه ماده:

که چېرې د درملو اونورو طبي
لوازمو دتولید اوتورید شرکت
دفعالیت دجواز دصادريدو له نېټې
څخه ، له مؤجه عذرپرته تریوه کال
مودې پورې په تولید اوتورید لاس

قوانین نافذه کشور باشد، اداره
امور فارمسی می تواند جواز
فعالیت آنرا حسب احوال، تعلیق
یا سلب نماید .

امتناع از حکم

ماده پنجاه و دوم:

در صورتیکه شرکت تولید
ادویه و سایر لوازم طبی
از حکم مندرج ماده سیزدهم
این مقررہ امتناع ورزد، اداره
امور فارمسی می تواند جواز
فعالیت تولید ادویه و سایر
لوازم طبی را حسب احوال، تعلیق
یا سلب نماید .

اخذ جواز مجدد

ماده پنجاه وسوم:

هرگاه شرکت تولید وتورید
ادویه و سایر لوازم طبی از تاریخ
صدور جواز فعالیت، بدون عذر
مؤجه الی مدت یکسال به
تولید و تورید اقدام نه نماید ،

جواز فعالیت آن سلب میگردد. در این صورت شرکت میتواند طبق احکام این مقررده با اخذ مجدد جواز به فعالیت خویش آغاز نماید .

فصل ششم

احکام متفرقه

تفتیش شرکت

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) تفتیش شرکت تولید و توزیع ادویه و سایر لوازم طبی، بعد از صدور جواز فعالیت صورت میگیرد .

(۲) تفتیش و ارزیابی شرکت تولید و توزیع ادویه و سایر لوازم طبی (اعم از دولتی یا خصوصی) به عهده اداره امور فارمسی میباشد .

اخذ حق الاجرت

ماده پنجاه و پنجم:

(۱) وزارت صحت عامه

پورې نکرې، د فعالیت جوازې سلبېږي. په دې صورت کې شرکت کولی شي ددغې مقررې د حکمونو مطابق د جواز په اخستلو سره پخپل فعالیت پیل وکړي.

شپږم فصل

متفرقه حکمونه

د شرکت پلټل

څلور پنځوسمه ماده:

(۱) د درملو اونورو طبي لوازمو د تولید او توزیع د شرکت پلټنه د فعالیت د جواز له صادرېدو وروسته صورت مومي.

(۲) د درملو اونورو طبي لوازمو د تولید او توزیع د شرکت (که دولتي وي يا خصوصي) پلټنه او ارزونه د فارمسی د چارو د ادارې پر غاړه ده.

د حق الاجرت اخستل

پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) د عامې روغتیا وزارت کولی

میتواند، حق الاجرت تجزیه کمی و کیفی ادویه تولیدی و تورییدی مندرج مواد هفتم و بیست و یکم این مقرر را با موافقه وزارت مالیه تعیین و طبق لایحه جداگانه اخذ نماید .

(۲) حق الاجرت مندرج فقره (۱) این ماده و مبالغ مندرج فقره (۲) ماده چهاردهم و فقره (۲) ماده چهل و هفتم به حساب واردات دولت تحویل بانک میگردد .

پرداخت مالیه

ماده پنجاه و ششم:

شرکت (کمپنی) تولید و توریید ادویه و سایر لوازم طبی مکلف است، از عواید خویش طبق احکام قانون، مالیه بپردازد .

تاریخ انفاذ

ماده پنجاه هفتم:

شی، ددغی مقررې په اوومه او یوویستمه ماده کې درج دتولیدی اوتورییدی درملو دکمی او کیفی تجزیې حق الاجرت، دمالیې وزارت په موافقې سره وټاکي اودجلا لایحې مطابق یې واخلي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حق الاجرت اودخوارلسمې مادې په (۲) فقره او اووه څلوېښتمه مادې په (۲) فقره کې درج شوې پیسې د دولت د وارداتو په حساب، بانک ته تحویلېږي.

دمالیې ورکړه

شپږ پنځوسمه ماده:

د درملو اونوروطبی لوازمو دتولید او توریید شرکت (کمپنی) مکلف دي، له خپلو عوایدو څخه دقانون دحکمونو مطابق، مالیه ورکړي.

دانفاذ نېټه

اووه پنځوسمه ماده:

دغه مقررہ دتصویب له نېټې څخه نافذه اوپه رسمي جریده کې دې خپره شي اوپه نافذېدو سره یې د انفرادي سوداگرو په واسطه ، د درملو او طبي سامان آلاتو مقررہ چې د ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ . ق نېټې د (۵۸۲) گڼې فرمان په ذریعہ نافذه شوې ده ،ملغی کنیل کېږي .

این مقررہ از تاریخ تصویب نافذ و در جریده رسمی نشرگردد و با انفاذ آن مقررہ توريد ادويه و سامان آلات طبی توسط تجارانفرادی که ذریعہ فرمان شماره (۵۸۲) مورخ ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ. ق نافذگردیده ، ملغی شمردہ میشود .

رسمي جریده

۱۷۵

د شخصي طبي لابراتوارونو د مقررې د انفاذ په هکله ، د افغانستان اسلامي جمهوريت د وزيرانو د شـوري مصوبه

مصوبه

شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان در مورد انفاذ مقرره لابراتوار های طبي شخصی

گڼه : (۳۹)

نېټه : ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

شماره : (۳۹)

تاریخ : ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

د شخصي طبي لابراتوارونو مقرره چې په (۵) فصلونو او (۲۳) مادو کې د افغانستان د اسلامي جمهوريت د وزيرانو د شوري لخوا تصويب شوېده ، منظوروم .

دغه مقرره د تصويب له نېټې څخه نافذه او په رسمي جریده کې دې خپره شي .

مقرره لابراتوار های طبي شخصی را که بداخل (۵) فصل و (۲۳) ماده از طرف شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان تصویب گردیده ، منظور میدارم .

این مقرره از تاریخ تصویب نافذ و در جریده رسمی نشر گردد .

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

فهرست

مندرجات مقررہ لابراتوار های

طبي شخصی

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱۴۴.....	مبنى	ماده اول :
۱۴۴.....	عرضه خدمات	ماده دوم :
۱۴۵.....	ايجاد لابراتور ها	ماده سوم :
۱۴۵.....	اجراى معاینات	ماده چهارم :

فصل دوم

طرز فعالیت

۱۴۶.....	جواز فعالیت	ماده پنجم :
۱۴۷.....	حق الامتياز جواز	ماده ششم :
۱۴۸.....	افتتاح لابراتوار	ماده هفتم :
۱۴۹.....	معیار اتاقها	ماده هشتم :

رسمی جریده

۱۷۷

فصل سوم

درجه بندی لابراتوار ها

۱۵۰.....	درجه بندی	ماده نهم :
۱۵۰.....	لابراتوار درجه اول	ماده دهم :
۱۵۲.....	لابراتوار درجه دوم	ماده یازدهم :
۱۵۳.....	لابراتوار درجه سوم	ماده دوازدهم :
۱۵۴.....	تهیه و تدارک سامان آلات	ماده سیزدهم :

فصل چهارم

مکلفیت های کارکنان

۱۵۴.....	مکلفیت ها	ماده چهاردهم :
۱۵۵.....	استخدام اشخاص	ماده پانزدهم :

فصل پنجم

احکام متفرقه

۱۵۶.....	موارد تأدیب	ماده شانزدهم :
۱۵۷.....	تعقیب عدلی	ماده هفدهم :
۱۵۷.....	اجرت معاینات	ماده هجدهم :
۱۵۸.....	فروش لابراتوار	ماده نوزدهم :
۱۵۹.....	اخذ جواز مجدد	ماده بیستم :
۱۵۹.....	پرداخت مالیات	ماده بیست و یکم :
۱۶۰.....	مراقبت از تطبیق احکام مقرر	ماده بیست و دوم :
۱۶۰.....	انفاذ	ماده بیست و سوم :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقرره لابراتوارهای طبي	د شخصي طبي لابراتوارونو
شخصي	مقرره
فصل اول	لومړی فصل
احکام عمومي	عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده :

دغه مقرره د عامې روغتيا د قانون د خوارلسمې مادې د حکم پر بنسټ ، په شخصي طبي لابراتوارونو پورې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور وضع شوېده .

د خدمتونو وړاندې کول

دوه يمه ماده :

طبي لابراتواري خدمتونه ، د ناروغانو او طبيبانو د اړتياوو مطابق ، د لابراتوارونو د درجه بندۍ له مخې وړاندې کېږي .

مبني

ماده اول :

این مقرره به تاسی از حکم مندرج ماده چهاردهم قانون صحت عامه به منظور تنظیم امور مربوط به لابراتوارهای طبي شخصي وضع گردیده است .

عرضه خدمات

ماده دوم :

خدمات لابراتواری طبي مطابق نیازمندی های اطباء و مریضان، حسب درجه بندی لابراتوارها عرضه می گردد .

د لابرآتوارونو جوړېدل

درېمه ماده :

کورني او بهرني اشخاص او غیر دولتي مؤسسې کولای شي د عامې روغتیا له وزارت څخه د فعالیت د جواز له اخیستو وروسته ، د دغې مقررې د حکمونو مطابق شخصي طبي لابراتوارونه جوړ کړي .

د کتنو اجراء کېدل

څلورمه ماده :

(۱) لابراتواري کتنې د طبيانو د لارښوونې او د ناروغ يايې د معيې د موافقې پر بنسټ د عامې روغتیا د وزارت د منل شوو علمي معيارونو (scope) مطابق ، اجراء کېږي .
(۲) د طبي لابراتوار د امتياز خاوند نشي کولای نور طبي خدمتونه وړاندې کړي . هغه ناروغان چې لومړنيو او عاجلو مرستو ته اړوي ، لدې امر څخه مستثني دي .

ايجاد لابراتوارها

ماده سوم :

اشخاص و مؤسسات غیردولتي داخلي و خارجي ميتوانند بعد از کسب جواز فعالیت از وزارت صحت عامه طبق احکام مندرج این مقررہ ، لابراتوارهای طبي شخصي را ايجاد نمایند .

اجرای معاینات

ماده چهارم :

(۱) معاینات لابراتواری به اساس هدایت اطبا و موافقه مریض یا معیسی وی طبق معیارهای (scope) علمی قبول شده وزارت صحت عامه اجرا میگردد
(۲) صاحب امتیاز لابراتوار طبي نمی تواند سایر خدمات طبي را عرضه نماید . مریضانيکه به کمک های اوليه و عاجل نیازمند باشند ، ازین امر مستثني اند .

دوه یم فصل

د فعالیت ډول

د فعالیت جواز

پنځمه ماده :

(۱) د شخصي طبي لابراتوار د فعالیت جواز ، د لاندې شرایطو لرونکي حقيقي يا حکمي شخص ته ورکول کېږي :

۱- حقيقي شخص دې اتلس کلني سن بشپړ کړی وي .

۲- له مدني حقوقو څخه دې محروم شوی نه وي .

۳- د جنایت د جرم مرتکب شوی نه وي .

(۲) پتالوژیست دې له پوهنتونونو څخه د (BSc) يا له هغه څخه لوړ دیپلوم او تکنالوژیست دې له ښوونیزو مؤسسو څخه د لږ تر لږه دوو کلونو منځني تحصیل د فراغت سند ولري .

(۳) هغه شخص چې د پتالوژی-يا

فصل دوم

طرز فعالیت

جواز فعالیت

ماده پنجم :

(۱) جواز فعالیت لابراتوار طبي شخصي به شخص حقيقي يا حکمي واجد شرایط ذیل اعطا میگردد :

۱- شخص حقيقي سن هجده سالگی را تکمیل نموده باشد .

۲- از حقوق مدني محروم نگرديده باشد .

۳- مرتکب جرم جنایت نگرديده باشد .

(۲) پتالوژیست ، دیپلوم (BSc) ویا بالاتر از آن را از پوهنتونهاو تکنالوژیست سند فراغت تحصیل متوسط حداقل دوسال از مؤسسات تعلیمی را داشته باشد .

(۳) شخصیکه در رشته پتالوژی یا

تکنالوژی په برخه (رشته) کې د
تکناالوژی سند(دیپلوم یا شهادتپانې)
لرونکی وي ، د جواز په ورکولو کې
ورته د لومړیتوب حق ورکول کېږي .

(۴) هغه شخص کولای شي د
لابراتوار د همکار په توګه دنده
سرتو ورسوي چې د بکلوریا د
فراغت یا یې د معادل سند لرونکی
وي او لږ تر لږه شپږ میاشتې یې په
یوه کورس کې د لابراتوار
اختصاصي زدکړه کړې وي او د
زدکړې سند ئې د عامې روغتیا د
وزارت لخوا تایید شوی وي.

د جواز حق الامتياز

شپږمه ماده :

(۱) د شخصي طبي لابراتوارونو د
جوړولو حق الامتياز د هغه له درجه
بندۍ سره د کورنيو اتباعو لپاره په
لاندې توګه دی :

۱- لومړۍ درجه لابراتوار ،
پنځوس زره (۵۰۰۰۰) افغانۍ .

۲- دوه یمه درجه لابراتوار ، پنځه

تکنالوژی حایز سند تحصیلي
(دیپلوم یا شهادتنامه) باشد ، در
اعطای جواز به وی حق اولیت
داده می شود .

(۴) شخصی می تواند به حیث
همکار لابراتوار ایفای وظیفه
نماید که حایز سند فراغت
بکلوریا ، یامعادل آن بوده
و حداقل مدت شش ماه دریکی
از کورسها ، آموزش اختصاصی
لابراتوار را فرا گرفته وسند آن از
طرف وزارت صحت عامه تایید
شده باشد.

حق الامتياز جواز

ماده ششم :

(۱) حق الامتياز ایجاد
لابراتوارهای طبي شخصی برای
اتباع داخلی بانظرداشت درجه
بندی آن قرارذیل میباشد :

۱- لابراتوار درجه اول ، مبلغ
پنجاه هزار(۵۰۰۰۰) افغانۍ .

۲- لابراتوار درجه دوم ، مبلغ

- دېرش زره (۳۵۰۰۰) افغانی .
- ۳- درېمه درجه لابر اتوار ، لس زره (۱۰۰۰۰) افغانی .
- (۲) د بهرنیو اتباعو لپاره د لومړۍ درجې لابر اتوار حق الامتياز ، پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانی دی .
- بهرني اتباع د نورو درجو لابر اتوارونو د جوړولو د امتياز د ترلاسه کولو حق نلري .
- (۳) د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوی حق الامتياز، د دولت د وارداتو په حساب ، بانک ته تحويلېږي .
- سی وپنج هزار (۳۵۰۰۰) افغانی
- ۳- لابر اتوار درجه سوم ، مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی .
- (۲) حق الامتياز لابر اتوار درجه اول برای اتباع خارجی مبلغ پنجمصد هزار (۵۰۰۰۰۰) افغانی می باشد . اتباع خارجی حق کسب امتياز ایجاد لابر اتوارهای طبی سایر درجه ها را ندارند .
- (۳) حق الامتياز مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده به حساب واردات دولت تحويل بانک می گردد .

د لابر اتوار پرانستل

اوومه ماده :

شخصي طبي لابر اتوارونه په هغه صورت کې پرانستل کېږي چې د اړتيا وړ سامان آلات او مواد د لابر اتوارونو د درجه بندۍ مطابق ، له ثبت شوو مراجعو څخه برابر او په مرکز کې د روغتیايي قوانینو له تطبیق څخه د بررسی او درملیزو

افتتاح لابر اتوار

ماده هفتم :

لابر اتوارهای طبی شخصی در صورتی افتتاح شده میتواند که سامان آلات و مواد مورد نیاز را مطابق درجه بندی لابر اتوارها از منابع ثبت شده تهیه و در مرکز طرف ادارات بررسی از تطبیق

قوانین صحی و عرضه خدمات
معالجوی و تشخیصیه و درولایات
ازطرف ادارات صحت عامه تأیید
گردد .

معیاراتاقها

ماده هشتم :

(۱) اتاقهای لابراتوارهای طبی
شخصی غرض ارایه خدمات
لابراتواری دارای معیارهای
ساختمانی ذیل میباشد :

۱- نور کافی داشته باشد .
۲- دارای سیستم برق مطمئن
باشد .

۳ در منزل اول یا دوم موقعیت
داشته باشد . ساختمانهای
دارای لفت ازین حکم مستثنی
است .

۴- دارای دستشوی مناسب و آب
کافی باشد .

۵- حدود یک و نیم متر ارتفاع
دیواراتاقهای لابراتواری کاشی
به رنگ سفید باشد .

(معالجوي) او تشخیصیه خدمتونو د
وراندې کولو د ادارو او په ولایتونو
کې د عامې روغتیا د ادارو لخوا
تأیید شي .

د خونو معیارونه

اتمه ماده :

(۱) د لابراتواری خدمتونو د
وراندې کولو په غرض د شخصي
طبي لابراتوارونو خونې ، د لاندې
ودانیزو معیارونو لرونکې وي :

۱- کافي رڼا (نور) دې ولري .
۲- د برېښنا د ډاډمن سیستم
لرونکې دې وي .

۳- په لومړي یا دوه یم پور
کې دې موقعیت ولري . د لفت
لرونکې ودانۍ لږې امر څخه
مستثني دي .

۴- د مناسب لاس مینځونکي (دستشوی)
او کافي اوبو لرونکې دې وي .

۵- د یو نیم متر په حدودو کې د
لابراتوار د خونو د دېوال ارتفاع
دې، سپین رنگه کاشي ولري .

(۲) د طبي لابراتوارونو د خونو شمېر او د کار ساحه د دغې مقرري په لسمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق ، ټاکل کېږي .

(۲) تعداد اتاقها وساحه کار لابراتوار های طبي بانظرداشت حکم مندرج ماده دهم اين مقررہ تعيين ميگردد .

درېم فصل

فصل سوم

د لابراتوارونو درجه بندی

درجه بندی لابراتوارها

درجه بندي

درجه بندي

نهمه ماده :

ماده نهم :

شخصي طبي لابراتوارونه خانگو او د کارکونکو تحصيلي سوپې ته په پام سره ، په لاندې توگه تصنيف کېږي :

لابراتوارهای طبي شخصی بانظرداشت شعب وسويه تحصيلي کارکنان حسب ذيل تصنيف ميگردد:

۱- لومړۍ درجه لابراتوار .

۱- لابراتوار درجه اول .

۲- دوه يمه درجه لابراتوار .

۲- لابراتوار درجه دوم .

۳- درېيمه درجه لابراتوار .

۳- لابراتوار درجه سوم .

لومړۍ درجه لابراتوار

لابراتوار درجه اول

لسمه ماده :

ماده دهم :

(۱) لومړۍ درجه لابراتوارونه چې په نوې تکنالوژۍ باندې سمبال شوي ، د لاندې مسلکي خانگو او ملحقاتو لرونکي وي :

(۱) لابراتوارهای درجه اول که مجهزباتکنالوژی جدید بوده ، دارای شعب مسلکی وملحقات ذيل میباشد :

۱- میکروبیولوژی .	۱- میکروبیولوژی .
۲- بیوشیمی .	۲- بیوشیمی .
۳- هستوپتالوژی .	۳- هستوپتالوژی .
۴- سیرولوژی .	۴- سیرولوژی .
۵- پرازیتولوژی .	۵- پرازیتولوژی .
۶- یورولوژی .	۶- یورولوژی .
۷- هماتولوژی .	۷- هماتولوژی .
۸- شعبه معلومات .	۸- د معلوماتو خانگه .
۹- اتاق انتظار .	۹- د انتظار خونه .
۱۰- تشنابهای مناسب با آب جاری .	۱۰- مناسب تشنابونه له روانو اوبو سره .
۱۱- تعمیر مطابق استندرد های قبـول شـده وزارت صحت عامه .	۱۱- د عامې روغتیا د وزارت له منل شوو ستندردونو سره مطابقه ودانی .
(۲) اشخاصی در لابراتوارهای درجه اول ایفای وظیفه نموده می توانند که دارای سویه تحصیلی ذیل باشند :	(۲) هغه اشخاص په لومړۍ درجه لابراتوارونو کې دنده سر ته رسولی شي چې د لاندې تحصیلي سوېې لرونکي وي :
۱- دوکتور علوم لابراتوار طبي .	۱- د طبي لابراتوار د علومو ډاکتر .
۲- ماستر علوم لابراتوار طبي .	۲- د طبي لابراتوار د علومو ماستر .

- ۳- له اړوندې برخې څخه د فارمسي د پوهنځي فارغ .
 ۳- فارغ پوهنځي فارمسي ازبخش مربوط .
- ۴- د طب د عالي تکنالوژۍ فارغ چې تحصيلي سويه يې له څوارلسم ټولگي څخه لږ نه وي .
 ۴- فارغ تکنالوژي عالي طب که سويه تحصيلي آن کمتر از صنف چهاردهم نباشد .
- دوه یمه درجه لابراتوار
لابراتوار درجه دوم

یوو لسمه ماده :

- (۱) دوه یمه درجه لابراتوارونه د لاندې مسلکي څانگو او ملحقاتو لرونکي وي :
- (۱) لابراتوارهای درجه دوم دارای شعب مسلکی و ملحقات ذیل میباشد :

- ۱- بیوشیمی .
 ۱- بیوشیمی .
- ۲- هماتولوژي .
 ۲- هماتولوژی .
- ۳- یورولوژي .
 ۳- یورولوژی .
- ۴- پرازیتولوژي .
 ۴- پرازیتولوژی .
- ۵- میکرو بیولوژي .
 ۵- میکروبیولوژی .
- ۶- د انتظار خونه .
 ۶- اتاق انتظار .
- ۷- مناسب تشنابونه له روانو اوبو سره .
 ۷- تشنابهای مناسب با آب جاری .

- (۲) هغه اشخاص په دوه یمه درجه لابراتوارونو کې دنده سر ته رسولی شي چې د لاندې تحصيلي سوېې لرونکي وي :
- (۲) اشخاصی در لابراتوارهای درجه دوم ایفای وظیفه می نمایند که دارای سويه تحصيلي ذیل باشند:

۱- دوکتور علوم لائبراتور طبي .	۱- دطبي لائبراتور د علومو ډاکتر .
۲- ماستر علوم لائبراتور طبي .	۲- دطبي لائبراتور د علومو ماستر .
۳- فارغ پوهنځي فارمسي ازبخش مربوط .	۳- له اړوندې برخې څخه د فارمسي د پوهنځي فارغ .
۴- فارغ تکنالوژي عالي طب. لائبراتور درجه سوم	۴- د طب د عالي تکنالوژي فارغ. درېمه درجه لائبراتور

ماده دوازدهم :

دولسمه ماده :

(۱) در لائبراتورهاي درجه سوم معينات ذيل اجراء مي گردد :	(۱) په درېمه درجه لائبراتورونو کې لاندې کتنې اجراء کېږي :
۱- معينات بيوشيمي .	۱- د بيوشيمي کتنې .
۲- معينات سيرولوژي .	۲- د سيرولوژي کتنې .
۳- معينات هماتولوژي .	۳- د هماتولوژي کتنې .
۴- معينات پرازيتولوژي .	۴- د پرازيتولوژي کتنې .
۵- معينات يورولوژي .	۵- د يورولوژي کتنې .
(۲) اشخاصي در لائبراتورهاي درجه سوم ايډاي وظيفه مي نمايند که داراي سويه تحصيلي ذيل باشند:	(۲) هغه اشخاص په درېمه درجه لائبراتورونو کې دنده سر ته رسوي چې د لاندې تحصيلي سويې لرونکي وي :

۱- دوکتور علوم لائبراتور طبي .	۱- دطبي لائبراتور د علومو ډاکتر .
۲- ماستر علوم لائبراتور طبي .	۲- دطبي لائبراتور د علومو ماستر .
۳- فارغ پوهنځي فارمسي ازبخش مربوط .	۳- له اړوندې برخې څخه د فارمسي د پوهنځي فارغ .

۴- د طب د عالی تکنالوژی- فارغ .
د سامان آلاتو برابرول او تدارک

ديارلسمه ماده :

دوه یمه او درېیمه درجه لابراتوارونه
کولای شي ، پدې مقررې کې د
درج شوو شرایطو له بشپړولو
وروسته ، لوړو درجو ته لوړتیا
ومومي .

ماده سیزدهم :

لابراتوارهای درجه دوم و سوم
میتوانند ، بعد از اکمال
شرایط مندرج این مقررې ، به
درجات بلندتر ارتقا
نمایند .

خلورم فصل

د کارکوونکو مکلفیتونه

مکلفیتونه

خوارلسمه ماده :

د شخصي طبي لابراتوارونو
کارکوونکي د لاندې مکلفیتونو
لرونکي دي :

۱- د لابراتوارونو د درجه بندۍ
مطابق دکتو اجراء کول .

۲- د لابراتوار، دپاکوالي (نظافت)
او روغتیا ساتنې په پام کې نیول .

۳- د مسلکي مخصوصو جامو

فصل چهارم

مکلفیت های کارکنان

مکلفیت ها

ماده چهاردهم :

کارکنان لابراتوارهای طبي
شخصي دارای مکلفیت های ذیل
میباشند :

۱- اجرای معاینات طبق درجه
بندی لابرتوارها.

۲- رعایت نظافت و حفظ الصحة
لابراتوار .

۳- پوشیدن لباس مخصوص

- اغوستل . مسلکی .
- ۴- له ناروغ او معيتي سره يې نېک سلوک کول .
- ۵- د کار اخستنې د با کیفیته وسایلو لرل .
- ۶- په ممکن لنډ وخت کې د دقیقو کتنو اجراء کول .
- ۷- په واضح او لوستې توگه د کتنو د رپوټ وړاندې کول او په اړوند کتاب کې له ثبت وروسته د هغه لاسلیک او مهر کول .
- ۸- له تاریخ تېرو لابراتواري موادو څخه گټه نه اخستل .
- ۹- د ناروغ د کتنو د پایلو د محرمیت ساتل .
- ۱۰- په مناسب او د لیدو وړ ځای کې د اجرت د لایحې لگول .
- ۱۱- د معیاري لوحې او مخصوص مهر لرل .
- د اشخاصو استخدامول
- پنځلسمه ماده :
- د امتیاز خاوند کولای شي د اړتیا
- ۴- سلوک نیک بامریض و معیتي وی .
- ۵- داشتن و سایل مورد استفاده با کیفیت .
- ۶- اجرای معاینات دقیق به اسرع وقت ممکن .
- ۷- ارایه راپور معاینات بصورت واضح وخوانا و امضا و مهر آن بعد از ثبت در کتاب مربوط .
- ۸- عدم استفاده مواد لابراتواری تاریخ گذشته .
- ۹- حفظ محرمت نتایج معاینات مریض .
- ۱۰- نصب لایحه اجرت در محل مناسب و قابل دید .
- ۱۱- داشتن لوحه معیاری و مهر مخصوص .
- استخدام اشخاص
- ماده پانزدهم :
- صاحب امتیاز میتواند ، در صورت

په صورت کې ، پدې مقررې کې د ضرورت اشخاص واجد شرایط درج شوو شرایطو لرونکي اشخاص په مندرج این مقررې را در لابتوار اړوند لابتوار کې استخدام کې . مربوط استخدام نماید .

پنځم فصل

متفرقه حکمونه

فصل پنجم

احکام متفرقه

د تادیب موارد

شپاړسمه ماده :

(۱) که چېرې د شخصي طبي لابتوارونو کار کوونکي ، د د غې مقررې په څوارلسمه ماده کې له درج شوي حکم څخه سرغړونه وکړي، له احوالو سره سم په لاندې توګه تادیب کېږي :

- ۱- لومړی ځل، لیکلی اخطار .
- ۲- دوه یم ځل ، د لس زرو (۱۰۰۰۰) افغانیو تحصیلول .
- ۳- درېیم ځل له احوالو سره سم تر یوه کال مودې پورې د فعالیت د جواز تعلیق .

(۲) هغه اشخاص چې د فعالیت

موارد تادیب

ماده شانزدهم :

(۱) هرگاه کارکنان لابتوارهای طبي شخصی از حکم مندرج ماده چهاردهم این مقررې تخلف نمایند ، حسب احوال ، قرارذیل تادیب میگردند :

- ۱- مرتبه اول ، اخطار کتبی .
- ۲- مرتبه دوم ، تحصیل مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی .
- ۳- مرتبه سوم ، تعلیق جواز فعالیت حسب احوال الی مدت یکسال .

(۲) اشخاصیکه جواز فعالیت شان

تعلیق می‌گردد ، می‌تواند بعد از انقضای مدت تعلیق و پرداخت مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی ، اجازه فعالیت لائبراتور را مجدداً مطابق احکام این مقررہ بدست آورند.

(۳) مبالغ مندرج فقره های (۲ و ۱) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک می‌گردد.

تعقیب عدلی

ماده هفدهم :

هرگاه کارکن لائبراتور از انجام وظایف اختصاصی لائبراتواری مربوط تخلف ورزد، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می‌گیرد .

اجرت معاینات

ماده هجدهم :

اجرت معاینات لائبراتواری طبق لایحه جداگانه ای که از طرف

جواز یی تعلیق کېږي ، کولای شي د تعلیق د مودې له تېرېدو او د لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانیو له ورکړې وروسته ، د لائبراتور د فعالیت اجازه د دغې مقررې د حکمونو مطابق ، بیا لاسته راوړي .

(۳) د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي مبالغ، د دولت د وارداتوپه حساب بانک ته تحویلېږي.

عدلي تعقیب

اووه لسمه ماده :

که چېرې د لائبراتور کارکوونکی د اړوندو لائبراتواري اختصاصي دندو له سر ته رسولو څخه سر غړونه وکړي، د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي .

د کتنو اجرت

اتلسمه ماده :

د لائبراتواري کتنو اجرت د هغې جلا لایحې مطابق چې د عامې

روغتیا وزارت لخوا وضع کپري ،
ټاکل کپري او له احوالو سره سم د
نوې کتنې وړ دی .

د لابراتوار پلورل
نولسمه ماده :

(۱) د دې مقرري په پنځمه ماده
کې د درج شوو شرایطو پر لرونکي
شخص باندې د لابراتور پلورل
مجاز دي . نوی مالک مکلف دی ،
جواز لیک نوی او د دې
مقرري په شپږمه ماده کې درج
شوی حق الامتياز ، د دولت د
وارداتو په حساب بانک ته تحویل
کړي .

(۲) پدې مقرره کې د درج شوو
شرایطو لرونکي شخص ته د طبي
لابراتوار تملیک د قانون د حکمونو
له په پام کې نیولو سره ، په لاندې
احوالو کې صورت موندلی شي :

۱- د مالک د مړینې په صورت
کې .

۲- په داسې صعب العالجې ناروغۍ

وزارت صحت عامه وضع میشود
، تعیین وحسب احوال قابل
تجدید نظرمی باشد .

فروش لابراتوار
ماده نهم:

(۱) فروش لابراتوار طبي به
شخص واجد شرایط مندرج
ماده پنجم این مقررہ مجاز
میباشد. مالک جدید مکلف
است ، جوازنامه را تجدید
و حق الامتياز مندرج ماده ششم
این مقررہ رابه حساب واردات
دولت تحویل بانک
نماید.

(۲) تملیک لابراتوار طبي با
رعایت احکام قانون در
احوال ذیل به شخص واجد
شرایط مندرج این مقررہ صورت
گرفته می تواند :

۱- در صورت وفات
مالک.

۲- در صورت مصاب شدن

باندې د مالک د اخته کېدو په صورت کې چې د هغه د دندې د اجراء کېدو خنده شي .

مالک به مریضی صعب العالجي که مانع اجرای وظیفه وی شود.

(۳) د دې مادې په (۲) فقره کې په درج شوو حالاتو کې طبي لابراتوار (د حق الامتياز له بيا ورکولو پرته) د وارث يا تمليک شوي په نوم ثبتېږي .

(۳) در حالات مندرج فقره (۲) اين ماده، امتياز لابرا توار طبي (بدون پرداخت حق الامتياز مجدد) به اسم وارث يا تمليک شونده تعديل ميگردد.

د نوي جواز اخستل

اخذ جواز مجدد

شلمه ماده :

ماده بیستم :

هغه شخصي طبي لابراتوارونه چې د دې مقرري له انفاذ د مخه جوړ شويدي ، مالکان يې مکلف دي ، اړوند لابراتوارونه ، پدې مقرره کې د درج شوو شرايطو مطابق عيار کړي او د بيا فعاليت جواز لاسته راوړي .

لابراتورهای طبي شخصی ايکه قبل از انفاذ اين مقرره ایجاد گردیده اند، مالکين آنها مکلف اند، لابراتورهای مربوط را مطابق شرايط مندرج اين مقرره عيار وجواز فعاليت مجدد را به دست آورند .

د مالیاتو ورکړه

پرداخت مالیات

یو ویشتمه ماده :

ماده بیست و یکم :

د شخصي طبي لابراتوارونو مالکان مکلف دي له خپلو عوايدو څخه

مالکين لابراتورهای طبي شخصی مکلف اند از عوايد

دقانون د حکمونو مطابق مالیه ورکړي .
خویش طبق احکام قانون مالیه
بپردازند.

د مقررې د حکمونو له تطبیق
مقررې
د مقررې د حکمونو له تطبیق
مقررې

دوه ویشتمه ماده :
ماده بیست و دوم :
د لایبراتورې خدمتونو په وړاندې
امور مربوط به عرضه خدمات
کولو پورې اړوندې چارې او د دې
لابراتورې و تطبیق احکام این
مقررې د حکمونو تطبیق، په مرکز
مقررې، در مرکز از طرف ادارات
کې د معالجوي او تشخیصیه
عرضه خدمات معا لجوی
خدمتونو د وړاندې کولو او د
تشخیصیه و بررسی از تطبیق
روغتیایي قوانینو له تطبیق څخه
قوانین صحی و در ولایات
بررسی د ادارو او په ولایتونو کې د
از طرف ادارات صحت عامه
عامې روغتیا د ادارو لخوا وخت په
وقتا فوقتا بررسی و نظارت
می گردد.

انفاذ
انفاذ
درویشتمه ماده :
ماده بیست و سوم :

دغه مقررې د تصویب له نېټې څخه
این مقررې از تاریخ تصویب نافذ و
نافذ او په رسمي جریده کې دې
در جریده رسمی نشر گردد و با
خپره شي او په نافذېدو سره یې
انفاذ آن احکام مغایر ملغی شمرده
مغایر حکمونه لغوه گنل کېږي .
می شود .

رسمي جریده

۱۹۵

د شخصي

مصوبه

اکسريزد کلينیکونو دمقرري

شورای وزیران جمهوری

د انفاذ په هکله، د افغانستان

اسلامي افغانستان، درمورد

د اسلامي جمهوریت د وزیرانو د

مقرره کلينیک های

شوري مصوبه

اکسريز شخصي

گڼه: (۳۹)

شماره: (۳۹)

نېټه: ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۱/۳۰

د شخصي اکسريزد کلينیکونو مقرره

مقرره کلينیک های

چې په (۳) فصلونو او (۲۱) مادو

اکسريز شخصي که بداخل

کې د افغانستان د اسلامي

(۳) فصل و (۲۱) ماده از طرف

جمهوريت د وزیرانو دشوري

شورای وزیران جمهوری اسلامي

لخوا تصویب شويده،

افغانستان تصویب گردیده،

منظوروم.

منظورمیدارم.

دغه مقرره د تصویب له نېټې څخه

این مقرره از تاریخ تصویب

نافذ او په رسمي جریده کې دې

نافذ ودر جریده رسمی

خپره شي.

نشر گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

رئيس جمهوری اسلامي

جمهوريت رئيس

افغانستان

فهرست مندرجات مقررۀ کلینیک های اکسریزشخصی

فصل اول

احکام عمومی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱.....	عرضۀ خدمات اکسریزی	ماده دوم:
۲.....	فعالیت اکسریزهای شخصی.....	ماده سوم:
۲.....	جواز فعالیت.....	ماده چهارم:
۳.....	رعایت معیارها.....	ماده پنجم:
۳.....	اعطای جواز فعالیت.....	ماده ششم:

فصل دوم

طرز ایجاد و فعالیت کلینیک اکسریز

ومكلفیت های مالک

۴.....	مشخصات اتاق اکسریز.....	ماده هفتم:
۷.....	رونمایشدن نواقص دردستگاه اکسریز.....	ماده هشتم:
۷.....	افتتاح دستگاه اکسریز.....	ماده نهم:
۹.....	توسعه خدمات رادیولوژی.....	ماده دهم:
۹.....	مكلفیت های مالک.....	ماده یازدهم:
۱۱.....	تهیه کلیشه خوانا ومناسب.....	ماده دوازدهم:

رسمي جریده

۱۹۷

مطالعه و تشخیص کلیشه..... ۱۲ : ماده سیزدهم :

فصل سوم

احکام متفرقه

بررسی و نظارت..... ۱۲ : ماده چهاردهم :

تخلف از احکام مقررہ..... ۱۳ : ماده پانزدهم :

تأسیس دستگاه..... ۱۴ : ماده شانزدهم :

مجاز بودن فروش..... ۱۴ : ماده هفدهم :

حفظ اسرار..... ۱۵ : ماده هجدهم :

بدست آوردن جواز مجدد..... ۱۶ : ماده نوزدهم :

پرداخت مالیه..... ۱۶ : ماده بیستم :

انفاذ..... ۱۷ : ماده بیست و یکم :

مقررہ کلینیک های

اکسریزشخصی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول :

این مقررہ به تأسی از حکم مندرج ماده چهاردهم قانون صحت عامه بمنظور تنظیم خدمات اکسریزهای شخصی، وضع گردیده است .

عرضه خدمات اکسریزی

ماده دوم:

شخص حقیقی یا حکمی واجد شرایط ذیل میتواند، خدمات اکسریزی را عرضه نماید:

۱- شخص حقیقی سن هجده

سالگی را تکمیل نموده باشد.

۲- از حقوق مدنی محروم

نگردیده باشد.

دشخصی اکسریزد کلینیکونو

مقررہ

لومری فصل

عمومی حکمونه

مبني

لومری- ماده :

دغه مقررہ دعامی روغتیادقانون په خوارلسمه ماده کې د درج شوي حکم پر بنسټ دشخصي اکسریزونو د خدمتونو د تنظیم په منظور، وضع شوې ده.

داکسریزي خدمتونو وړاندې کول

دوه یمه ماده :

د لاندې شرایطو لرونکی حقیقی یا حکمی شخص کولای شي اکسریزي خدمتونه وړاندې کړي:

۱- حقیقی شخص دې داتلس کلنی

سن بشپړ کړی وي.

۲- له مدني حقوقو څخه دې

محروم شوی نه وي.

۳- دجنایت دجرم مرتکب شوی نه وي.
۳- مرتکب جرم جنایت نگرديده باشد.

دشخصي اکسريزونو فعاليت

درېمه ماده :

شخصي اکسريزونه يوازې دلاندې اشخاصو په موجوديت کې فعاليت کولی شي:

۱- د راديولوژي-ډاکټر (راديولوژيست) يا راديوگرافي د کليشي د تشخيصه مهارت لرونکي د طب ډاکټر.

۲- د اکسريز لابرنټ.

۳- بنځينه کارکوونکي.

د فعاليت جواز

خلورمه ماده :

(۱) دکورنيو اشخاصو لپاره دشخصي اکسريزي خدمتونو د وړاندې کولو د فعاليت جواز، پنځوس زره (۵۰۰۰۰) افغانۍ اودبهرنيو اتباعو لپاره پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰۰) افغانۍ دي.

فعاليت اکسريزه ي شخصي

ماده سوم:

اکسريزه ي شخصي صرف در موجوديت اشخاص ذيل فعاليت نموده ميتوانند:

۱- دوکتور راديولوژي (راديولوژيست) يا داکتر طب داراي مهارت تشخيصي کليشه راديوگرافي.

۲- لابرنټ اکسريز.

۳- کارکن زنانه.

جواز فعاليت

ماده چهارم :

(۱) جواز فعاليت عرضه خدمات اکسريزي شخصي براي اشخاص داخلې مبلغ پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) افغانۍ و براي اتباع خارجي مبلغ پنجاه هزار (۵۰۰۰۰۰) افغانۍ ميباشد.

(۲) مبالغ مندرج فقره (۱) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک می‌گردد.

رعایت معیارها

ماده پنجم :

(۱) عرضه خدمات اکسریزی به اساس هدایت اطباء و رعایت معیارهای علمی قبول شده که از طرف وزارت صحت عامه تنظیم می‌گردد، اجراء می‌شود.

(۲) در کلینیک اکسریز سایر خدمات طبی عرضه شده نمیتواند.

اعطای جواز فعالیت

ماده ششم:

جواز فعالیت خدمات اکسریزهای شخصی تحت شرایط ذیل اعطاء می‌گردد:

۱- نظر مساعداً اداره عرضه خدمات معالجوی

(۲) ددی ماده په (۱) فقره کې درج شوي مبالغ، دولت د وارداتوپه حساب بانک ته تحویلېږي.

دمعیارونو رعایتول

پنځمه ماده :

(۱) ډاکسریزي خدمتونو وړاندې کول، د طبییانوپه لارښوونه اود منل شوو علمي معیارونو له په پام کې نیولو سره چې دعامې روغتیا د وزارت لخوا تنظیمېږي، اجراء کېږي.

(۲) ډاکسریزپه کلینیک کې نور طبی خدمتونه وړاندې کېدلای نه شي.

د فعالیت د جواز ورکول

شپږمه ماده :

د شخصي اکسریزي خدمتونو د فعالیت جواز، تردغو شرایطو لاندې ورکول کېږي:

۱- د معالجوي او تشخیصیه خدمتونو د وړاندې کولو د ادارې

مساعدا نظر.

وتشخیصیه.

۲- د روغتیايي قوانینو له تطبیق
خخه دڅارنې د ادارې موافقه.

۲- موافقه اداره بررسۍ از
تطبیق قوانین صحی.

۳- اکسریزد کلینیک دځای
دموقعیت ټاکل او دمعالجوي
اوتشخیصیه خدمتونو د وړاندې
کولو ادارې ته دهغې وړاندې کول.

۳- تعیین موقعیت محل کلینیک
اکسریز و ارایه کروکی آن
به اداره عرضه خدمات
معالجوي وتشخیصیه.

۴- دعامې روغتیاوزارت دمقام
داحکامو حاصلول.

۴- حصول احکام مقام وزارت
صحت عامه.

دوه یم فصل

فصل دوم

د اکسریزد کلینیک د جوړېدو

طرز ایجاد و فعالیت کلینیک

او فعالیت ډول اود مالک

اکسریز و مکلفیت های

مکلفیتونه

مالک

د اکسریزد خونې مشخصات

مشخصات اتاق اکسریز

اوومه ماده :

ماده هفتم :

(۱) د اکسریز د دستگاہ دخونې
ودانې دلاندې مشخصاتو لرونکې
وي:

(۱) ساختمان اتاق دستگاہ
اکسریز دارای مشخصات ذیل
میباشد:

۱- د ډېوالونو، دننوتوود دروازې
او حایلونو پرېروالی (ضخامت) دې
د وړانگیز (شعاعي) خونديتوب د

۱- ضخامت دیوارها، دروازه
دخولی و حایل ها مطابق
نورم تحفظ شعاعي

- نورم مطابق وي. باشد.
- ۲- داکسریز دخونې مساحت دې له خلوړو مربع مترو او ارتفاع يې له دريو مترو څخه کم نه وي.
- ۳- ناروغ ته داکسریز د وړانگې د تطبيق غره دې، د سربود دوه ملي مترو لرونکو دېوالونو درلودونکي اودهغې دکنترولي کړکۍ بنسینه دې چې د دېرش ساتني مترو لرونکې وي هم د دووملي مترو سربودرلودونکې وي.
- ۴- داکسریز او فلم مينځلوخونه دې دلزامه هواکش لرونکې وي.
- ۵- داکسریز دخونې دننوتو دروازه دې دوه ملي متروپه پرېوالي سربولرونکې يا د ذکرشوو سربو معادل سرب لرونکي رېرسره يوځای پوښ اوپه روک لرونکي ډول دې له هغې څخه گټه واخستل شي.
- ۶- داکسریز په خونه کې دکړکۍ د موجودیت په صورت کې ،
- ۲- مساحت اتاق اکسریز از چهار متر مربع و ارتفاع آن از سه متر کمتر نباشد.
- ۳- غرفه تطبيق شعاع اکسریزه مريض دارای دیوارهای حاوی دو ملی مترسرب و شیشه کلکین کنترولی آن که دارای سی سانتی متر مربع مساحت بوده نیز دارای دو ملی متر سرب باشد.
- ۴- اتاق اکسریز و فلم شوی دارای هواکش لازم باشد.
- ۵- دروازه دخولی اتاق اکسریز همراه به تخته سرب دارای ضخامت دو ملی مترا برابر سرب دار معادل سرب ذکر شده پوشش و به شکل روک دار از آن استفاده گردد.
- ۶- در صورت موجودیت کلکین در اتاق اکسریز، تخت (کرسی) باشد.

رسمي جریده

۲۰۳

- دکړکی تخت (کرسۍ) دې دخونې له فرش څخه دوه متره لوړ وي. کلکین ازفرش اتاق دومتر بلندباشد.
- ۷- د فلم مینځلودخونې مساحت دې، له یونیم په دوه مترو څخه کم نه وي.
- ۸- داکسریز دخونې دننوتو دروازه دې دسره رنگ خراغ لرونکې وې چې د دستگاه په روښانه کېدو سره دروازه قفل او خراغ روښانه شې.
- (۲) داکسریز دکلینیک مالک مکلف دی، ددې مادې په (۱) فقره کې دیادې شوې اکسریز دستگاه په خونې برسیره، اداري دفترونه اود جامو دبدلولو، انتظار، مسلکي کارکوونکو او تشخیص خونې او مناسب تشناب هم داکسریز په ودانۍ کې په پام کې ولري.
- (۳) داکسریز دکلینیک مالک مکلف دی، ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې خونې په تهکاوی کې (تر څمکې لاندې) جوړې کړي. په هغه صورت کې چې په
- کلیکین ازفرش اتاق دومتر بلندباشد.
- ۷- مساحت اتاق فلم شوی ازیک ونیم در دومتر کمتر نباشد.
- ۸- دروازه دخولی اتاق دستگاه اکسریزدارای چراغ برنگ سرخ باشد که باروشن شدن دستگاه دروازه قفل وچراغ روشن شود.
- (۲) مالک کلینیک اکسریز مکلف است، برعلاوه اتاق دستگاه اکسریز مندرج فقره (۱) این ماده، دفاتر اداری و اتاق های جداگانه جهت تبدیل لباس، انتظار، کارکنان مسلکی و تشخیص و تشناب مناسب رانیز در ساختمان کلینیک اکسریز در نظر داشته باشد.
- (۳) مالک کلینیک اکسریز مکلف است، اتاق های مندرج فقره (۱) این ماده را در تهکاوی (زیرزمینی) اعمار نماید. در صورتیکه اعمار

تهکاوی کي دخونوجورول میسر نه وي، مالک کولای شي، هغه د ودانی په لومړي پور کي تدارک کړي. (۴) د شخصي اکسریزونود کلینیک ودانی دې، ددې مادې په (۱) فقره کي پر درج شوو معیارونو برسېره دپاکو روانواوبو، داور اخستني دضدآلې، دبیرنیودرملو دالماری- اودناروغانو لپاره د رنگه چپنولرونکي وي.

د اکسریز په دستگاه کي

د نیمگړتیاوو رابرسېره کېدل

اتمہ ماده :

په هغه صورت کي چي داکسریز د کلینیک ودانی دبېنویه اثر له گواښ سره مخامخ شي یاداکسریز په دستگاه کي نیمگړتیاوې برسیره شي، داکسریز د کلینیک مالک مکلف دی، له موضوع څخه د معالجوي او تشخیصیه خلمتونود وړاندې کولو اودروغیايي قوانینوله تطبیق څخه دبهرسی اداروته خبرورکړي اوله ترمیم څخه ترچاډه کېدو اود نیمگړتیاوو تر لرې کېدو پوري يې خپل فعالیتونه ودروي.

اتفاق ها در تهکاوی میسر نگردد، مالک میتواند آنرا در منزل اول ساختمان تدارک نماید. (۴) ساختمان کلینیک اکسریزهای شخصی علاوه بر معیارهای مندرج فقره (۱) این ماده دارای آب پاک جاری، آله ضد حریق، الماری ادویه عاجل وچین های رنگه برای مریضان میباشد.

رونما شدن نواقص در

دستگاه اکسریز

ماده هشتم :

در صورتیکه ساختمان کلینیک اکسریز بالاثر حوادث به خطر مواجه یابد دستگاه اکسریز نواقص رونما گردد، مالک کلینیک اکسریز مکلف است، از موضوع به ادارات عرضه خدمات معالجوي و تشخیصیه و بررسی از تطبیق قوانین صحی اطلاع داده و الی اطمینان ترمیم و رفع نواقص آن فعالیت های خویش را متوقف نماید.

داکسریزد دستگاه پرانستل

نهمه ماده :

(۱) داکسریزد کلینیک مالک مکلف دی، دامتیازله حاصلولو وروسته، داکسریزد دستگاه، درمل اونور سامان آلات، دعامې روغتیاد وزارت دترتیب شوي لست مطابق، دشپرو میاشتنو په ترخ کې بشپړ کړي.

(۲) که چېرې داکسریزد کلینیک مالک، ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې دستگاه، درمل او نور سامان آلات دشپرو میاشتنو په موده کې بشپړنکړي، د فعالیت جوازېې سلبېږي.

داکسریزد کلینیک مالک کولای شي، داکسریزد دستگاه، درملو اونورو سامان آلاتوله بشپړېدو وروسته، پدې مقررې کې د درج شوي بیاتکس په ورکولو سره، داکسریزد فعالیت جوازلاسته راوړي.

(۳) داکسریزد کلینیک مالک

افتتاح دستگاه اکسریز

ماده نهم:

(۱) مالک کلینیک اکسریز مکلف است، بعد از حصول امتیاز، دستگاه اکسریز، ادویه وسایر سامان آلات را در خلال مدت شش ماه مطابق لست مرتبه وزارت صحت عامه تکمیل نماید.

(۲) هرگاه مالک کلینیک اکسریز، دستگاه، ادویه وسایر سامان آلات مندرج فقره (۱) این را الی مدت شش ماه تکمیل ننماید، جواز فعالیت وی سلب میگردد.

مالک کلینیک اکسریز میتواند بعد از تکمیل دستگاه اکسریز، ادویه وسایر سامان آلات باتادیه تکس مجدد مندرج این مقررې، جواز فعالیت اکسریز را بدست آورد.

(۳) مالک کلینیک اکسریز

مکلف دی، ددې مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو حکمونوله په پام کې نیولو او پدې مقررې کې د درج شوي هیئت د تاییدي نظرله ورکولو وروسته ودانۍ او داکسریز د کلینیک دستگاہ پرانیزی.

د رادیولوژی د خدمتونو پراختیا

لسمه ماده :

داکسریز د کلینیک مالک کولی شي، د معالجوي او تشخیصیه خدمتونو د وړاندې کولو اود روغتیايي قوانینو له تطبیق څخه د بررسۍ د ادارو له موافقې او دعامې روغتیا وزارت له استیذان وروسته د اړوندو رادیولوژی د خدمتونو وړاندې کول پراخ کړي.

د مالک مکلفیتونه

یوولسمه ماده :

داکسریز د کلینیک مالک، پدې مقررې کې پردرجه شوو مکلفیتونو برسېره، دلاندې مکلفیتونو لرونکی مالک کلینیک اکسریز برعلاوه مکلفیت های مندرج این مقررې، دارای مکلفیت های

مکلف است، بعد از رعایت احکام مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده و ابراز نظر تائیدی هیئت مندرج این مقررې، ساختمان و دستگاہ کلینیک اکسریز را افتتاح نماید.

توسعه خدمات رادیولوژی

ماده دهم :

مالک کلینیک اکسریز میتواند، بعد از موافقه ادارات عرضه خدمات معالجوی و تشخیصیه و بررسۍ از تطبیق قوانین صحی و استیذان مقام وزارت صحت عامه عرضه خدمات رادیولوژی مربوط را توسعه دهد.

مکلفیت های مالک

ماده یازدهم :

- هم دی: ذیل نیز میباید:
- ۱- د رادیولوژی په ډگر کې دنورو پرمختیاوو مطابقت، د اړوندو کارکوونکو د مسلکي پوهې د لوړېدو د زمينې برابرول.
  - ۲- له تحصيلي سندونو سره د فني او غیر فني کارکوونکو د بشپړ شپرت وړاندې کول او د عامې روغتیا وزارت اړوندو ادارو ته دهغو ورپېژندل.
  - ۳- د عامې روغتیا وزارت په اړونده اداره کې د اکسریز د کلینیک دنوم ثبتول.
  - ۴- د اکسریز د کلینیک پر ودانۍ باندې د لوجي لگول.
  - ۵- د مهر برابرول چې پکې د کلینیک نوم درج او د عامې روغتیا په اړونده اداره کې ثبت شوی وي.
  - ۶- ناروغانو ته د وېشلو په وخت کې د رادیوگرافي د هرې کليشيې مهر کول.
  - ۷- د کار د مهال وېش او
  - ۱- فراهم نمودن زمينه ارتقای دانش مسلکی کارکنان مربوط مطابق انکشافات جدید در عرصه رادیولوژی.
  - ۲- ارایه شهرت مکمله کارکنان فنی و غیر فنی با اسناد تحصیلی و معرفی آنها با ادارات ذیربط وزارت صحت عامه.
  - ۳- ثبت اسم کلینیک اکسریز در اداره مربوطه وزارت صحت عامه.
  - ۴- نصب لوحه بالای ساختمان کلینیک اکسریز.
  - ۵- تهیه مهر که در آن اسم کلینیک درج و در اداره مربوط صحت عامه ثبت گردیده باشد.
  - ۶- مهر نمودن هر کليشه رادیوگرافي حین توزیع به مریضان.
  - ۷- تهیه تقسیم اوقات کار

دراډیولوژی- د کتنو داچراء د حق الاجرت داندازې د جدول برابرول، دعامي روغتیا وزارت له منظوری- وروسته، دناروغانو دانتظار په خونه کې دهغو لگول.

۸- د ثبت او رسید(بل) د کتاب برابرول، دروغتیایې قوانینو له تطبیق څخه دبررسی د ادارې له تأیید وروسته او دارپیاوړ نورسندونه.

۹- د فني کارکوونکو د ناروغی، رخصتی او غیابت په وخت کې دبل فني شخص ټاکل.

دلوستي او مناسبي کلیشي

برابرول

دوولسمه ماده :

د اکسریز د کلینیک مالک مکلف دی، د راډیوگرافی کلیشه په لوستې او مناسبه توگه برابره کړي چې د معالج ډاکتر د تأیید وړ وي. په هغه صورت کې چې د راډیوگرافی کلیشه د معالج ډاکتر د تأیید وړ ونه

و جدول اندازة حق الاجرت اجرای معاینات راډیولوژی بعد از منظوری وزارت صحت عامه و نصب آن جهت آگاهی در اتاق انتظار مریضان.

۸- تهیه کتاب ثبت و رسید(بل) بعد از تأیید اداره بررسی از تطبیق قوانین صحتی و سایر اسناد مورد ضرورت.

۹- تعیین شخص فني دیگر - رحین مریضی، رخصتی و غیابت کارکنان فني.

تهیه کلیشه خوانا

و مناسب

ماده دوازدهم:

مالک کلینیک اکسریز مکلف است، کلیشه راډیوگرافی رابه شکل مناسب و خوانا تهیه نماید که مورد تأیید ډاکتر معالج باشد. در صورتیکه کلیشه راډیوگرافی مورد تأیید

داکتر معالج قرار نگیرد، مالک کلینیک اکسریز مکلف است، کلیشه را بدون اخذ اجرت بطور مناسب مجدداً تهیه نماید.

مطالعه و تشخیص کلیشه

ماده سیزدهم:

کلیه رادیوگرافی از طرف دوکتور رادیولوژی مربوط کلینیک اکسریز مطالعه و تشخیص گردیده و بعد از اظهار نظری بر دوکتور معالج فرستاده میشود.

هرگاه اشتباه از تشخیص صورت میگردد، مسؤلیت بدوش دوکتور مربوط میباشد.

فصل سوم

احکام متفرقه

بررسی و نظارت

ماده چهاردهم:

امور مربوط به عرضه خدمات کلینیک اکسریز

گرخی، داکسریز دکلینیک مالک مکلف دی، کلیشه داجرت له اخستوپرته په مناسبه توگه بیا برابره کړي.

دکلیشي کتنه او تشخیص

دیارلسمه ماده :

د رادیوگرافی کلیشه، د اکسریز په کلینیک پورې د رادیولوژی د اړوند ډاکتر لخوا مطالعه او تشخیص کيږي اودهغه دنظر له ورکولو وروسته معالج ډاکتر ته استول کيږي.

که چېرې په تشخیص کې تېروتنه صورت ومومي، مسؤلیت د اړوند ډاکتر په غاړه دی.

درېم فصل

متفرقه حکمونه

بررسی او خاړنه

خوارلسمه ماده :

داکسریز دکلینیک دخدمتونوپه وړاندې کولوپورې اړوندې چارې

و تطبيق احكام اين مقررہ در مرکز از طرف ادارات عرضہ خدمات معالجوی و تشخيصيه و بررسی از تطبيق قوانين صحت و در ولايات از طرف اداره صحت عامه وقتاً فوقتاً بررسی و نظارت می گردد.

تخلف از احکام

مقررہ

ماده پانزدهم:

(۱) شخصیکه از احکام این مقررہ تخلف ورزد، باوی ذیلاً برخورد صورت می گیرد:

۱- مرتبه اول، اخطار کتبی.

۲- مرتبه دوم، تحصیل مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی.

۳- مرتبه سوم، تعلیق جواز فعالیت حسب احوال الی مدت یکسال.

(۲) اشخاصیکه جواز فعالیت شان تعلیق میگردد،

او ددغې مقررې د حکمونو تطبيق په مرکز کې د معالجوي او تشخيصيه خدمتونو د وړاندې کولو او دروغتيايي قوانينو له تطبيق څخه د بررسی د ادارو لخوا او په ولايتونو کې د عامې روغتيا د ادارو لخوا وخت په وخت څېړل او څارل کېږي.

دمقررې له حکمونو څخه

سرغړونه

پنځلسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې ددې مقررې له حکمونو څخه سرغړونه وکړي لاندې چلند ورسره کېږي:

۱- لومړی ځل لیکلی اخطار.

۲- دوه یم ځل د لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانیو تحصیلول.

۳- درېیم ځل له احوالوسره سم تریوه کال مودې پورې د جواز تعلیقول.

(۲) هغه اشخاص چې د فعالیت جواز یې تعلیق کېږي، کولای شي

میتوانند بعد از انقضای مدت تعلیق و پرداخت مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) افغانی، اجازه عرضه خدمات رادیولوژی را مجدداً مطابق احکام این مقررہ بدست آورند.

(۳) مبالغ مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک میگردد.

تأسیس دستگاه

ماده شانزدهم:

دوکتوران دندان میتوانند، در کلینیک های شخصی خویش، دستگاه اکسریز رابه منظور رادیوگرافی های ساده دندان ایجاد نمایند، مشروط بر اینکه محل مربوطه، دارای نیم ملی متر سرب یا معادل آن باشد.

مجازو بودن فروش

ماده هفدهم:

د تعلیق دمودې له پایته رسېدو او د لسو زرو (۱۰۰۰۰) افغانیوله ورکولو وروسته د رادیولوژی د خدمتونو د وړاندې کولو اجازه د دې مقرري د حکمونو مطابق بیلاسته راوړي.

(۳) ددې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي مبالغ، د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویلېږي.

د دستگاه تأسیسول

شپاړسمه ماده:

دغابونو ډاکتران کولای شي، په خپلوشخصي کلینیکونوکې دغابونو د ساده رادیوگرافیوپه منظور، د اکسریز دستگاه جوړه کړي، پدې شرط چې اړوند ځای د نیم ملي متر سربویاېې د معادل لرونکی وي.

دپلورني مجازوالی

اوولسمه ماده:

(۱) ډاکسریز ډکلینیک پلورل ډډې مقررې ډ دوه یمې اوشپرمې مادې په حکمونو کې ډ درج شوو شرایطو په لرونکي شخص باندې مجاز دي.

نوی مالک مکلف دی، دفعالیت جواز نوی او ډډې مقررې په څلورمه ماده کې درج شوی حق الامتياز بانک ته تحویل کړي.

(۲) ډاکسریز ډکلینیک ډمرکز تمليک، ډقانون ډحکمونوله په پام کې نیولوسره، په لاندې احوالو کې، ډډي مقررې ډحکمونو ډشرایطو لرونکي شخص ته صورت موندلی شي:

- ۱- ډمالک ډوفات په صورت کې.
- ۲- په صعب العلاجه ناروغی باندې ډمالک ډداخته کېدو په صورت کې چې ډ ډنډې ډ اجراء ډخندېبې کېږي.
- (۳) ډډې مادې په (۲) فقره کې په درج شوو حالاتو کې، دفعالیت جواز (ډحق الامتياز له بیاور کولو پرته) ډ وارث یا تمليک شوي په نوم

(۱) فروش کلینیک اکسریز به شخص واجد شرایط مندرج احکام مواد دوم وششم این مقرره مجاز میباشد.

مالک جدید مکلف است، جواز فعالیت را تجدید و حق الامتياز مندرج ماده چهارم این مقرره را تحویل بانک نماید.

(۲) تمليک مرکز کلینیک اکسریز بارعايت احکام قانون، در احوال ذیل به شخص واجد احکام این مقرره صورت گرفته میتواند:

- ۱- در صورت وفات مالک.
- ۲- در صورت مصاب شدن مالک به مریضی صعب العلاجی که مانع اجرای وظیفه وی می گردد.
- (۳) در حالات مندرج فقره (۲) این ماده، جواز فعالیت (بدون پرداخت مجدد حق الامتياز) به اسم وارث یا تمليک شونده تعديل

تعديلپرې.

د اسرارو ساتل

اتلسمه ماده :

داکسريزدکلينیک مالک يانورکارکوونکي نشي کولی، هغه معلومات چې داکسريزدخدمتونود وړاندې کولو له امله يې ترلاسه کړي دي، دقانون له حکم پرته دنورو اشخاصو په واک کې ورکړي يا هغه تکثيرکړي.

دبياجوازلاسته راوړل

نولسمه ماده :

داکسريزکلينیکونه چې ددې مقرري له انفاذ دمخه جوړشويدي، مالکان يې مکلف دي، اړوندکلينیکونه، پدې مقرره کې در درج شوو شرايطومطابق، عيار اودبيا فعاليت جوازلاسته راوړي.

دمالبي ورکړه

شلسمه ماده :

داکسريزدکلينیک مالک مکلف دی

می گردد.

حفظ اسرار

ماده هجدهم :

مالک ياسايرکارکنان کلينیک اکسريزني مي توانند، معلوماتی راکه در اثرعرضه خدمات اکسريزکسب نموده، بدون حکم قانون به اختيارساير اشخاص قرارداده يا آنرا تکثيرنمايند.

بدست آوردن جواز مجدد

ماده نژدهم:

کلينیک هاي اکسريزکه قبل از انفاذ اين مقررہ ايجاد گرديده اند، مالکين آن مکلف اند، کلينیک های مربوط رامطابق شرايط مندرج اين مقررہ عيار وجواز فعاليت مجدد را بدست آورند.

پرداخت ماليه

ماده بيستم :

مالک کلينیک اکسريزمکلف

دقانون دحکمونومطابق، لسه خپلوعوايدو څخه ماليه ورکړي. است، ازعوايد خویش طبق احکام قانون ماليه پېردازد.

دانفاد نېټه

يوويشتمه ماده :

انفاد

ماده بيست ويکم :

دغه مقررہ دتصويب له نېټې څخه نافذه اويہ رسمي جريده کې دې خپره شي. اين مقررہ از تاريخ تصويب نافذ و درجريدۀ رسمي نشرگردد.

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۵۰۰) افغانی
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره: (۸۰) افغانی

نمبر تلفون دیجیتل: (۲۱۰۳۳۷۵)

تیراژ چاپ: (۵۰۰۰) جلد

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

- ١- Published Health Law
- ٢- Forensic Law
- ٣- Medicine Law
- ٤- Regulation on Pharmacies.
- ٥- Regulation on Manufacturing and importing
Medicine and Medical Appliances
- ٦- Regulation on Private Medical Laboratories.
- ٧- Regulation on private X-Ray Clinics

DATE : ٢٤th Feb . ٢٠٠٧

ISSUE NO:(٩١٦)